

Valsts izglītības
satura centrs

BŪVNIECĪBA

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS PARAUGS

Ainavu būvtehniķis

LKI 4. līmenis

Ainavu strādnieks

LKI 3. līmenis

SASKAŅOTS
Izglītības un zinātnes ministrija

2022

Saturs

Profesionālās izglītības programmas mērķi.....	5
Ainavu būvtehnika	5
Ainavu strādnieks	7
Profesionālās izglītības programmas sasniedzamie mācīšanās rezultāti	10
Profesionālās izglītības apguves iespējas	14
Profesionālās izglītības programmas parauga īstenošanas plānojums	15
Modulārās profesionālās izglītības programmas parauga moduļu karte.....	17
Moduļa “Ģeodēzisko darbu izpilde” apraksts	18
Moduļa “Ģeodēzisko darbu izpilde” saturs.....	18
Moduļa “Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos” apraksts	20
Moduļa “Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos” saturs	20
Moduļa “Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai” apraksts	22
Moduļa “Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai” saturs	22
Moduļa “Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana” apraksts	25
Moduļa “Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana” saturs	25
Moduļa “Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati” apraksts	27
Moduļa “Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati” saturs.....	28
Moduļa “Augšnes īpašības un ielabošana” apraksts.....	30
Moduļa “Augšnes īpašības un ielabošana” saturs.....	30
Moduļa “Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I” apraksts.....	32
Moduļa “Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I” saturs	32
Moduļa “Zālienu un zālāju izbūve” apraksts	34
Moduļa “Zālienu un zālāju izbūve” saturs.....	34
Moduļa “Ceļu un laukumu būvdarbi” apraksts	37
Moduļa “Ceļu un laukumu būvdarbi” saturs.....	37
Moduļa “Augu stādīšana” apraksts	39
Moduļa “Augu stādīšana” saturs.....	40
Moduļa “Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II” apraksts.....	42
Moduļa “Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II” saturs	42
Moduļa “Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos” apraksts	44
Moduļa “Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos” saturs.....	44
Moduļa “Kokaugu kopšana” apraksts	46
Moduļa “Kokaugu kopšana” saturs	47
Moduļa “Ainavu elementu izbūvēšana” apraksts	50
Moduļa “Ainavu elementu izbūvēšana” saturs.....	50
Moduļa “Apstādījumu augu aizsargāšana” apraksts.....	52
Moduļa “Apstādījumu augu aizsargāšana” saturs	52

Moduļa "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā" apraksts.....	54
Moduļa "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā" saturs.....	54
Moduļa "Ainavu uzturēšanas darbi" apraksts.....	56
Moduļa "Ainavu uzturēšanas darbi" saturs	57
Moduļa "Ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" apraksts	59
Moduļa "Ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" saturs.....	59
Moduļa "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" apraksts	63
Moduļa "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" saturs	64
Moduļa "Pakalpojumu sniegšanu ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā" apraksts.....	67
Moduļa "Pakalpojumu sniegšanu ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā" saturs	67
Moduļa "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" apraksts.....	70
Moduļa "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" saturs.....	71
Moduļa "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana" apraksts	72
Moduļa "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana" saturs.....	72
Moduļa "Vertikālo virsmu apzaļumošana" apraksts	74
Moduļa "Vertikālo virsmu apzaļumošana" saturs.....	74
Moduļa "Augu pavairošana" apraksts.....	76
Moduļa "Augu pavairošana" saturs	76
Moduļa "Būve informācijas modeļa izmantošana būvniecībā" apraksts.....	78
Moduļa "Būve informācijas modeļa izmantošana būvniecībā" saturs	78
Moduļa "Ainavu strādnieka prakse" apraksts.....	80
Moduļa "Ainavu strādnieka prakse" saturs.....	80
Moduļa "Ainavu būvtehnika prakse" apraksts.....	83
Moduļa "Ainavu būvtehnika prakse" saturs	83
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) apraksts	87
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) saturs.....	88
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) apraksts	95
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) saturs.....	95
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) apraksts	99
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) saturs.....	100
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) apraksts	102
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) saturs.....	103
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) apraksts	105
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) saturs.....	106
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) apraksts.....	109
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) saturs.....	110
Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) apraksts	112
Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) saturs.....	113

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) apraksts	116
Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) saturs.....	116
Moduļa „Sociālās un pilsoniskās prasmes” (2. līmenis) apraksts	120
Moduļa „Sociālās un pilsoniskās prasmes” (2. līmenis) saturs.....	120
Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa “Dabaszinības” apraksts	124
Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa “Dabaszinības” saturs.....	124
Programmas īstenošanai obligāti nepieciešamie materiālie līdzekļi.....	128

Profesionālās izglītības programmas mērķi

Ainavu būvtehniķis

Izglītības procesā sagatavot ainavu būvtehniķi, kurš saskaņā ar darba uzdevumu spēj organizēt, īstenot un pārraudzīt teritorijas labiekārtojuma un apstādījumu izbūves un uzturēšanas darbus publiskās un privātās teritorijās.

Izglītības procesa rezultātā dod iespējas apgūt profesionālās, vispārējās un mūžizglītības kompetences:

1. Iepazīties ar darba uzdevumu un situāciju objektā.
2. Identificēt objekta adresi
3. Sagādāt materiālus, tehniku u.c. resursus.
4. Apmācīt personālu ainavu ierīkošanas darbos.
5. Organizēt darba vietu objektā.
6. Veikt teritorijas labiekārtojuma izbūves priekšdarbus.
7. Nospraust objektu dabā.
8. Veikt pamatnes reljefa izbūves darbus.
9. Būvēt celiņu un laukumu, sporta un rotaļu laukumu segumus.
10. Būvēt arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu ierīces un aprīkojumu, norobežojošos elementus.
11. Būvēt ūdens malas un tilpnes, t.sk. nostiprināt nogāzes.
12. Montēt laistīšanas un drenāžas sistēmas.
13. Ierīkot jumta dārzus.
14. Pasūtīt stādāmo materiālu.
15. Veikt stādāmā materiāla loģistiku.
16. Nodrošināt augsnes sagatavošanu apstādījumu izbūvei.
17. Organizēt stādāmā materiāla uzglabāšanu stādīšanai.
18. Organizēt stādu izvietošanu.
19. Organizēt stādu stādīšanu
20. Izbūvēt dažāda veida zālienus.
21. Kopt ceļu un laukumu segumu.
22. Kopt kokaugu stādījumus.
23. Kopt lakstaugu stādījumus.
24. Kopt arhitektūras mazās formas.
25. Kopt zālienu.
26. Kopt sporta un rotaļu laukumus.
27. Kopt laistīšanas un drenāžas sistēmas.

- 28.** Organizēt labiekārtojuma elementu un apstādījumu bojājumu novēršanu.
- 29.** Iepazīstināt darbiniekus ar darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas lietošanas instrukcijām un drošiem darba paņēmieniem.
- 30.** Izvēlēties darba rīkus, inventāru, mehānismus un tehniku atbilstoši darba uzdevumam.
- 31.** Lietot darba rīkus, inventāru, mehānismus un tehniku atbilstoši darba uzdevumam.
- 32.** Kontrolēt darba rīku, inventāra un mehānismu tehnisko stāvokli.
- 33.** Organizēt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas remonta darbus.
- 34.** Veikt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas uzglabāšanu un uzskaiti.
- 35.** Nodrošināt vides aizsardzības prasību ievērošanu motorinstrumentu lietošanā un glabāšanā objektā.
- 36.** Nodrošināt vides aizsardzības prasību ievērošanu, strādājot ar augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļiem objektā.
- 37.** Izstrādāt darba organizācijas plānu un laika grafiku.
- 38.** Organizēt konkrētu darbu veikšanu.
- 39.** Sagatavot veikto darbu dokumentāciju.
- 40.** Ievērot ētikas normas, efektīvas komunikācijas, uzvedības un saskarsmes principus.
- 41.** Identificēt potenciālos riskus darba uzdevuma izpildē.
- 42.** Atbildēt par normatīvo aktu prasību darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības jomā ievērošanu objektā.
- 43.** Nodrošināt kolektīvos un individuālos darba aizsardzības līdzekļus, drošības ierīces un to lietošanu objektā.
- 44.** Nelaiemes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību cietušajiem.
- 45.** Instruēt darbiniekus ergonomisku darba paņēmienu lietošanā.
- 46.** Ievērot darba aizsardzības prasības darbam augstumā.

Ainavu strādnieks

Izglītības procesā sagatavot ainavu strādnieku, kurš saskaņā ar darba uzdevumu spēj publisko un privāto teritoriju labiekārtošanas, apstādījumu ierīkošanas, uzturēšanas un remonta darbus, izmantojot atbilstošas iekārtas, instrumentus un tehnoloģiskos paņēmienus, strādājot komandā vai individuāli.

Izglītības procesa rezultātā dod iespējas apgūt profesionālās, vispārējās un mūžizglītības kompetences:

- 1.** Sagatavot objekta teritoriju apstādījumu ierīkošanai un labiekārtošanai, izmantojot piemērotus instrumentus un aprīkojumu.
- 2.** Precīzi atzīmēt dabā projektā definētos parametrus, izmantojot mērinstrumentus.
- 3.** Atbilstoši projektam un esošajai situācijai veidot reljefu un sagatavot pamatni tālākiem labiekārtošanas darbiem, izmantojot rokas instrumentus un atbilstošu tehniku.
- 4.** Precīzi un atbilstoši projektam sagatavot pamatni dažādu laukumu izbūvei darbu vadītāja uzraudzībā.
- 5.** Atbilstoši projektam un montāžas instrukcijai iebūvēt un montēt arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu ierīces un aprīkojumu un norobežojošos elementus.
- 6.** Atbilstoši projektam izbūvēt laistīšanas un drenāžas sistēmas, izmantojot atbilstošus instrumentus un tehniku. atbilstoši projektam.
- 7.** Atbilstoši projektam veikt jumta dārzu izbūves palīgdarbus darbu vadītāja uzraudzībā.
- 8.** Patstāvīgi pārvietot stādus, izmantojot atbilstošo aprīkojumu.
- 9.** Sagatavot augsnes substrātu atbilstoši plānoto stādījumu izbūvei.
- 10.** Uzglabāt stādāmo materiālu atbilstoši tā veidam, pielietojot augu uzglabāšanas tehnoloģijas.
- 11.** Atbilstoši projektam izvietot augus stādāmajās vietās, izmantojot rokas un motorinstrumentus.
- 12.** Veikt stādīšanas darbus, atbilstoši projektam, tehnoloģijai un augu veidam.
- 13.** Veikt dažādu veidu zālienu ierīkošanas darbus, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju un aprīkojumu.
- 14.** Atbilstoši gadalaikam dažāda izmēra un nozīmes objektos kvalitatīvi un atbildīgi veikt ceļu un laukumu segumu uzturēšanas darbus, izmantojot piemērotus materiālus, instrumentus un mehānismus.
- 15.** Veikt kokaugu un lakstaugu kopšanas darbus atbilstoši gadalaikam, auga īpašībām, dzīves cikla stadijai un dekoratīvajam mērķim, izmantojot atbilstošus darba rīkus.
- 16.** Kopt zālienus atbilstoši gadalaikam, platībai un lietošanas mērķim, izmantojot piemērotus instrumentus, mehānismus un tehnoloģijas.

- 17.** Veikt arhitektūras mazo formu uzturēšanas darbus, novērst vienkāršus bojājumus, izmantojot piemērotus instrumentus un darbarīkus.
- 18.** Veikt rotaļu un sporta laukumu uzturēšanas darbus atbilstoši to segumu veidam, izmantojot piemērotus darbarīkus.
- 19.** Veikt laistīšanas un drenāžas sistēmu kopšanas darbus, izprotot ūdens fizikālās īpašības, izmantojot atbilstošus darbarīkus un tehnoloģijas.
- 20.** Veikt labiekārtojuma un apstādījumu elementu remonta darbus, novērst bojājumus, izmantojot atbilstošus instrumentus un tehnoloģijas.
- 21.** Apgūt un pielietot darba instrumentu darbības un lietošanas principus un drošus darba paņēmienus atbilstoši ražotāja norādījumiem.
- 22.** Izvēlēties efektīvāko/piemērotāko darba rīku un mehānismu uzdotā darba uzdevuma veikšanai.
- 23.** Uzturēt instrumentus un mehānismus darba kārtībā, nepieciešamības gadījumā veicot nelielus remontdarbus.
- 24.** Droši un produktīvi pielietot darba rīkus, mehānismus un inventāru darba uzdevuma veikšanai.
- 25.** Izvērtējot uzglabāšanas apstākļus, sagatavot un novietot glabāšanai darba rīkus, mehānismus un inventāru, saglabājot to darboties spēju visā glabāšanas periodā.
- 26.** Aizpildīt darba lapu, iekļaujot visu nepieciešamo informāciju, izmantojot pieejamos interneta un citus resursus.
- 27.** Aprīkot un iekārtot drošu darba vietu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 28.** Sakopt darba vietu, novietot darba instrumentus un tehniku tiem paredzētās vietās un utilizēt atkritumus.
- 29.** Sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.
- 30.** Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.
- 31.** Izpildīt darba uzdevumus atbilstoši darba vadītāja norādījumiem.
- 32.** Plānot savu laiku veicot uzdevumu individuāli vai komandā.
- 33.** Veicot darba pienākumus, nepārkāpt profesionālās ētikas, uzvedības un saskarsmes normas.
- 34.** Uzņemties atbildību par savām darba spējām, izvērtējot veselības riska faktorus.
- 35.** Novērtēt uzdevumu un noteikt tā riskus darba izpildes laikā, izvēloties drošus darba paņēmienus.
- 36.** Ievērot darba tiesību, darba un vides aizsardzības noteikumus darba uzdevuma izpildē.
- 37.** Strādāt ar motorinstrumentiem un augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļiem, ievērojot to lietošanas instrukcijas, glabāšanas noteikumus un vides aizsardzības prasības.
- 38.** Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus un drošības ierīces, sekojot līdzi to tehniskajam stāvoklim.

- 39.** Sniegt pirmo palīdzību.
- 40.** Lietot ergonomiskos darba paņēmienus un inventāru.
- 41.** Veikt darbus augstumā, paredzot iespējamās darba riskus, izvēloties tehniskā kārtība esošu kāpšanas inventāru un aprīkojumu, precīzi izpildot darba aizsardzības prasības darbam augstumā.

Profesionālās izglītības programmas sasniedzamie mācīšanās rezultāti

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Ainavu strādnieks	Ainavu būvtehniķis
LKI līmenis	LKI 3. līmenis	LKI 4. līmenis
Profesionālās kvalifikācijas sasniedzamie mācīšanās rezultāti	- Lietot ģeodēziskos instrumentus būvdarbu veikšanas procesā. - Nospraust būvelementus horizontālā un vertikālā plaknē. - Novērtēt veikto ģeodēzisko darbu precizitāti. - Nodrošināt darba rīku, inventāra un mehānismu novērtēšanu. - Uzturēt instrumentus un mehānismus darba kārtībā, nepieciešamības gadījumā veicot nelielus kopšanas, remonta un asināšanas darbus vai organizējot to veikšanu kvalificētā apkopes un remonta darbnīcā. - Nodrošināt īslaicīgu un ilglaicīgu darba rīku, inventāra, mehānismu uzskaiti un uzglabāšanu, saglabājot to darboties spēju visā glabāšanas periodā. - Organizēt darba vietu atbilstoši darba uzdevumam. - Organizēt darba vidi atbilstoši uzdevuma un normatīvo aktu prasībām. - Precīzi aizpildīt darba vietas lapu, nosakot objekta adresi, izmantojot pieejamos resursus. - Izvērtēt koka ciršanas dokumentāciju pirms darba uzsākšanas un ievērot koku ciršanas reglamentējošos normatīvos aktus. - Orientēties darba apjomā un veikt dažādus sakopšanas un sakārtošanas darbus. - Sagatavot teritoriju labiekārtošanas un apstādījumu izbūves darbu veikšanai, spēj nodrošināt saglabājamo elementu aizsardzību. - Veikt pamatnes reljefa izbūves darbus, izvēloties un lietojot atbilstošu tehniku, traktortehniku un mehānismus. - Pielietot mērinstrumentus labiekārtojuma izbūvei objektā. - Sagrupēt augus pēc to sistemātiskajām vienībām. - Atpazīt augu organismu atšķirīgās prasības, kas nepieciešamas to dzīvības procesu uzturēšanai. - Atpazīt augu organismu dzīvības formas un augu organismu ārējo daļu uzbūvi. - Pazīt Latvijā dabā sastopamo kokaugu ģintis un sugas dažādos gadalaikos un dažādos kokaugu attīstības posmos. - Pazīt ainavu būvniecībā biežāk izmantojamās kokaugu ģintis un sugas dažādos gadalaikos un dažādos augu attīstības posmos. - Noteikt augsnes piemērotību kultūraugu audzēšanai. - Lietot augsnes ielabošanas materiālus, t.sk. izmantot zaļmēslojumu, organisko un mikrobioloģisko mēslojumu. - Lietot augsnes ielabošanas tehniku un agregātus. - Atpazīt ainavu būvniecībā biežāk izmantojamās lakstaugu ģintis un sugas dažādos augu attīstības posmos. - Pielietot biežāk izmantojamo lakstaugu sortimentu atbilstoši augšanas apstākļiem un objekta funkcijai, - Pielietot biežāk lietojamo/izmantojamo lakstaugu sortimentu dažāda veida ainavas elementu izbūvē. - Sagatavot augsni un kvalitatīvi iesēt zālienu, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju, aprīkojumu, mehānismus un tehniku. - Sagatavot augsni un ieklāt paklāzālienu, atbilstoši tā ieklāšanas tehnoloģijai. - Sagatavot augsni un iesēt pļavas tipa zālāju, izmantojot atbilstošas tehnoloģijas, aprīkojumu un tehniku. - Sagatavot augsni un pielietot nepieciešamos ģeomateriālus atbilstoši projektam un materiāla ieklāšanas tehnoloģijai, izmantojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku.	

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Ainavu strādnieks	Ainavu būvtehniķis
		▪ Izbūvēt kvalitatīvu dažādu veidu zālienus, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju un aprīkojumu. ▪ Izbūvēt celiņu un laukumu, sporta un rotaļu laukumu konstruktīvos slāņus. ▪ Izbūvēt apmales un konstruktīvos elementus. ▪ Iebūvēt dažāda veida segumus. ▪ Pārvietot un sagatavot stādīšanai koku bez būtiskiem bojājumiem. ▪ Sagatavot augsnes substrātu un stādbedri atbilstoši plānoto apstādījumu izbūvei, pielietojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. ▪ Atbilstoši augu fizioloģiskajām īpatnībām saglabāt stādāmā materiāla kvalitāti un dzīvotspēju. ▪ Veikt augu sagatavošanu pārstādīšanai un pārstādīšanu jaunā vietā, jaunu augu stādīšanu. ▪ Veikt koku pareizu novietošanu stādbedrē un nostiprināšanu. ▪ Sagatavot koku kvalitatīvai pārstādīšanai. ▪ Nodrošināt koka ieaugšanos un augtspējas saglabāšanos. ▪ Samontēt un uzstādīt laistīšanas sistēmu augu laistīšanai, izmantojot atbilstošus instrumentus, mehānismus un tehniku. ▪ Atpazīt ainavu būvniecībā izmantojamās viengadīgas, divgadīgās un daudzgadīgās lakstaugu ģintis, sugas un šķirnes dažādos augu attīstības posmos un to dažādās dzīvības formas. ▪ Pielietot visu lakstaugu sortimentu apstādījumu izbūvē atbilstoši augšanas vietas prasībām un lakstaugu funkcijai. ▪ Pielietot visu lakstaugu sortimentu dažāda veida ainavas elementos. ▪ Veikt laistīšanas sistēmu izbūves darbus atbilstoši darba uzdevumam. ▪ Veikt drenāžas un virsūdeņu savākšanas sistēmu izbūves darbus atbilstoši darba uzdevumam. ▪ Uzturēt darba kārtībā laistīšanas un drenāžas sistēmas, veikt laistīšanas un drenāžas sistēmu apkopi, pārbaudi, sagatavošanu ziemošanai. ▪ Nodrošināt dažāda veida kokaugu fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām atbilstošu stādījumu kopšanu. ▪ Pieņemt lēmumu, izvēloties zaru griešanas veidu un vietu, pielietojot rokas un motorinstrumentus, veidojot dabīgas koka vainaga formas atbilstoši koka vecumposmam un vainaga veidošanas mērķim. ▪ Veidot mākslīgas formas koku vainagu, izmantojot dažādus palīgmateriālus, instrumentus un šablonus. ▪ Precīzi nozāgēt koku, izvēloties atbilstošu nozāgēšanas paņēmieni un instrumentus. ▪ Apgūt, pielietot un apmācīt lietot darba instrumentus, iepazīt drošus darba paņēmienus atbilstoši ražotāja norādījumiem. ▪ No rīcībā esošo darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas klāsta, novērtējot to tehnisko stāvokli, izvēlēties atbilstošāko konkrētajam darbu veidam. ▪ Droši un efektīvi pielietot darba rīkus, mehānismus un inventāru darba uzdevuma veikšanai. ▪ Montēt un nostiprināt arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu ierīces un aprīkojumu. ▪ Izbūvēt ūdenstilpnes un nostiprināt ūdens malas un nogāzes. ▪ Veikt jumta dārzu izbūves darbus, izmantojot drošus darba paņēmienus. ▪ Ierobežot kaitēkļu izplatību stādījumos. ▪ Ierobežot slimību izplatību stādījumos. ▪ Ierobežot nezāļu izplatību stādījumos. ▪ Nodrošināt dažādu segumu uzturēšanu atbilstoši sezonai, lietojot piemērotu tehnoloģiju un materiālus.

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Ainavu strādnieks	Ainavu būvtehniķis
	▪ Nodrošināt dažāda veida kokaugu un lakstaugu stādījumu kopšanu atbilstoši to mērķim, fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām. ▪ Nodrošināt dažāda veida un platību zālienu kopšanu atbilstoši to lietošanas mērķim. ▪ Nodrošināt arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu laukumu pamatapkopšanu, saglabājot tos lietošanai drošā un vizuāli kvalitatīvā stāvoklī. ▪ Nodrošināt labiekārtojuma un apstādījumu elementu funkcionalitāti, estētiskumu un drošību.	▪ Pārzināt un lietot kokaugu ģinšu, sugu un šķirņu botāniskos nosaukumus latviešu un latīņu valodā. ▪ Atpazīt kokaugu sugas dažādos gadalaikos un attīstības posmos. ▪ Izmantot ainavu būvniecībā kokaugu ekoloģiskās un dekoratīvās īpašības. ▪ Pielietot kokaugu sortimentu apstādījumu izbūvē atbilstoši augšanas vietas prasībām un koka funkcijai. ▪ Atpazīt koka fiziskā stāvokļa ietekmējošos bojājumus un koksnes noārdošos organismus. ▪ Lietot būvprojektu un, apzinoties situāciju objektā, saprast darba uzdevumu. ▪ Izvēlēties un atlasīt projektam atbilstošus, kvalitatīvus ainavu būvniecības materiālus. ▪ Racionāli organizēt ainavu būvniecības materiālu piegādi, izvēloties atbilstošu transportēšanas metodi un transportēšanas tehniku. ▪ Izvietot stādus saskaņā ar projekta dokumentāciju un atbilstoši iecerei. ▪ Plānot stādīšanas un kopšanas darbus, izmantojot atbilstošus materiālus, rokas instrumentus, mehānismus un transportu. ▪ Noteikt darbu veikšanai nepieciešamos resursus (laiks, materiāli, darbaspēks, tehnika) un to savstarpējo saikni darbu izpildes procesā un noformēt to plāna vai grafika veidā. ▪ Sagatavot veikto darbu dokumentāciju, saglabāt, sistematizēt un organizēt to plūsmu. ▪ Organizēt personāla atlasī un izvēlēties konkrētajam amatam atbilstošus darbiniekus. ▪ Efektīvi iesaistīties komandas darbā. ▪ Patstāvīgi plānot laiku veicot uzdevumu individuāli vai komandā. ▪ Patstāvīgi plānot savu un komandas darbu veiksmīgai un kvalitatīvai darba uzdevuma izpildei. ▪ Apzināties savu un citu personību, tās izaugsmes veicinošos un kavējošos faktorus. ▪ Veidot un kritiski analizēt mijiedarbību ar citiem cilvēkiem. ▪ Plānot darba procesu uzlabojumus, analizējot darba ražīguma un personāla darba novērtējumu. ▪ Efektīvi komunicēt darba procesā ar dažādām personām, nepārkāpjot ētikas normas, uzvedības un saskarsmes principus. ▪ Patstāvīgi sagatavot ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas pakalpojumu dokumentāciju, ievērojot dokumentu noformēšanas prasības. ▪ Aprēķināt ainavu un koku kopšanas uzņēmuma produkta/pakalpojuma izmaksas un noteikt cenu. ▪ Veidot konkurētspējīgu pakalpojuma cenu, sastādot tāmi.

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Ainavu strādnieks	Ainavu būvtehniķis
		- Formulēt komercdarbības uzņēmuma mērķi un piemērotāko uzņēmuma vadīšanas pieeju atbilstoši izvēlētajai uzņēmējdarbības formai un uzņēmuma specifikai. - Izveidot un uzlabot uzņēmuma produkta/pakalpojuma piedāvājumu.

Profesionālās izglītības programmas īstenošanai obligātie vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu pamatkursi un padziļinātie kursi

- Latviešu valoda I un Literatūra I (optimālais līmenis);
- Matemātika I (optimālais līmenis);
- Svešvaloda I (B2);
- Sports (vispārīgais līmenis);
- Sociālās zinības un vēsture (vispārīgais līmenis);
- Svešvaloda (B1);
- Dabaszinības (vispārīgais līmenis);
- Fizika I (optimālais līmenis);
- Valsts aizsardzības mācība (kurss obligāts no 2024.gada 1.septembra saskaņā ar "Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likums" prasībām).

Profesionālās izglītības apguves iespējas

Profesionālās izglītības programmas veids (turpmāk – programma)		Profesionālās vidējās izglītības programma		Arodizglītības programma		Profesionālās tālākizglītības programma
Ainavu strādnieks	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību	-	-	Pamatizglītība	Vidējā izglītība	Pamatizglītība
	Programmas īstenošanas ilgums gados			3 gadi	1	-
	Programmas īstenošanas ilgums stundās			4250 stundas	1560 stundas	640 stundas
	LKI līmenis			LKI 3. līmenis		LKI 3. līmenis
	Izglītības klasifikācijas kods			32 582 02 1	35a 582 02 1	20T 582 02 1
Ainavu būvtehnīķis	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību	Pamatizglītība	Vidējā izglītība	-		Vidējā izglītība vai arodizglītība
	Programmas īstenošanas ilgums gados	4 gadi	1,5 gads			-
	Programmas īstenošanas ilgums stundās	5736 stundas	2120 stundas			960 stundas
	LKI līmenis	LKI 4. līmenis				LKI 4. līmenis
	Izglītības klasifikācijas kods	33 582 02 1	35b 582 02 1 35b 582 02 3			30T 582 02 1 35T 582 02 3

Profesionālās izglītības programmas parauga īstenošanas plānojums

LKI līmenis/ Kvalifikācijas nosaukums		Kurss (ja attiecināms)	Profesionālo kompetenču moduļi	Mūžizglītības kompetenču moduļi (līmenis)	Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu pamatkursi un padziļinātie kursi (ja attiecināmi)
			Nosaukums (NP*, ja attiecināms)		Nosaukums (apguves līmenis) (NP*-tā gads, ja attiecināms)
LKI 3. līmenis / Ainavu strādnieks	LKI 4. līmenis/ Ainavu būvtehniķis	1. kurss	Ģeodēzisko darbu izpilde Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati (NP) Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana (NP) Augsnes īpašības un ielabošana Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I Zālienu un zālāju izbūve Ceļu un laukumu būvdarbi Augu stādīšana	Sabiedrības un cilvēka drošība (1. un līmenis) Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1. un 2. līmenis)	Latviešu valoda I un Literatūra I (optimālais) (NP-3. kursā) Matemātika I (optimālais) (NP- 3.kursā) Svešvaloda I (B2) (NP- 3.kursā) Sports (vispārīgais)
		2. kurss	Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I Zālienu un zālāju izbūve (NP) Ceļu un laukumu būvdarbi (NP) Augu stādīšana Ūdens režīma regulēšana Kokaugu kopšana Ainavu elementu izbūvēšana	Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. un 2. līmenis) Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. un 2. līmenis) Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmenis)	Sociālās zinības un vēsture (vispārīgais) Svešvaloda (B1) Dabaszinības (vispārīgais) Fizika I (optimālais) Valsts aizsardzības mācība
		3. kurss	Kokaugu kopšana Ainavu elementu izbūvēšana (NP) Apstādījumu augu aizsargāšana Ainavu uzturēšanas darbi Ainavu strādnieka prakse		
		4. kurss	Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā (NP) Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II (NP) Ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana Pakalpojumu sniegšana ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā Vertikālo virsmu apzaļumošana ¹ Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana ¹ Augu pavairošana ¹	Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. un 2. līmenis) Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. un 2. līmenis)	Matemātika II (augstākais) vai Fizika II (augstākais) vai Svešvaloda II (C1)

		Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana ¹ Būves informācijas modeļa izmantošana būvniecībā ¹ Motorinstrumenta vadīšana ¹ Ainavu būvtehnika prakse		
--	--	---	--	--

*NP – noslēguma pārbaudījums

¹Profeisonālās kompetences izvēles moduļi

Modulārās profesionālās izglītības programmas parauga moduļu karte

C	Sociālās un pilsoniskās prasmes ² (2. līmenis)					
	Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)	Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana	Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana	Vertikālo virsmu apzaļumošana	Būves informācijas modeļa izmantošana būvniecībā	Augu pavairošana
B		Pakalpojumu sniegšana ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā	Ainavu būvtehnika prakse			
	Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. un 2. līmenis)	Ainavu strādnieka prakse	Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II	Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana	Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā	Ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana
	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1. un 2. līmenis)	Augu stādīšana	Kokaugu kopšana	Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana	Traktortehnikas vadītāju sagatavošana ¹	Ceļu un laukumu būvdarbi
	Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmenis)	Zālienu un zālāju izbūve	Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I	Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos	Ainavu elementu izbūvēšana	Ainavu uzturēšanas darbi
A	Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)	Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati	Ģeodēzisko darbu izpilde	Apstādījumu augu aizsargāšana	Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos	Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai
	Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)	Augsnes īpašības un ielabošana				

**Ainavu strādnieks
(LKI 3. līmenis)**

**Ainavu būvtehniķis
(LKI 4. līmenis)**

¹Traktortehnikas vadītāju apmācību programma atbilstoši MK 2018.gada 11.septembra noteikumiem Nr.581 "Noteikumi par prasībām komersantiem, izglītības iestādēm un speciālistiem, kuri nodrošina traktortehnikas vadītāju apmācību, traktortehnikas vadītāju apmācības programmām, kā arī apmācības procesa kontroles kārtību".

²Tiek īstenoti profesionālās tālākizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmā ar īstenošanas ilgumu 1,5 gadi.

Moduļa "Ģeodēzisko darbu izpilde" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt ģeodēziskos darbus precīziem būvdarbiem un kontrolei.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Lietot ģeodēziskos instrumentus būvdarbu veikšanas procesā. 2. Nospraust būvelementus horizontālā un vertikālā plaknē. 3. Novērtēt veikto ģeodēzisko darbu precizitāti.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais: veic praktisku pārbaudes darbu, nospraužot būvju asu krustpunktus plānā un pamatu augstumu, nosakot virsmas (laukuma) vai līnijas (trases) kritumu, pielietojot atbilstošus mērinstrumentus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ģeodēzisko darbu izpilde" ir A daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduļiem "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai" un B daļas moduli "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana".

Moduļa "Ģeodēzisko darbu izpilde" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvēlēties būvdarbiem piemērotas ģeodēziskās mērīšanas ierīces. Zina: ģeodēzisko ierīču veidus un darbības principus, to lietošanas iespējas precīzai būvdarbu veikšanai un kontrolei atbilstoši akceptētajam būvprojektam. Izprot: ģeodēzisko mērījumu nepieciešamību būvdarbu izpildē.	15% no moduļa kopējā apjoma	Apraksta ģeodēzisko mērījumu attīstības vēsturi.	Apraksta ģeodēzisko mērījumu attīstības vēsturi, pamato ģeodēzisko mērījumu nozīmi.
		Izvēlas attālumu mērīšanas ierīces un raksturo to lietošanu.	Izvēlas attāluma mērīšanas ierīces un raksturo to lietošanu, novērtē to piemērotību konkrētu ģeodēzisko darbu izpildei.
		Izvēlas punktu augstuma un leņķa mērīšanas ierīces un raksturo to lietošanu.	Izvēlas punktu augstuma un leņķu mērīšanas ierīces, raksturo to lietošanu, pamato to izvēli ģeodēzisko darbu veikšanā.

2. Spēj: pārbaudīt un sagatavot darbam ģeodēziskos instrumentus. Zina: ģeodēzisko instrumentu lauka pārbaudes metodes. Izprot: ģeodēzisko instrumentu pārbaudes nozīmi precīzai mērījumu veikšanai.	20% no moduļa kopējā apjoma	Uzstāda nivelieri darba stāvoklī. Raksturo niveliera lauka pārbaudes metodiku.	Uzstāda nivelieri darba stāvoklī, izskaidro niveliera lauka pārbaudes metodiku. Novērtē niveliera atbilstību ģeodēzisko mērījumu izpildei.
		Uzstāda teodolītu darba stāvoklī. Raksturo teodolīta lauka pārbaudes metodiku.	Uzstāda teodolītu darba stāvoklī, izskaidro teodolīta lauka pārbaudes metodiku. Novērtē teodolīta atbilstību ģeodēzisko mērījumu izpildei.
3. Spēj: nospraust ģeodēziskos punktus telpā. Zina: ģeodēzisko punktu nospraušanas metodes. Izprot: ģeodēzisko punktu nospraušanas nozīmi būvdarbu precizitātes nodrošināšanā.	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosprauž punktus un līnijas dabā, atbilstoši darba vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi nosprauž punktus un līnijas dabā, izvēlas un lieto piemērotus instrumentus un darba metodes. Izskaidro būvobjekta asu precīzas nospraušanas nozīmi un paņēmienus.
		Mēra un nosprauž leņķus dabā, atbilstoši darba vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi mēra un nosprauž leņķus dabā, izvēlas un lieto piemērotākos instrumentus un darba metodes.
	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosaka esošu punktu augstuma atzīmes. Iezīmē projekta augstumu atzīmes, atbilstoši darba vadītāja norādījumiem. Lieto darbam atbilstošas ģeodēziskās ierīces.	Patstāvīgi nosaka esošu punktu augstuma atzīmes. Iezīmē projekta augstumu atzīmes. Izvēlas un lieto darbam piemērotas ģeodēziskās ierīces.
		Nosprauž līniju un plakni ar dotu kritumu dabā, atbilstoši darba vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi nosprauž līniju un plakni ar dotu kritumu dabā, pamato izvēlētais darba metodes un ierīces.
4. Spēj: noteikt ģeodēziskos lielumus horizontālā, vertikālā plaknē un telpā. Zina: ģeodēzisko lielumu noteikšanas metodes. Izprot: ģeodēzisko lielumu noteikšanas nozīmi būvdarbu uzsākšanas, veikšanas un to kvalitātes kontroles procesā.	25% no moduļa kopējā apjoma	Nosaka būvju asu, laukumu izmēru precizitāti, atbilstoši darba vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi nosaka būvju asu, laukumu izmēru precizitāti. Pamato metodes izvēli precizitātes pārbaudēm, izvēlas un lieto piemērotas ģeodēziskās ierīces un darba paņēmienus.
		Pārbauda punktu un virsmu augstumu, līniju kritumu atbilstoši darba vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi pārbauda punktu un virsmu augstumu, līniju kritumu, analizē iegūtos rezultātus.

Moduļa "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos" apraksts

Moduļa mērķis	Veidot izglītojamo izpratni par darba rīku un mehānismu uzturēšanu un apkopi ainavu un koku kopšanas darbos.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Nodrošināt darba rīku, inventāra un mehānismu novērtēšanu. 2. Uzturēt instrumentus un mehānismus darba kārtībā, nepieciešamības gadījumā veicot nelielus kopšanas, remonta un asināšanas darbus vai organizējot to veikšanu kvalificētā apkopes un remonta darbnīcā. 3. Nodrošināt īslaicīgu un ilglaicīgu darba rīku, inventāra, mehānismu uzskaiti un uzglabāšanu, saglabājot to darboties spēju visā glabāšanas periodā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu, kas sastāv no divām daļām: – tests par darba rīku un mehānismu uzturēšanu un apkopi ainavu un koku kopšanas darbos; praktiskie uzdevumi izlases kārtībā: instrumenta asināšana, eļļas filtra maiņa, instrumenta/ierīces defektācija, ierīču fiksēšana, ierīces, inventāra un mehānismu ilglaicīga uzglabāšana.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos" ir A daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtechniķis" ar A daļas moduļiem "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati", "Ģeodēzisko darbu izpilde" un B daļas moduli "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar A daļas moduļiem "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas moduli "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: nodrošināt darba rīku, inventāra un mehānismu novērtēšanu.	10% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro tehnisko ierīču pārbaudes kārtību.	Izskaidro un demonstrē tehnisko ierīču pārbaudes kārtību.
		Apraksta tehnisko ierīču defektēšanas kārtību.	Izskaidro un demonstrē tehnisko ierīču defektēšanas kārtību.

Zina: ierīču pārbaudes un tehniskā stāvokļa novērtēšanas paņēmienus, defektācijas prasības, nolietoto ierīču un inventāra utilizācijas noteikumus. Izprot: savlaicīgas ierīču un inventāra bojājumu un nolietojuma noteikšanas nozīmi drošai darba veikšanai, un to normatīviem aktiem atbilstošas utilizācijas ietekmi uz vidi un nepareizas utilizācijas sekas.	5% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro utilizācijas kārtību.	Izskaidro, pamato utilizācijas kārtību un nozīmi.
		Apraksta utilizācijas ietekmi uz vidi.	Apraksta un pamato utilizācijas nozīmi un vides aizsardzības prasības.
2. Spēj: uzturēt instrumentus un mehānismus darba kārtībā, nepieciešamības gadījumā veicot nelielus kopšanas, remonta un asināšanas darbus vai organizējot to veikšanu kvalificētā apkopes un remonta darbnīcā. Zina: griezējinstrumentu asināšanas leņķus un paņēmienus, eļļu un smērvielu veidus un lietošanu, filtrējošo elementu pārbaudes, tīrīšanas un nomaiņas paņēmienus, atbilstoši lietošanas instrukcijai, kvalificētu pakalpojumu sniedzēju izvēles parametrus, ierīču drošas transportēšanas nosacījumus. Izprot: darba rīku, mašīnu un mehānismu apkopes, uzturēšanas un atbilstošas uzglabāšanas ietekmi uz ierīču drošību un kalpošanas laiku, savlaicīgu un kvalitatīvi īstenotu tehnikas servisa apkopju un remontu saimniecisko nozīmi.	20% no moduļa kopējā apjoma	Veic griezējinstrumentu asināšanu, atbilstoši dotajiem leņķiem.	Veic griezējinstrumentu asināšanu, atbilstoši dotajiem leņķiem un pamato to nozīmi.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc eļļas un smērvielas.	Nosauc eļļas, smērvielas un pamato atšķirības.
		Iepilda atbilstošas eļļas, smērvielas mērtraukos, apkopes ierīcēs un atbilstoši pedagoga norādījumiem mehānismos.	Iepilda atbilstošas eļļas, smērvielas mērtraukos, apkopes ierīcēs un patstāvīgi, atbilstoši tehniskai instrukcijai mehānismos.
		Pazīst un nomaina filtrējošos elementus pēc instrukcijas.	Pazīst, pārbauda un nomaina filtrējošos elementus.
	15% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darba uzdevumam veic konkrētu apkopes veidu instrumentam vai mehānismam, pamato nozīmi.	Atbilstoši darba uzdevumam veic konkrētu apkopes veidu instrumentam vai mehānismam, pamato izpildes kvalitātes nozīmi.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc ierīču fiksēšanas veidus, pielietojamo aprīkojumu un materiālus.	Nosauc un raksturo ierīču fiksēšanas veidus, pielietojamo aprīkojumu, materiālus un pamato pielietojumu.
		Apraksta ierīču transportēšanas veidus.	Apraksta un pamato ierīču transportēšanas veidus.
3. Spēj: nodrošināt īslaicīgu un ilglaicīgu darba rīku, inventāra, mehānismu uzskaiti un uzglabāšanu, saglabājot to darboties spēju visā glabāšanas periodā. Zina: inventāra un mehānismu īslaicīgas un ilglaicīgas uzglabāšanas nosacījumus, uzskaites pamatprincipus un metodes. Izprot: atbilstošas inventāra uzskaites un mehānismu uzglabāšanas saimniecisko nozīmi.	15% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro inventāra un mehānismu īslaicīgas uzglabāšanas kārtību.	Izskaidro un pamato inventāra un mehānismu īslaicīgas uzglabāšanas kārtību.
		Izskaidro inventāra un mehānismu ilglaicīgas uzglabāšanas būtību.	Izskaidro un pamato inventāra un mehānismu ilglaicīgas uzglabāšanas būtību.
	15% no moduļa	Izskaidro inventāra uzskaites pamatprincipus.	Izskaidro inventāra uzskaites pamatprincipus un pielietojamās metodes.

	kopējā apjoma	
--	------------------	--

Moduļa “Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai” apraksts

Moduļa mērķis	Veidot izglītojamo izpratni par darba vietas organizēšanu ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Organizēt darba vietu atbilstoši darba uzdevumam. 2. Organizēt darba vidi atbilstoši uzdevuma un normatīvo aktu prasībām. 3. Precīzi aizpildīt darba vietas lapu, nosakot objekta adresi, izmantojot pieejamos resursus. 4. Izvērtēt koka ciršanas dokumentāciju pirms darba uzsākšanas un ievērot koku ciršanas reglamentējošos normatīvos aktus. 5. Orientēties darba apjomā un veikt dažādus sakopšanas un sakārtošanas darbus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārtā pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj teorētiskos un praktiskos uzdevumus par darba vietas organizēšanas procesa nodrošināšanu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai" ir A daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduļiem "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati", "Ģeodēzisko darbu izpilde" un B daļas moduli "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar A daļas moduļiem "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas moduli "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa “Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai” saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis

1. Spēj: organizēt darba vietu atbilstoši darba uzdevumam. Zina: darba vietas iekārtošanas prasības, pielietojamos resursus un paņēmienus. Izprot: darba vietas iekārtošanas un organizēšanas nozīmi drošai, racionālai darbu veikšanai.	25% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro būtību un pamatprincipus.	Izskaidro būtību, pamatprincipus un nozīmi.
		Izvēlas nepieciešamos resursus un paņēmienus konkrētam ainavu izbūves vai uzturēšanas darbam.	Izvēlas nepieciešamos resursus, paņēmienus konkrētam ainavu izbūves vai uzturēšanas darbam un pamato savu izvēli.
2. Spēj: organizēt darba vidi atbilstoši uzdevuma un normatīvo aktu prasībām. Zina: darba vides iekārtošanas prasības, pielietojamos resursus un paņēmienus. Izprot: darba vides iekārtošanas un organizēšanas nozīmi drošai, racionālai darbu veikšanai.	20% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro darba vides organizēšanas nepieciešamību, nosauc un apraksta nepieciešamos resursus un paņēmienus.	Izskaidro un pamato darba vides organizēšanas nepieciešamību, pamato nepieciešamos resursus un paņēmienus.
		Sameklē nepieciešamos normatīvos dokumentus, atbilstoši situācijai.	Sameklē nepieciešamos normatīvos dokumentus atbilstoša jautājuma risināšanai, pamato to pielietojumu.
3. Spēj: precīzi aizpildīt darba vietas lapu, nosakot objekta adresi, izmantojot pieejamos resursus. Zina: kā noteikt ģeolokāciju, izmantojot pieejamos resursus. Izprot: precīzas vietas noteikšanas nozīmi darbu veikšanai.	15% no moduļa kopējā apjoma	Aizpilda darba vietas lapu, izmantojot internetu, karti un lokālās norādes.	Aizpilda darba vietas lapu, izmantojot internetu, karti, lokālās norādes. Nosaka atrašanās vietas koordinātes.
		Nosauc nepieciešamos resursus un izmanto mobilo telefonu.	Nosauc nepieciešamos resursus, izmanto mobilo telefonu un globālās pozicionēšanas sistēmu (GPS). Izprot, kā darbojas radiofrekvences lokācijas metodes.
4. Spēj: izvērtēt koka ciršanas dokumentāciju pirms darba uzsākšanas un ievērot koku ciršanas reglamentējošos normatīvos aktus. Zina: koku ciršanas reglamentējošos normatīvos aktus. Izprot: koku ciršanas atļaujas nozīmīgumu.	20% no moduļa kopējā apjoma	Sagatavo koku ciršanai paredzēto dokumentāciju.	Patstāvīgi sagatavo koku ciršanai paredzēto dokumentāciju.
		Sameklē nepieciešamos normatīvos dokumentus un pielieto atbilstošas koku kopšanas vai nozāģēšanas metodes un izpildes termiņus.	Sameklē nepieciešamos normatīvos dokumentus, pielieto un pamato atbilstošas koku kopšanas vai nozāģēšanas metodes un izpildes termiņus.
5. Spēj: orientēties darba apjomā un veikt dažādus sakopšanas un sakārtošanas darbus. Zina: darba vietas sakopšanas un sakārtošanas darbus, atbilstoši veiktajam uzdevumam. Izprot: darba kultūras un sakārtotas vides ietekmi kopīgā kontekstā ar darba uzdevumu uz rezultātu un drošu vidi.	20% no moduļa kopējā apjoma	Uzskaita profesijā veicamos darbus, to raksturu/ipatnības un to apjomus.	Uzskaita profesijā veicamos darbus, to raksturu/ipatnības un to apjomus. Izskaidro specifiskas nianšes.
		Izskaidro sakārtotas darba vides un darba kultūras ietekmi uz darba apstākļiem.	Izskaidro sakārtotas darba vides un darba kultūras ietekmi uz darba apstākļiem. Analizē situāciju un iemeslus.

Moduļa "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt ainavu būvniecības sagatavošanas darbus, lai pēc tam sekmīgi un efektīvi veiktu ainavu būvdarbus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Sagatavot teritoriju labiekārtošanas un apstādījumu izbūves darbu veikšanai, spēj nodrošināt saglabājamo elementu aizsardzību. 2. Veikt pamatnes reljefa izbūves darbus, izvēloties un lietojot atbilstošu tehniku, traktortehniku un mehānismus. 3. Pielietot mērinstrumentus labiekārtojuma izbūvei objektā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana" apguves noslēgumā izglītojamais kārtā pārbaudījumu, kurā: – veic praktisko darbu ar konkrētu uzdevumu, kurā veic teritoriju labiekārtošanas, apstādījumu izbūves un pamatnes reljefa izbūves darbus; – demonstrē zināšanas un prasmes ainavu būvniecības priekšdarbu veikšanā, lietojot atbilstošus mērinstrumentus, tehniku, traktortehniku un mehānismus; – sagatavo praktisko darbu apkopojuma mapi.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar moduļiem "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati", "Ģeodēzisko darbu izpilde"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar moduļiem "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: sagatavot teritoriju labiekārtošanas un apstādījumu izbūves darbu veikšanai, nodrošinot saglabājamo elementu aizsardzību.	5% no moduļa kopējā apjoma	Uzskaita teritorijas labiekārtošanas sagatavošanas darbu veidus un veic teritorijas sagatavošanas darbus.	Uzskaita un pamato teritorijas labiekārtošanas sagatavošanas darbu veidus, veic teritorijas sagatavošanas darbus, pielietojot racionālus darba paņēmienus.

Zina: instrumentu un mehānismu drošu pielietošanu un atkritumu utilizācijas veidus. Izprot: priekšdarbu nozīmi apstādījumu veidošanas un teritoriju labiekārtošanas darbu veikšanā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc atkritumu un to utilizācijas veidus.	Nosauc atkritumu un to utilizācijas veidus, uzskaita sašķirotu atkritumu pārstrādes iespējas un pamato to ar atkritumu apsaimniekošanas sistēmas Latvijā nosacījumiem.
	8% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc biežāk sastopamos aizsargājamus elementus ainavā.	Nosauc aizsargājamus elementus ainavā, atpazīst tos un uzskaita to aizsargāšanas veidus.
2. Spēj: veikt pamatnes reljefa izbūves darbus, izvēloties un lietojot atbilstošu tehniku, traktortehniku un mehānismus. Zina: reljefa izveides metodes, augsnes mehānisko sastāvu. Izprot: pamatnes reljefa izveides ietekmi uz turpmākajiem labiekārtošanas darbiem.	17% no moduļa kopējā apjoma	Veic reljefa un pamatnes izveides izbūves darbus, izmantojot atbilstošu tehniku, traktortehniku un mehānismus.	Veic reljefa un pamatnes izveides izbūves darbus, izmantojot atbilstošu tehniku, traktortehniku un mehānismus. Pamato darbu veida metodes un tehnikas izvēli.
	20% no moduļa kopējā apjoma	Atšķir dažādas augsnes, zina gruntsūdens un sasalšanas dziļuma pamatrādītājus.	Atšķir un raksturo dažādas augsnes. Paskaidro gruntsūdens un sasalšanas dziļuma ietekmi uz labiekārtojuma funkcionalitāti.
3. Spēj: pielietot mērinstrumentus labiekārtojuma izbūvei objektā. Zina: mērinstrumentu lietošanas paņēmienus horizontālo un vertikālo atzīmju nospraušanas palīgdarbos. Izprot: precīzas mērinstrumentu lietošanas nozīmi labiekārtošanas darbu īstenošanā.	40% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc objektu nospraušanai dabā pielietotos mērinstrumentus un to pielietojuma veidus.	Nosauc un raksturo objektu nospraušanai dabā pielietotos mērinstrumentus un to pielietojuma veidus.
		Veic vienkāršākos mērījumus dabā horizontālā un vertikālā plaknē.	Nosprauž vertikālās un horizontālās atzīmes dabā no projekta, pielietojot mērinstrumentus.

Moduļa "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas izprast augu iedalījuma, uzbūves un dzīvības funkciju pamatus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Sagrupēt augus pēc to sistemātiskajām vienībām. 2. Atpazīt augu organismu atšķirīgās prasības, kas nepieciešamas to dzīvības procesu uzturēšanai. 3. Atpazīt augu organismu dzīvības formas un augu organismu ārējo daļu uzbūvi. 4. Pazīt Latvijā dabā sastopamo kokaugu ģintis un sugas dažādos gadalaikos un dažādos kokaugu attīstības posmos. 5. Pazīt ainavu būvniecībā biežāk izmantojamās kokaugu ģintis un sugas dažādos gadalaikos un dažādos augu attīstības posmos.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais: – sagatavo darbu mapi ar augu aprakstiem, botāniskajiem nosaukumiem latviešu un latīņu valodā, herbārijiem vai fotogrāfijām augu pazīšanai; – sagatavo praktisko darbu mapi (zīmējumi, fotogrāfijas) ar augu fizikāliem un mehāniskiem bojājumiem, kas var radīt apdraudējumu cilvēkiem un apkārtējai videi; – veic praktisku uzdevumu, kurā novērtē konkrēta kokauga fizikāli mehānisko stāvokli, tā drošību un dzīvotspēju. Novērtē koka bīstamību cilvēkiem un apkārtējai videi.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" ir A daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar A daļas moduļiem "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai" un B daļas moduli "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduļiem "Ģeodēzisko darbu izpilde", "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai" un B daļas moduli "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: sagrupēt augus pēc to sistemātiskajām vienībām. Zina: augu valsts organismu sistemātiskās pamatvienības. Izprot: augu sistemātikas nozīmi ainavu būvniecībā un uzturēšanā.	20% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst dzimtas, ģints un sugas pazīmes, sagrupē augus atbilstoši to sistemātikas pamatvienībām.	Atpazīst dzimtas, ģints un sugas pazīmes. Sagrupē augus pēc dzimtām, ģintīm un sugām. Izskaidro augu valsts organismu sistemātikas pamatvienību pielietošanu ainavu būvniecībā un uzturēšanā.
2. Spēj: atpazīt augu organismu atšķirīgās prasības, kas nepieciešamas to dzīvības procesu uzturēšanai. Zina: augu organismu dzīvības procesus un ārējo apstākļu ietekmi uz tiem. Izprot: augu dzīvības procesu vispārējo likumsakarību nozīmi auga kvalitatīvai un ilgtspējīgai pastāvēšanai	20% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro augu dzīvības procesus un prasības dzīvības procesu nodrošināšanai.	Skaidro ārējo apstākļu ietekmi uz augu dzīvības procesu nodrošināšanu. Ar piemēriem paskaidro kā nepiemēroti augšanas apstākļi ietekmē augu attīstību, vizuālo un estētisko kvalitāti, dzīvotspēju. Grupē augus atbilstoši augšanas apstākļu prasībām.
3. Spēj: atpazīt augu un sēņu valsts dzīvības formas un to uzbūvi. Zina: galvenās augu atšķirīgās un kopīgās īpašības, augu anatomisko uzbūvi. Izprot: augu un sēņu ārējo pazīmju atšķiršanas nozīmi un auga anatomiskās uzbūves likumsakarību nozīmi ainavu būvniecībā un estētiskas, drošas vides veidošanā.	15% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst augu dzīvības formas, nosaka to atšķirīgās un kopīgās īpašības. Nosauc visas augu dzīvības formas, paskaidro to kopīgās un atšķirīgās īpašības.	Atpazīst augu dzīvības formas, nosaka to atšķirīgās un kopīgās īpašības, augu anatomisko uzbūvi. Izvēlas un grupē augus atbilstoši ainavu būvniecības prasībām, ņemot vērā to dzīvības formas, uzbūvi. Izvēlas augus pēc to dzīvības formām, lai nodrošinātu drošu un estētisku visi ainavu būvniecībā.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Pazīst Latvijā biežāk sastopamās (10) koksnes sēnes.	Pazīst un raksturo Latvijā biežāk sastopamās (10) koksnes sēnes.
4. Spēj: atpazīt Latvijā dabā un apstādījumos biežāk sastopamo kokaugu taksonus dažādos gadalaikos un dažādos kokaugu attīstības posmos. Zina: Latvijā dabā un apstādījumos sastopamo populārāko kokaugu taksonus, to fizikāli mehāniskās	40% no moduļa kopējā apjoma	Pazīst un nosauc Latvijas dabā un apstādījumos biežāk sastopamos kokaugu un nosauc to latviskos botāniskos nosaukumus (vismaz 80% apmērā). Nosauc kokaugu fizikāli mehāniskās īpašības,	Pazīst un nosauc Latvijas dabā un apstādījumos biežāk sastopamos kokaugu un nosauc to latviskos botāniskos nosaukumus (vismaz 80% apmērā). Raksturo kokaugu fizikāli mehāniskās īpašības un to atšķirības. Nosauc izplatītākās taksonu slimības,

īpašības, botāniskos nosaukumus latviešu un latīņu valodā. Izprot: Latvijā dabā un apstādījumos sastopamo kokaugu sortimenta nozīmi ainavu ierīkošanā un uzturēšanā, to ekoloģisko nozīmi, augšanas un vainaga veidošanās specifiku, fizikālo īpašību nozīmi drošas un estētiskas vides veidošanā.		kas nodrošina to drošu dzīvotspēju ainavā.	kaitēkļus un augšanu ierobežojošos faktorus.
--	--	---	---

Moduļa "Augsnes īpašības un ielabošana" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamā spējas ielabot augsni.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Noteikt augsnes piemērotību kultūraugu audzēšanai. 2. Lietot augsnes ielabošanas materiālus, t.sk. izmantot zaļmēslojumu, organisko un mikrobioloģisko mēslojumu. 3. Lietot augsnes ielabošanas tehniku un agregātus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" apgūti A daļas moduļi "Ģeodēzisko darbu izpilde", "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana".
Moduļa apguves novērtēšana	– Moduļa "Augsnes īpašības un ielabošana" apguves rezultātā izglītojamais kārto pārbaudījumu, kas sastāv no teorētiskās un praktiskās daļas. Teorētiskajā daļā izglītojamais atbild uz jautājumiem par augsnes tipiem, īpašībām un ielabošanas materiāliem, augsnes ielabošanas tehniku. Praktiskajā daļā veic kādu no uzdevumiem: nosaka augsnes tipu un augsnes īpašības; lauka apstākļos sameklē drenu ietekas un nosaka meliorācijas sistēmas defektus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Augsnes īpašības un ielabošana" ir A daļas modulis, ko izglītojamie profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" apgūst vienlaicīgi ar moduļiem "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu izbūve", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Augsnes īpašības un ielabošana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: noteikt augsnes īpašības un klimatisko apstākļu piemērotību augu audzēšanai. Zina: augsnes fizikālās un ķīmiskās īpašības, augsnes sastāvu, noteikšanas metodes. Izprot: augsnes īpašību ietekmi uz kultūraugu augšanu un attīstību.	35% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc augsnes fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Nosauc augsnes fizikālās, ķīmiskās īpašības un tās raksturo.
		Nosaka augsnes īpašības lauka apstākļos, izmantojot aprakstu un tabulas.	Patstāvīgi nosaka augsnes īpašības lauka apstākļos.
		Noņem augsnes paraugu pēc dotā apraksta, sagatavo paraugu nosūtīšanai uz laboratoriju speciālista klātbūtnē.	Patstāvīgi noņem augsnes paraugu, sagatavo to nosūtīšanai uz laboratoriju. Izskaidro analīžu rezultātus.

		Nosaka augsnes agroķīmiskos rādītājus pēc agroķīmiskās izpētes kartes.	Nosaka augsnes agroķīmiskos rādītājus pēc agroķīmiskās izpētes kartes un raksturo to ietekmi uz kultūraugu augšanu un attīstību.
		Nosauc apstākļus, kas ietekmē kultūrauga augšanu un audzēšanas likumsakarības.	Nosauc un raksturo apstākļus, kas ietekmē kultūrauga augšanu. Raksturo kultūraugu audzēšanas likumsakarības un to savstarpējo iedarbību.
2. Spēj: lietot augsnes ielabošanas materiālus. Zina: augsnes ielabošanas pasākumus un metodes. Izprot: augsnes ielabošanas pasākumu ietekmi uz augsnes degradācijas novēršanu, augsnes kvalitāti un kultūraugu ražību.	40% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un raksturo kultūrtehnisko darbu veidus, nosauc un raksturo mēslojuma veidus.	Izvēlas un pamato kultūrtehniskos darbus konkrētiem lauka apstākļiem. Nosauc un pamato (pozitīvā un negatīvā ietekme) savu izvēli atšķirīgiem mēslošanas veidiem.
		Nosaka augsnes pH un sagatavo kalpojamā materiāla paraugu ķīmiskajām analīzēm. Aprēķina darbīgo vielu un kalpojamā materiāla daudzumu pēc pedagoga norādījumiem.	Nosaka augsnes pH un sagatavo kalpojamā materiāla paraugu ķīmiskajām analīzēm. Aprēķina darbīgo vielu un kalpojamā materiāla daudzumu. Izvēlas līdzekļus augsnes pH mainīšanai.
		Nosauc un raksturo augsnes ielabošanas līdzekļus, salīdzina to efektivitāti. Lieto augsnes ielabošanas materiālus.	Nosauc un raksturo augsnes ielabošanas līdzekļus, salīdzina to efektivitāti. Izvēlas konkrētiem lauka apstākļiem un lieto piemērotus augsnes ielabošanas līdzekļus.
		Raksturo augsnes degradācijas veidus un cēloņus.	Raksturo augsnes degradācijas veidus un cēloņus. Iesaka metodes degradācijas ierobežošanai un novēršanai.
3. Spēj: lietot augsnes ielabošanas tehniku un agregātus. Zina: tehnikas veidus un izmantošanas iespējas. Izprot: atbilstošas tehnikas izvēles nozīmi augsnes ielabošanas darbu veikšanai un darba drošības noteikumu un drošu darba paņēmieni nozīmi darbā ar mēslošanas līdzekļiem.	25% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc kultūrtehniskos darbus un raksturo kultūrtehniskajos darbos izmantojamo tehniku.	Nosauc kultūrtehniskos darbus un raksturo kultūrtehniskajos darbos izmantojamo tehniku. Izvēlas konkrētam darbam atbilstošu tehniku.
		Atpazīst un nosauc darba mapē apkopoto augsnes ielabošanas tehniku.	Izmantojot darba mapē apkopotos materiālus, raksturo augsnes ielabošanas tehniku un pamato konkrētas tehnikas izmantošanas nepieciešamību.

Moduļa "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas pielietot biežāk izmantojamās lakstaugus ainavu būvniecībā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Atpazīt ainavu būvniecībā biežāk izmantojamās lakstaugu ģintis un sugas dažādos augu attīstības posmos, 2. Pielietot biežāk izmantojamo lakstaugu sortimentu atbilstoši augšanas apstākļiem un objekta funkcijai, 3. Pielietot biežāk lietojamo/izmantojamo lakstaugu sortimentu dažāda veida ainavas elementu izbūvē.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas moduļi "Geodēzisko darbu izpilde", "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" A daļas moduļi "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu, kurā: 1. pielieto praksē ainavu būvniecībā izmantojamo augu sortimentu, uzskaita un atpazīst botāniskos nosaukumus biežāk izmantojamiem lakstaugiem; 2. sagatavo praktisko darbu māpi ar herbārijiem vai fotogrāfijām; – 3. demonstrē zināšanas ar sortimenta izvēli konkrētām prasībām.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Augu stādīšana" un A daļas moduli "Augsnes īpašības un ielabošana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar B daļas moduļiem "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Augu stādīšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai

Moduļa "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: atpazīt ainavu būvniecībā biežāk izmantojamās lakstaugu ģintis un sugas dažādos augu attīstības posmos.	40% no moduļa	Atpazīst ainavu būvniecībā biežāk izmantojamās lakstaugu sugas, zina	Atpazīst ainavu būvniecībā biežāk izmantojamās lakstaugu sugas, zina to latviskos un latīniskos (botāniskos)

Zina: ainavu būvniecībā biežāk izmantojamo lakstaugu sortimentu, botāniskos nosaukumus latviešu un latīņu valodā. Izprot: ainavu būvniecībā biežāk izmantojamo lakstaugu sortimenta nozīmi ainavu būvniecībā un uzturēšanā.	kopējā apjoma	to botāniskos nosaukumus latviski un latīniski.	nosaukumus, pamatoti izskaidro augu pielietošanas iespējas. Izskaidro un pielieto praksē ainavu būvniecībā izmantojamo augu sortimentu, skaidro tā nozīmi dažādos augšanas apstākļos un dažādu funkciju realizēšanai.
2. Spēj: pielietot biežāk izmantojamo lakstaugu sortimentu atbilstoši augšanas apstākļiem un objekta funkcijai. Zina: biežāk izmantojamo lakstaugu ekoloģiskās prasības un dekoratīvās īpašības. Izprot: pareizas lakstaugu sortimenta izvēles nozīmi kvalitatīvu apstādījumu veidošanai un uzturēšanai.	40% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas augšanas apstākļiem atbilstošus lakstaugus, spēj norādīt lakstaugu dekoratīvās īpašības, funkcionālo un estētisko pielietojumu.	Izvēlas augšanas apstākļiem atbilstošus lakstaugus un pamatot savu izvēli atbilstoši augšanas apstākļiem. Izmanto lakstaugu dekoratīvās īpašības apstādījumu būvniecībai. Grupē augus atbilstoši to augšanas apstākļu prasībām un dekoratīvajām īpašībām.
3. Spēj: pielietot biežāk lietojamo lakstaugu sortimentu dažāda veida ainavas elementu izbūvē. Zina: biežāk lietojamo lakstaugu augšanas veidu un pielietošanas iespējas. Izprot: pareiza lakstaugu sortimenta izvēles nepieciešamību kvalitatīva rezultāta sasniegšanai.	20% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas piemērotu biežāk izmantojamo lakstaugu sortimentu ainavas elementu izbūvei.	Izvēlas biežāk izmantojamo lakstaugu sortimentu ainavas elementu izbūvei. Pamato savu izvēli, strādā radoši. Demonstrē praksē lakstaugu stādījuma izveidi, grupējot augus.

Moduļa "Zālienu un zālāju izbūve" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt zālienu un zālāju izbūvi.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Sagatavot augsni un kvalitatīvi iesēt zālienu, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju, aprīkojumu, mehānismus un tehniku. 2. Sagatavot augsni un ieklāt paklājzālienu, atbilstoši tā ieklāšanas tehnoloģijai. 3. Sagatavot augsni un iesēt pļavas tipa zālāju, izmantojot atbilstošas tehnoloģijas, aprīkojumu un tehniku. 4. Sagatavot augsni un pielietot nepieciešamos ģeomateriālus atbilstoši projektam un materiāla ieklāšanas tehnoloģijai, izmantojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. 5. Izbūvēt kvalitatīvu dažādu veidu zālienus, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju un aprīkojumu.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas moduļi "Ģeodēzisko darbu izpilde", "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" A daļas moduļi "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu: 1. veic praktisko darbu ar konkrētu uzdevumu, kurā iekļauj tehnikas pielietošanu; – 2. sagatavo izpildītu praktisko darbu apkopojuma mapi.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Zālienu un zālāju izbūve" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana" un A daļas moduli "Augsnes īpašības un ielabošana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar B daļas moduļiem "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Zālienu un zālāju izbūve" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis

1. Spēj: sagatavot augsni un kvalitatīvi iesēt zālienu, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju, aprīkojumu, mehānismus un tehniku. Zina: sēto zālienu veidus, sēklu maisījumu atšķirības un kvalitātes prasības. Izprot: pareizas darbu veikšanas nozīmīgumu zāliena kvalitātes un augtspējas nodrošināšanai.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc dažādus zālienu veidus un izvēlas apstādījumu izbūvē dažādus zāliena sēklu maisījumu veidus, atbilstoši augšanas apstākļiem.	Nosauc un pamato atšķirīgus zālienu sēklu maisījumu veidus un to izvēli, atkarībā no augšanas apstākļiem. Pazīst un izmanto apstādījumu izbūvē dažādus zālienu sēklu maisījumu veidus. Izskaidro to kopīgās un atšķirīgās īpašības, pareizas augsnes sagatavošanas nepieciešamību kvalitatīva.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc augsnes veidus un to apstrādes veidus. Sagatavo augsni zāliena izbūvei.	Nosauc un pamato augsnes veidus, apstrādes īpatnības un veidus atkarībā no augsnes struktūras un zāliena veida. Veic kvalitatīvu augsnes sagatavošanas procesu zāliena izbūvei.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Iesēj zālienu ar rokām vai sējmašīnu	Izvēlas zāliena veidam un platībai atbilstošu tehnoloģiju, pielieto to zāliena sēšanā, demonstrē dažādas zāliena sēšanas metodes.
2. Spēj: sagatavot augsni un ieklāt paklājzālienu, atbilstoši tā ieklāšanas tehnoloģijai. Zina: paklājzāliena transportēšanas, iekraušana, izkraušanas un ieklāšanas tehnoloģiju un kvalitātes prasības. Izprot: paklājzāliena pielietošanas nepieciešamību un pareizas tehnoloģijas pielietošanu kvalitatīvam darba rezultātam.	10% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro paklājzāliena audzēšanas tehnoloģiju, izvēlas tehniku un mehānismus transportēšanai.	Izskaidro un pamato paklājzāliena audzēšanas tehnoloģiju, izvēlas un pamato tehnikas un mehānismu izvēli transportēšanai. Demonstrē paklājzāliena iekraušanu un izkraušanu, praksē, izskaidrojot pareizas tehnoloģijas pielietošanu. Sagatavo paklājzālienu īslaicīgai uzglabāšanai.
	15% no moduļa kopējā apjoma	Ieklāj paklājzālienu, piegriež un noenkuro to.	Ieklāj paklājzālienu un izskaidro savas darbības. Demonstrē paklājzāliena ieklāšanas, t.sk. piegriešanas un enkurošanas darbus praktiski dažādos augšanas apstākļos.
3. Spēj: sagatavot augsni un iesēt pļavas tipa zālāju, izmantojot atbilstošas tehnoloģijas, aprīkojumu un tehniku. Zina: pļavas zālāju veidus, to ierīkošanas tehnoloģiju. Izprot: pļavas zālāja ierīkošanas nepieciešamību, atšķirīgo ierīkošanas tehnoloģiju un tās pielietošanas nepieciešamību kvalitatīvam rezultātam.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc dažādus zālāju veidus un to pielietošanu.	Nosauc un pamato dažādus pļavas tipa zālājus, pamato to izvēli.

4. Spēj: sagatavot augsni un pielietot nepieciešamos ģeomateriālus atbilstoši projektam un materiāla ieklāšanas tehnoloģijai, izmantojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. Zina: ģeomateriālu veidus, to īpašības un pielietošanu. Izprot: stiprinātā zāliena nozīmi ainavas veidošanai un drošas un estētiskas vides veidošanai.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un atpazīst zāliena būvniecībā lietojamos ģeomateriālus.	Nosauc un atšķir zāliena būvniecībā lietojamos ģeomateriālus, pamato to izvēli atbilstoši konkrētai situācijai, veic materiālu daudzuma aprēķinus.
5. Spēj: izbūvēt kvalitatīvu dažādu veidu zālienus, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju un aprīkojumu. Zina: zālienu veidus, prot pielietot zālienu ierīkošanas tehnoloģijas. Izprot: pareizas tehnoloģijas pielietošanu zāliena kvalitātes nodrošināšanai.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc dažādus zāliena veidus un izbūves tehnoloģijas, demonstrē zāliena izbūvi un tehnoloģiju pielietošanu.	Nosauc dažādus zāliena veidus un izbūves tehnoloģijas, demonstrē zāliena izbūvi un tehnoloģiju pielietošanu. Pamato savu izvēli, novērtē esošo situāciju un lasa projektu.

Moduļa "Ceļu un laukumu būvdarbi" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt ceļu un laukumu būvdarbus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Izbūvēt celiņu un laukumu, sporta un rotaļu laukumu konstruktīvos slāņus. 2. Izbūvēt apmales un konstruktīvos elementus. 3. Iebūvēt dažāda veida segumus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas moduļi "Ģeodēzisko darbu izpilde", "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" A daļas moduļi "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu, kurā iekļauj: – teorētisko uzdevumu ar pārbaudes darbu par ceļu un laukumu būvdarbiem; – izpildītu praktisko darbu apkopojuma mapi; – pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ceļu un laukumu būvdarbi" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Zālienu un zālāju izbūve", "Augu stādīšana", "Lakstaugu pazišana un pielietošana ainavu būvniecībā I" un A daļas moduli "Augsnes īpašības un ielabošana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar B daļas moduļiem "Zālienu un zālāju izbūve", "Augu stādīšana", "Lakstaugu pazišana un pielietošana ainavu būvniecībā I". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Ceļu un laukumu būvdarbi" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
	8% no moduļa kopējā apjoma	Veic grunts sagatavošanas darbus, atbilstoši plānotajam seguma veidam, izveidojot nepieciešamā blīvuma un	Aprēķina un pamato nepieciešamos darbu apjomus un veic grunts sagatavošanas darbus, atbilstoši plānotajam seguma veidam, izveidojot

1. Spēj: izbūvēt ceļu un laukumu, sporta un rotaļu laukumu konstruktīvos slāņus. Zina: ceļu, laukumu, sporta un rotaļu laukumu pamatslāņu izbūves materiālu veidus un to iekļāšanas principus. Izprot: atbilstošu pamatslāņu materiālu un izbūves tehnoloģiju ietekmi uz paredzēto seguma izmantošanas veidu.		nestspējas pamatni norādītajā augstuma atzīmē.	nepieciešamā blīvuma un nestspējas pamatni, pamatoti izvēloties atbilstošu augstuma atzīmi.
	12% no moduļa kopējā apjoma	Izveido nesošo pamatslāni, atbilstoši plānotajam seguma veidam, slodzei.	Aprēķina un pamato nepieciešamā sastāva un biezuma pamatslāņa izveidi, un izveido to, atbilstoši plānotajam seguma veidam, slodzei.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc specifiskos tehnoloģiskos slāņus sporta un rotaļu laukumu segumu izbūvei un to būtiskākos parametrus.	Nosauc un raksturo specifiskos tehnoloģiskos slāņus sporta un rotaļu laukumu segumu izbūvei un to izbūves tehnoloģisko procesu.
2. Spēj: izbūvēt apmales un konstruktīvos elementus. Zina: ceļu apmaļu un konstruktīvo elementu izbūves materiālu veidus un iebūves principus. Izprot: atbilstošu apmaļu un konstruktīvo elementu nozīmi drošai ceļu un laukumu izbūvei un lietošanai	15% no moduļa kopējā apjoma	Iebūvē betona un minerālo materiālu apmales.	Raksturo dažādas betona un minerālo materiālu apmales, pamato to izvēli un pielietojumu, un iebūvē betona un minerālo materiālu apmales.
	6% no moduļa kopējā apjoma	Iebūvē dažādu vieglo materiālu apmales, pielietojot atbilstošas tehnoloģijas.	Raksturo dažādas vieglo materiālu apmales, pamato to izvēli noteiktā situācijā, un iebūvē dažādu vieglo materiālu apmales, pielietojot atbilstošas tehnoloģijas.
	14% no moduļa kopējā apjoma	Izbūvē konstruktīvos elementus ceļu un laukumu segumā.	Izvēlas un pamato konstruktīvo elementu izbūves paņēmienus un tehnoloģiju, un izbūvē konstruktīvos elementus ceļu un laukumu segumā.
3.Spēj: iebūvēt dažādā veida segumus. Zina: dažādus segumu veidus un to iekļāšanas principus. Izprot: dažādu segumu materiālu un izbūves tehnoloģiju ietekmi uz ceļu un laukumu drošu izmantošanu.	18% no moduļa kopējā apjoma	Izbūvē betona un minerālo materiālu segumus.	Izvēlas un pamato betona un minerālo materiālu segumu izbūves un raksta veidošanas tehnoloģijas, un izbūvē betona un minerālo materiālu segumus.
	6% no moduļa kopējā apjoma	Izbūvē irdeno materiālu segumus.	Izvēlas un pamato irdeno materiālu segumu izbūves materiālus, tehnoloģijas, un izbūvē irdeno materiālu segumus.
	6% no moduļa kopējā apjoma	Izbūvē "eko" segumus, paredzot segumā zāliena vai zemsedzes augu audzēšanu.	Pamatoti izvēlas "eko" segumu izbūves materiālus un tehnoloģijas, izbūvē "eko" segumus, paredzot segumā zāliena vai zemsedzes augu audzēšanu.
	4% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc seguma izveidē pielietojamos koka izstrādājumu veidus, izbūves paņēmienus, pielietojamos pildmateriālus.	Raksturo koka un jauktu materiālu segumu veidus, to izbūves īpatnības, pamato to pielietojumu.

	6% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc sporta un rotaļu laukumu specifisko segumu veidus un to izbūves paņēmienus.	Pamatoti izvēlas situācijai atbilstošākos sporta un rotaļu laukumu specifisko segumu veidus, raksturo to izbūves paņēmienus.
--	----------------------------	--	--

Moduļa "Augu stādīšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt augu stādīšanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Pārvietot un sagatavot stādīšanai koku bez būtiskiem bojājumiem. 2. Sagatavot augsnes substrātu un stādbedri atbilstoši plānoto apstādījumu izbūvei, pielietojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. 3. Atbilstoši augu fizioloģiskajām īpatnībām saglabāt stādāmā materiāla kvalitāti un dzīvotspēju. 4. Veikt augu sagatavošanu pārstādīšanai un pārstādīšanu jaunā vietā, jaunu augu stādīšanu. 5. Veikt koku pareizu novietošanu stādbedrē un nostiprināšanu. 6. Sagatavot koku kvalitatīvai pārstādīšanai. 7. Nodrošināt koka ieaugšanos un augtspējas saglabāšanos. 8. Samontēt un uzstādīt laistīšanas sistēmu augu laistīšanai, izmantojot atbilstošus instrumentus, mehānismus un tehniku.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas moduļi "Ģeodēzisko darbu izpilde", "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" A daļas moduļi "Darba rīku un mehānismu uzturēšana un apkope ainavu un koku kopšanas darbos", "Darba vietas organizēšana ainavu izbūves un uzturēšanas darbu nodrošināšanai", "Augu iedalījuma, uzbūves un to dzīvības funkciju pamati" un B daļas modulis "Ainavu būvniecības priekšdarbu veikšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu: – veic praktisko darbu ar konkrētu uzdevumu, kurā iekļauj tehnikas pielietošanu; – sagatavo praktisko darbu apkopojuma mapi; – veic pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Augu stādīšana" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I" un A daļas moduli "Augsnes īpašības un ielabošana"; – "Ainavu strādnieks" ar B daļas moduļiem "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I".

Moduļa "Augu stādīšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: pārvietot un sagatavot stādīšanai stādāmo materiālu (t.sk. skuju kokaugi, lapu kokaugi, lakstaugi, viengadīgās puķes, sīpolaugi, dižstādi) bez būtiskiem bojājumiem. Zina: koku stādu kravas sagatavošanas principus un koka aizsardzības mehānismus bojājumu ierobežošanai. Izprot: koka uzbūvi, kvalitatīva stādāmā materiāla pārvietošanas un uzglabāšanas nozīmi ainavu būvniecībā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosaka stādāmā materiāla kvalitāti un spēj sagatavot stādīšanai.	Nosaka stādāmā materiāla kvalitāti un spēj sagatavot stādīšanai. Pamato savu izvēli.
		Kvalitatīvi sagatavo stādāmā materiāla kravu transportēšanai.	Kvalitatīvi sagatavo stādāmā materiāla kravu transportēšanai. Pamato savu izvēli, kā arī izklāsta vēl variantus, kā to paveikt.
2. Spēj: sagatavot augsnes substrātu un stādbedri atbilstoši plānoto apstādījumu izbūvei, pielietojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. Zina: veicamo darbu tehnoloģijas, augu stādīšanas īpatnības, augsnes substrātu veidus. Izprot: stādāmās vietas sagatavošanas nozīmi apstādījumu dzīvotspējas nodrošināšanai.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc augsnes substrātu veidus.	Nosauc augsnes substrātu veidus. Pamato savu izvēli, atbilstoši plānoto
		Lieto dažādas stādāmās vietas sagatavošanas tehnoloģijas, pielietojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku.	Lieto dažādas stādāmās vietas sagatavošanas tehnoloģijas, pielietojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. Pamato savu izvēli.
3. Spēj: atbilstoši augu fizioloģiskajām īpatnībām saglabāt stādāmā materiāla kvalitāti un dzīvotspēju. Zina: augu fizioloģiskās īpatnības, augu iezīmošanas veidus, augu aizsardzības metodes. Izprot: stādāmā materiāla uzglabāšanas ietekmi uz stādāmā materiāla kvalitāti un racionālu darbu plānošanu.	10% no moduļa kopējā apjoma	Veic augu iezīmošanas darbus, dažādos veidos un izskaidro aizsardzības metodes.	Veic augu iezīmošanas darbus, dažādos veidos un izskaidro aizsardzības metodes. Pamato savu izvēli konkrētos apstākļos.
		Sagatavo augus stādījumu ierīkošanai, pārstādīšanai.	Sagatavo augus stādījumu ierīkošanai, pārstādīšanai. Pamato savu izvēli.
	20% no moduļa		

4. Spēj: veikt augu sagatavošanu pārstādīšanai un pārstādīšanu jaunā vietā, jaunu augu stādīšanu. Zina: stādīšanas, mulčēšanas, laistīšanas un drenāžas, nostiprināšanas metodes un tehnoloģijas. Izprot: darbu secību un veicamo darbu nozīmi apstādījumu dzīvotspējas nodrošināšanai.	kopējā apjoma	Sagatavo augus stādīšanai un pārstādīšanai, pielietojot dažādas tehnoloģijas un metodes.	Sagatavo augus stādīšanai un pārstādīšanai, pielietojot dažādas tehnoloģijas un metodes. Pamato savu izvēli.
5. Spēj: veikt koku pareizu novietošanu stādbedrē un nostiprināšanu. Zina: izmantojamās stādīšanas, stabilizēšanas metodes un tehnoloģijas. Izprot: koku stabilizēšanas nepieciešamību koku augtspējas nodrošināšanai	15% no moduļa kopējā apjoma	Novieto koku stādbedrē, pielietojot atbilstošas stabilizēšanas metodes un tehnoloģijas.	Novieto koku stādbedrē, pielietojot atbilstošas stabilizēšanas metodes un tehnoloģijas. Pamato savu izvēli.
6. Spēj: sagatavot koku kvalitatīvai pārstādīšanai. Zina: paņēmienus un	20% no moduļa kopējā apjoma	Sagatavo koku pārstādīšanai, pielietojot dažādus paņēmienus un tehnoloģijas.	Sagatavo koku pārstādīšanai, pielietojot dažādus paņēmienus un tehnoloģijas. Pamato savu izvēli.
7. Spēj: nodrošināt koka izaugšanos un augtspējas saglabāšanos. Zina: koku fizioloģiju, pēcstādīšanas darbu secību, mulčas veidus, stumbra un sakņu aizsargu veidus. Izprot: kvalitatīvu pēcstādīšanas darbu ietekmi uz koka izaugšanos un dzīvotspējas nodrošināšanu.	5% no moduļa kopējā apjoma	Veic secīgi visus koka pēcstādīšanas darbus, nodrošinot kvalitatīvu koku augšanu un dzīvotspēju.	Veic secīgi visus koka pēcstādīšanas darbus, nodrošinot kvalitatīvu koku augšanu un dzīvotspēju. Pamato savu atbildi.
8. Spēj: samontēt un uzstādīt augu laistīšanas sistēmu, izmantojot atbilstošus instrumentus, mehānismus un tehniku. Zina: laistīšanas sistēmu un aprīkojuma veidus. Izprot: laistīšanas nozīmi auga izaugšanās un dzīvotspējas nodrošināšanai.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc augu laistīšanas sistēmu veidus, tās samontē un uzstāda, izmantojot atbilstošus instrumentus, mehānismus un tehniku.	Nosauc augu laistīšanas sistēmu veidus, tās samontē un uzstāda, izmantojot atbilstošus instrumentus, mehānismus un tehniku. Pamato savu izvēli.

Moduļa "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas pazīt un pielietot viengadīgos, divgadīgos un daudzgadīgos lakstaugus ainavu būvniecībā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Atpazīt ainavu būvniecībā izmantojamās viengadīgas, divgadīgās un daudzgadīgās lakstaugu ģintis, sugas un šķirnes dažādos augu attīstības posmos un to dažādās dzīvības formas. 2. Pielietot visu lakstaugu sortimentu apstādījumu izbūvē atbilstoši augšanas vietas prasībām un lakstaugu funkcijai. 3. Pielietot visu lakstaugu sortimentu dažāda veida ainavas elementos.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts A daļas modulis "Augsnes īpašības un ielabošana" un B daļas moduli "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārtā pārbaudījumu: 1. iesniedz patstāvīgi sagatavoto praktisko darbu mapi ar viengadīgo, divgadīgo un daudzgadīgo lakstaugu herbārijiem vai fotogrāfijām, to botāniskajiem nosaukumiem latviešu un latīņu valodā; 2. izveido skici viengadīgo, divgadīgo un daudzgadīgo lakstaugu stādījuma izveidošanai, kurā demonstrē zināšanas par augu sortimentu (lietojot botāniskos nosaukumus), augšanas un ekoloģiskajām prasībām, dekoratīvajām īpašībām; – 3. veic praktisku darbu izvēloties viengadīgos, divgadīgos un daudzgadīgos lakstaugus no piedāvātā sortimenta. Nosauc to botāniskos nosaukumus, grupē augus pēc to pielietojuma atbilstoši objekta funkcijām, dekoratīvajām īpašībām un augšanas prasībām. Skaidro kādos ainavas elementos izmantotami konkrētie lakstaugi, piemēram, dekoratīvi noturīgi, aromātiski, liela auguma, zemsedzes, augu traukos lietojami, vertikāliem apstādījumiem, ilgmūžīgi u.c..
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar moduļiem "Ainavu elementu izbūvēšana", "Kokaugu kopšana", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: atpazīt ainavu būvniecībā izmantojamās viengadīgās, divgadīgās un daudzgadīgās lakstaugu ģintis, sugas un šķirnes dažādos augu attīstības posmos. Zina: ainavu būvniecībā izmantojamo viengadīgo, divgadīgo un daudzgadīgo	40% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst ainavu būvniecībā izmantojamās lakstaugu ģintis, sugas šķirnes, zina to botāniskos nosaukumus.	Atpazīst ainavu būvniecībā izmantojamās augu ģintis, sugas šķirnes, zina to botāniskos nosaukumus. Pamatoti izskaidro augu atšķirības dažādos augu attīstības posmos, izskaidro vērā ņemamos

lakstaugu sortimentu, botāniskos nosaukumus latviešu un latīņu valodā. Izprot: ainavu būvniecībā izmantojamo viengadīgo, divgadīgo un daudzgadīgo lakstaugu sortimenta daudzveidības nozīmi ainavu būvniecībā un uzturēšanā.			iemeslus augu dzīves ilgumam, veidojot apstādījumus un to ietekmi uz turpmāko apstādījumu uzturēšanu un kopšanu.
2. Spēj: pielietot viengadīgo, divgadīgo un daudzgadīgo lakstaugu sortimentu apstādījumu izbūvē atbilstoši augšanas vietas prasībām un lakstaugu funkcijai. Zina: ainavu būvniecībā izmantojamo viengadīgo, divgadīgo un daudzgadīgo lakstaugu ekoloģiskās prasības, dekoratīvās īpašības. Izprot: pareiza lakstaugu sortimenta izvēli drošas un estētiskas vides veidošanā.	40% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc lakstaugu ekoloģiskās prasības, dekoratīvās īpašības, izvēlas lakstaugus atbilstoši augšanas apstākļiem.	Izvēlas un grupē lakstaugus atbilstoši to ekoloģiskajām prasībām, dekoratīvajām īpašībām. Izvēlas konkrētiem augšanas apstākļiem piemērotus lakstaugus. Izvēlas augus atbilstoši projekta funkcijai un plānotajam budžetam, izmantojot augus ar dažādu dzīves ilgumu.
3. Spēj: pielietot lakstaugu sortimentu dažāda veida ainavas elementos. Zina: ainavu būvniecībā izmantojamo lakstaugu pielietošanas iespējas dažāda veida ainavas elementos. Izprot: ainavas elementu atšķirības un pareiza lakstaugu sortimenta izvēli kvalitatīva rezultāta sasniegšanai.	20% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas lakstaugu sortimentu dažādu ainavas elementu izbūvei. Sagatavo vienkāršu skici, kuras realizāciju demonstrē dabā.	Atlasa un izvēlas atbilstošu lakstaugu sortimentu dažādu ainavas elementu izbūvei, pamato savu izvēli, risina sarežģītas situācijas, strādā radoši. Demonstrē ar skicēm, augu sarakstiem lakstaugu vietu un nozīmi apstādījumos

Moduļa "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt ūdens režīma regulēšanu ainavu darbos.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Veikt laistīšanas sistēmu izbūves darbus atbilstoši darba uzdevumam. 2. Veikt drenāžas un virsūdeņu savākšanas sistēmu izbūves darbus atbilstoši darba uzdevumam. 3. Uzturēt darba kārtībā laistīšanas un drenāžas sistēmas, veikt laistīšanas un drenāžas sistēmu apkopi, pārbaudi, sagatavošanu ziemošanai.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtechniķis" A daļas modulis "Augsnes īpašības un ielabošana", B daļas moduļi "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I" un "Augu stādīšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" apgūti B daļas moduļi "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I" un "Augu stādīšana"
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais veic kombinētu pārbaudījumu, kurā iekļauj: – teorētisko uzdevumu ar pārbaudes darbu par ūdens režīma regulēšanu ainavu darbos; – izpildītu praktisko darbu apkopojuma mapi; – pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtechniķis" ar B daļas moduļiem "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar B daļas moduļiem "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: veikt laistīšanas sistēmu izbūves darbus atbilstoši darba uzdevumam.	26% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc laistīšanas sistēmas sastāvdaļas. Savieno laistīšanas sistēmas daļas atbilstoši darba uzdevumam.	Nosauc un raksturo laistīšanas sistēmas sastāvdaļas. Patstāvīgi pēc plāna izveido laistīšanas sistēmu.

Zina: laistīšanas sistēmu veidus, to izbūves, montāžas darbu tehnoloģijas. Izprot: efektīvas resursu un tehnoloģiju pielietošanas nozīmi laistīšanas sistēmu izbūves darbu veikšanā.	14% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc laistīšanas sistēmu vadības veidus. Programmē laistīšanas ciklu.	Argumentēti izvēlas atbilstošāko laistīšanas sistēmas vadības veidu. Patstāvīgi programmē laistīšanas sistēmas ciklus, ņemot vērā vides apstākļus.
	20% no moduļa kopējā apjoma	Veic laistīšanas sistēmas izbūves darbus.	Patstāvīgi veic laistīšanas sistēmas izbūvi, piemērojot situācijai atbilstošus tehnoloģiskos risinājumus.
2. Spēj: veikt drenāžas un virsūdeņu savākšanas sistēmu izbūves darbus atbilstoši darba uzdevumam. Zina: drenāžas sistēmu izbūves, montāžas darbu tehnoloģijas. Izprot: efektīvas resursu un tehnoloģiju pielietošanas nozīmi drenāžas sistēmu izbūves darbu veikšanā.	18% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc būvniecības elementus virsūdeņu savākšanai un novadīšanai. Savieno sistēmas elementus un cauruļvadus.	Argumentēti izvēlas situācijai piemērotus būvniecības elementus virsūdeņu savākšanai un novadīšanai. Patstāvīgi savieno tos cauruļvadu sistēmā.
	4% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc likumdošanas prasības virsūdeņu novadīšanai un infiltrācijai.	Argumentēti izvēlas situācijai un likumdošanas prasībām atbilstošu virsūdeņu novadīšanas vai infiltrācijas veidu.
	6% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc virsūdeņu drenāžas tranšejas izbūves materiālus un būtiskākos parametrus.	Raksturo drenāžas tranšejas izbūves veidu, parametrus un materiālus atbilstoši videi un infiltrējamajam apjomam.
3. Spēj: uzturēt darba kārtībā laistīšanas un drenāžas sistēmas, veikt laistīšanas un drenāžas sistēmu apkopi, pārbaudi, sagatavošanu ziemošanai. Zina: ūdens fizikālās īpašības, nepieciešamo instrumentu un mehānismu drošu un efektīvu pielietošanu. Izprot: laistīšanas un drenāžas sistēmu savlaicīgas un tehnoloģiski atbilstošas uzturēšanas darbu ietekmi šo sistēmu funkcionalitātes nodrošināšanā un vides kvalitātes saglabāšanā.	8% no moduļa kopējā apjoma	Nomaina laistīšanas sistēmas filtrējošos elementus un bojātus laistītājus. Veic darbus sistēmas sagatavošanai ziemai.	Patstāvīgi pārbauda laistīšanas sistēmu, pieņemt lēmumu par veicamajiem apkopes darbiem un veikt tos. Patstāvīgi sagatavo laistīšanas sistēmu ziemai.
	4% no moduļa kopējā apjoma	Pārbauda, iztīra un nomaina virsūdeņu savākšanas un drenāžas sistēmas elementus.	Patstāvīgi pārbauda, iztīra un nomaina virsūdeņu savākšanas un drenāžas sistēmas elementus.

Moduļa "Kokaugu kopšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt kokaugu kopšanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Nodrošināt dažāda veida kokaugu fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām atbilstošu stādījumu kopšanu. 2. Pieņemt lēmumu, izvēloties zaru griešanas veidu un vietu, pielietojot rokas un motorinstrumentus, veidojot dabīgas koka vainaga formas atbilstoši koka vecumposmam un vainaga veidošanas mērķim. 3. Veidot mākslīgas formas koku vainagu, izmantojot dažādus palīgmateriālus, instrumentus un šablonus. 4. Precīzi nozāgēt koku, izvēloties atbilstošu nozāgēšanas paņēmieni un instrumentus. 5. Apgūt, pielietot un apmācīt lietot darba instrumentus, iepazīt drošus darba paņēmienus atbilstoši ražotāja norādījumiem. 6. No rīcībā esošo darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas klāsta, novērtējot to tehnisko stāvokli, izvēlēties atbilstošāko konkrētajam darbu veidam. 7. Droši un efektīvi pielietot darba rīkus, mehānismus un inventāru darba uzdevuma veikšanai.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas modulis "Augsnes īpašības un ielabošana", B daļas moduļi "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" B daļas moduļi "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārtu pārbaudījumu, kurā iekļauj: 1. krūmu un koku vainaga kopšanas darbus, izmantojot piemērotus instrumentus un griezuma veidu; 2. krūmu un koku kopšanas darbus gaisa, ūdens un barības vielu nodrošināšanai; 3. zaru nogriešanu izvēloties piemērotu griezuma veidu un vietu, atbilstoši koka sugai, vecumposmam un dabīga vainaga veidošanas mērķim; 4. dažādu mākslīgu vainaga formu izveidošanu, izvēloties piemērotus instrumentus un mehānismus; 5. koka nozāgēšanu iepriekš izvērtējot meteoroloģisko apstākļu un koka bojājumus kā ietekmējošos faktorus koka nozāgēšanā; – 6. koku kopšanas darbiem un apjomam piemērotu instrumentu un mehānismu izvēli, pielietojot drošus un efektīvus darba paņēmienus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kokaugu kopšana" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Ainavu elementu izbūvēšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar B daļas moduļiem "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Ainavu elementu izbūvēšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Kokaugu kopšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: nodrošināt dažāda veida kokaugu fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām atbilstošu stādījumu kopšanu. Zina: augsnes agrotehniku, augu sugas. Izprot: kopšanas darbu nepieciešamību apstādījumu fizioloģisko un estētisko prasību nodrošināšanai.	8% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un demonstrē kokaugu kopšanas darbu veidus.	Nosauc, demonstrē kokaugu kopšanas darbu veidus un pamato kopšanas darbu nepieciešamību apstādījumu fizioloģisko un estētisko prasību nodrošināšanai.
		Kopj krūma vainagu.	Kopj krūma vainagu un pamato izvēlēto kopšanas metodi.
		Kopj īpaši aizsargājamu, ainavisku, kultūrvēsturisku un bioloģiski augstvērtīgu koku vainagus, nodrošinot attiecīgo vērtību saglabāšanu.	Kopj īpaši aizsargājamu, ainavisku, kultūrvēsturisku un bioloģiski augstvērtīgu koku vainagus, nodrošinot attiecīgo vērtību saglabāšanu. Pamato un piedāvā alternatīvus darba veikšanas paņēmienus.
2. Spēj: pieņemt lēmumu, izvēloties zaru griešanas veidu un vietu, pielietojot rokas un motorinstrumentus, veidojot dabīgas koka vainaga formas atbilstoši koka vecumposmam un vainaga veidošanas mērķim. Zina: koka anatomiju un ontogēnēzi, koku sugas un to vainagu formas, zaru griešanas veidus. Izprot: koka vainaga veidošanas nepieciešamību koka dzīvotspējas un sabiedrības drošības nodrošināšanai.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un identificē kokaugu kopšanas darbu tehnoloģiju veidus, to pielietošanas mērķi. Praktiski demonstrē tehnoloģiju pielietojumu.	Nosauc, identificē un analizē kokaugu kopšanas darbu tehnoloģiju veidus, to pielietošanas mērķi. Praktiski demonstrē tehnoloģiju pielietojumu, paskaidrojot konkrētās tehnoloģijas izvēli.
		Nosauc un demonstrē zara griešanas veidus.	Nosauc un demonstrē zara griešanas veidus. Prot piemērot dažādām situācijām atbilstošo griešanas veidu.
3. Spēj: veidot mākslīgas formas koku vainagu, izmantojot dažādus palīgmateriālus, instrumentus un šablonus.	13% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc mākslīgi veidotu koku vainagu formas, pielieto atbilstošus instrumentus un	Nosauc mākslīgi veidotu koku vainagu formas, pielieto atbilstošus instrumentus un palīgmateriālus šo formu izveidošanai. Izskaidro katras

Zina: mākslīgo koku vainagu formu veidus, dažādām kokaugu sugām piemērotus griešanas paņēmienus un laiku. Izprot: mākslīgi veidoto vainagu nepieciešamību apstādījumu un vides kompozīcijas, vai koku stabilitātes nodrošināšanai.		palīgmateriālus šo formu izveidošanai.	mākslīgi veidotās formas priekšrocības un trūkumus, piemērotās kokaugu sugas un veidošanas laikus.
4. Spēj: precīzi nozāgēt koku, izvēloties atbilstošu nozāgēšanas paņēmieni un instrumentus. Zina: nozāgēšanas paņēmienus un to pielietošanu, meteoroloģisko apstākļu un koka fiziskā stāvokļa ietekmi uz darbu veikšanu darbu izpildes laikā. Izprot: koka nozāgēšanas nepieciešamību apkārtējās vides veidošanā.	18% no moduļa kopējā apjoma	Demonstrē vertikāla iezāga un aizzāga izzāgēšanu, nozāgē taisnu koku. Nosauc meteoroloģiskos apstākļus un koka bojājumus, kas jāņem vērā, nozāgējot koku.	Demonstrē vertikāla iezāga un aizzāga izzāgēšanu, nozāgē taisnu, slīpu, nolūzušu koku. Nosauc un pamato meteoroloģisko apstākļu un koka bojājumu ietekmi, kas jāņem vērā, nozāgējot koku.
5. Spēj: apgūt, pielietot un apmācīt lietot darba instrumentus, iepazīt drošus darba paņēmienus atbilstoši ražotāja norādījumiem. Zina: labiekārtošanas darbu veikšanai nepieciešamo instrumentu un iekārtu uzbūvi, darbības principus, to lietošanas un uzturēšanas īpatnības, ierīču efektīvu pielietošanu darba veikšanai. Izprot: darba rīku, mašīnu un mehānismu pielietošanas, atbilstoši to ražotāju noteiktajiem drošas un efektīvas lietošanas principiem, ietekmi uz lietotāja un apkārtējo drošību un to kalpošanas laiku.	3% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas paredzētajam darbam, t.sk. putnu saudzēšanas periodā, piemērotus instrumentus un mehānismus. Demonstrē drošus darba paņēmienus.	Izvēlas un pamato paredzētajam darbam, t.sk. putnu saudzēšanas periodā, piemērotus instrumentus un mehānismus. Demonstrē drošus darba paņēmienus.
6. Spēj: no rīcībā esošo darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas klāsta, novērtējot to tehnisko stāvokli, izvēlēties atbilstošāko konkrētajam darbu veidam. Zina: iekārtu veiktspējas un ražības noteikšanas metodes, labiekārtošanas darbu tehnoloģijas. Izprot: atbilstoši veicamā darba veidam un apjomam izvēlētu tehnisko palīg līdzekļu ietekmi uz veiktā darba ražīgumu un kvalitāti.	3% no moduļa kopējā apjoma 5% no moduļa kopējā apjoma	No piedāvātā darba rīku, mehānismu un inventāra sortimenta izvēlās darba vietai, apjomam un mērķim atbilstošus darba rīkus, mehānismus un aprīkojumu. Atpazīst bojātus, nolietotus, darbam nederīgus vai bīstamus darba rīkus, mehānismus un inventāru.	No piedāvātā darba rīku, mehānismu un inventāra sortimenta izvēlās darba vietai, apjomam un mērķim atbilstošus darba rīkus, mehānismus un aprīkojumu, pamato savu izvēli. Atpazīst bojātus, nolietotus, darbam nederīgus vai bīstamus darba rīkus, mehānismus un inventāru, nosauc bojājumus un to radītos riskus.

7. Spēj: droši un efektīvi pielietot mehānismus un inventāru darba uzdevuma veikšanai. Zina: labiekārtošanas darbos pielietojamu elektroinstrumentu, ar iekšdedzes dzinējiem darbināmu ierīču atšķirīgos un īpatnējos sagatavošanas darbam, darbināšanas un apturēšanas paņēmienus, to pielietošanas jomas. Izprot: drošu un ierīcei atbilstošu darba paņēmieni ietekmi uz lietotāja un apkārtējo drošību, un ierīces kalpošanas laiku.	3% no moduļa kopējā apjoma	Demonstrē drošu, bioloģiskajai daudzveidībai draudzīgu un efektīvu darba instrumentu, mehānismu un inventāra lietošanu koku kopšanas darbu veikšanas laikā.	Demonstrē drošu, bioloģiskajai daudzveidībai draudzīgu, un efektīvu darba instrumentu, mehānismu un inventāra lietošanu koku kopšanas darbu veikšanas laikā.
--	-----------------------------------	--	---

Moduļa "Ainavu elementu izbūvēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt ainavu elementu izbūvi.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Montēt un nostiprināt arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu ierīces un aprīkojumu. 2. Izbūvēt ūdenstilpnes un nostiprināt ūdens malas un nogāzes. 3. Veikt jumta dārzu izbūves darbus, izmantojot drošus darba paņēmienus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtechniķis" A daļas modulis "Augsnes īpašības un ielabošana" un B daļas moduļi "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" B daļas moduļi "Zālienu un zālāju izbūve", "Ceļu un laukumu būvdarbi", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā I", "Augu stādīšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Ainavu elementu izbūvēšana" apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu: – pēc dotā darba uzdevuma aprēķina nepieciešamo materiāla daudzumu nogāžu nostiprināšanai vai jumta dārza izbūvei; – izvēlas atbilstošāko nostiprināšanas veidu; – veic vienkāršāko ainavu elementu montāžu; – demonstrē zināšanas par ainavu elementu veidiem, pielietošanu..
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ainavu elementu izbūvēšana" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtechniķis" ar moduļiem "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II", "Kokaugu kopšana", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar moduļiem "Kokaugu kopšana", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Ainavu elementu izbūvēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: droši un kvalitatīvi montēt un nostiprināt arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu ierīces un aprīkojumu.	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc ainavu būvniecībā izmantojamās arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu ierīces un to pielietošanas iespējas.	Izvērsti pastāsta par arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu ierīču un aprīkojuma dažādību un raksturo to pielietošanas iespējas.

Zina: arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu ierīču un aprīkojuma montāžas principus un nostiprināšanas veidus un metodes. Izprot: arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu ierīču un aprīkojuma izbūves nozīmi to lietošanā.		Montē vienkāršus elementus, uzskaita nostiprināšanas principus un metodes, apraksta pamatu izbūves pamatprincipus.	Montē vienkāršus elementus, uzskaita un apraksta arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu ierīču un aprīkojuma nostiprināšanas metodes, pielietojamos materiālus, izprot drošības standartus prasības.
2. Spēj: izbūvēt ūdenstilpnes un nostiprināt ūdens malas un nogāzes. Zina: ūdens malu un tilpņu izbūves darbus, t.sk. nogāžu nostiprināšanas veidus un principus. Izprot: ūdens malu un tilpņu izbūves darbu, t.sk. nogāžu nostiprināšanas izbūves darbu nozīmi to lietošanā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc ūdenstilpņu veidus un apraksta to uzbūves pamatelementus. Nosauc mākslīgo ūdenstilpņu būvniecībā izmantojamās tehnoloģijas un pielietotos materiālus.	Apraksta ainavu būvniecībā izmantotās ūdenstilpnes, raksturo to uzbūves atšķirības. Nosauc un raksturo mākslīgo ūdenstilpņu būvniecībā izmantojamās tehnoloģijas un pielietotos materiālus atkarībā no vietas situācijas.
	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc augsnes erozijas veidus, novēršanas metodes un pielietotos materiālus.	Analizē situāciju, identificē erozijas rašanās iemeslus un iesaka tās novēršanas metodes. Pārzina nogāžu stiprināšanas tehnoloģijas un pielietotos materiālus.
3. Spēj: veikt jumta dārzu izbūves darbus, izmantojot drošus darba paņēmienus. Zina: jumta dārzu izbūves materiālus, ierīkošanas tehnoloģijas, drošas darba metodes darbam augstumā. Izprot: atbilstošas jumta dārzu izbūves tehnoloģijas nozīmi.	50% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc jumta dārzu veidus un raksturo to galvenās atšķirības.	Nosauc un apraksta jumta dārzu veidus, detalizēti raksturojot to atšķirības.
		Nosauc jumta dārzu izbūvei izmantojamās materiālus un raksturo to pamatfunkcijas.	Nosauc un apraksta jumta dārzu izbūvei izmantojamās materiālus, pamato katra materiāla nepieciešamību un pielietošanu.
		Nosauc biežāk pielietoto jumta dārzu konstrukciju tipus un raksturo galvenās atšķirības.	Visaptveroši raksturo jumta dārzu konstrukciju uzbūves principus, to darbības principus un izvēlas atbilstošāko atkarībā no vietas situācijas.

Moduļa "Apstādījumu augu aizsargāšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas aizsargāt apstādījumu augus no kaitēkļu, slimību un nezāļu iedarbības.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Ierobežot kaitēkļu izplatību stādījumos. 2. Ierobežot slimību izplatību stādījumos. 3. Ierobežot nezāļu izplatību stādījumos.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" B daļas moduļi "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Ainavu elementu izbūvēšana", "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II" un "Kokaugu kopšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" apgūti B daļas moduļi "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Ainavu elementu izbūvēšana" un "Kokaugu kopšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Apstādījumu augu aizsargāšana" apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu, veic praktisko darbu: – pēc dotā attēla vai herbārija nosaka auga bojājuma iespējamo cēloni; – raksturo kaitīgo organismu, tā attīstības ciklu un bojājumu veidu un ietekmi; – nosauc iespējamās ķīmiskās, bioloģiskās un agrotehniskās ierobežošanas metodes un izvēlas atbilstošāko atbilstoši konkrētajai situācijai; – – sagatavo nepieciešamo maisījumu izsmidzināšanai slimību un kaitēkļu ierobežošanā.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Apstādījumu augu aizsargāšana" ir A daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi", "Zālienu un zālāju izbūves darbu organizēšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" vienlaicīgi ar B daļas moduļiem "Ainavu uzturēšanas darbi" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļiem "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana" vai "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Apstādījumu augu aizsargāšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: ierobežot kaitēkļu izplatību stādījumos.	7% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst apstādījumos sastopamo derīgo un kaitīgo kukaiņu sugas, un tipiskākos augu bojājumus.	Atšķir apstādījumos sastopamo derīgo un kaitīgo kukaiņu sugas, un raksturo kukaiņu ietekmi uz augu dzīvotspēju un augu estētiskajām īpašībām.

Zina: kaitīgos un derīgos kukaiņu sugas, ķīmiskos un bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus. Izprot: kaitēkļu ietekmi uz apstādījumu fizioloģisko un estētisko īpašību nodrošināšanu.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc ķīmiskos līdzekļus un kurus kukaiņus tie ierobežo, to pielietojamās devas un laikus. Ietekmes uz vidi un darba drošības prasību izvērtēšana atbilstoši drošības datu lapām.	Nosauc, raksturo un izvēlas atbilstošāko ķīmiskās augu aizsardzības līdzekli konkrētā kaitēkļa ierobežošanā, sastāda ķīmiskās aizsardzības plānu un skaidro to pielietojamās devas un laikus. Ietekmes uz vidi un darba drošības prasību izvērtēšana atbilstoši drošības datu lapām.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un raksturo dažādus bioloģiskos un agrotehniskos augu aizsardzības līdzekļus un pasākumus kaitēkļu ierobežošanā. Bioloģisko un agrotehnisko augu aizsardzības līdzekļu ietekmes uz vidi izvērtēšana.	Nosauc, raksturo un izvēlas atbilstošākos bioloģiskos un agrotehniskos augu aizsardzības līdzekļus un pasākumus kaitēkļu ierobežošanai. Sagatavo bioloģisko un agrotehnisko augu aizsardzības plānu, skaidro tā būtību. Bioloģisko un agrotehnisko augu aizsardzības līdzekļu ietekmes uz vidi izvērtēšana.
	8% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc augu aizsargāšanas tehnoloģijas, tās īsi raksturo, lieto miglotāju un sagatavo izsmidzināmo šķīdumu.	Lieto miglotāju un citas tehnoloģijas, izvēlas un pamato izvēli, precīzi sagatavo izsmidzināmo šķīdumu. Pielieto drošus darba paņēmienus darbā ar miglotāju un ķimikālijām.
2. Spēj: ierobežot slimību izplatību stādījumos. Zina: slimību ierosinātājus, slimību pazīmes, ķīmiskos un bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus. Izprot: slimību ietekmi uz apstādījumu fizioloģisko un estētisko īpašību nodrošināšanu.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un raksturo biežāk sastopamos slimību ierosinātājus un raksturīgākās slimību pazīmes.	Nosauc un raksturo slimību ierosinātājus, to izraisīto slimību pazīmes un ietekmi uz augu dzīvotspēju un estētiskajām īpašībām.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc pielietojamos fungicīdus, to iedarbību uz slimību izraisītājiem un pielietojamās devas.	Nosauc, raksturo un izvēlas atbilstošākos fungicīdus konkrētās slimības ierobežošanā, devas u pielietošanas laikus, raksturo to iedarbību.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc agrotehniskos pasākumus un to ietekmi uz slimību izplatību.	Nosauc, raksturo un izvēlas efektīvākos agrotehniskos pasākumus slimību ierobežošanai.
3. Spēj: ierobežot nezāļu izplatību stādījumos. Zina: nezāļu sugas, ķīmiskos un bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus un paņēmienus. Izprot: nezāļu ietekmi uz apstādījumu fizioloģisko un estētisko īpašību nodrošināšanu.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un atpazīst nezāles, raksturo to ietekmi uz apstādījumu augiem.	Nosauc un atpazīst nezāles, raksturo to attīstības fāzes, izplatīšanās veidus un ietekmi uz apstādījumu augiem.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc pielietojamos herbicīdus, to iedarbību uz nezāļu izplatību un devas, sagatavo pielietošanas plānu.	Nosauc, raksturo un izvēlas atbilstošākos herbicīdus konkrēto nezāļu ierobežošanai, devas un pielietošanas laikus, raksturo to iedarbību. Patstāvīgi sagatavo pielietošanas plānu un to pamato.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc agrotehniskos pasākumus un to ietekmi uz nezāļu izplatību, sagatavo darbību plānu.	Nosauc, raksturo un izvēlas efektīvākos agrotehniskos pasākumus konkrētu nezāļu ierobežošanai, patstāvīgi sagatavo darbību plānu, pamatojot izvēlētos tehniskos un materiālos resursus un pielietošanas laika plānu.

Moduļa "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamā spējas kokaugu pazīšanā un pielietošanā ainavu būvniecībā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Pārzināt un lietot kokaugu ģinšu, sugu un šķirņu botāniskos nosaukumus latviešu un latīņu valodā. 2. Atpazīt kokaugu sugas dažādos gadalaikos un attīstības posmos. 3. Izmantot ainavu būvniecībā kokaugu ekoloģiskās un dekoratīvās īpašības. 4. Pielietot kokaugu sortimentu apstādījumu izbūvē atbilstoši augšanas vietas prasībām un koka funkcijai. 5. Atpazīt koka fiziskā stāvokļa ietekmējošos bojājumus un koksnes noārdošos organismus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" apgūti B daļas moduļi "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj: 1. kokaugu ģinšu, sugu un šķirņu botāniskos nosaukumu latviešu un latīņu valodā lietošanu; 2. koka bojājumu vizuālo novērtēšanu; – 3. biežāk sastopamo koksnes noārdošo organismu atpazīšanu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduli "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļiem "Ainavu uzturēšanas darbi", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļiem "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana", "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: atpazīt ainavu būvniecībā izmantojamās kokaugu ģintis, sugas un šķirnes dažādos gadalaikos un dažādos augu attīstības posmos. Zina: ainavu būvniecībā izmantojamo kokaugu sortimentu, botāniskos nosaukumus latviešu un latīņu valodā.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc nomenklatūras vienības.	Nosauc un izskaidro nomenklatūras vienības.
	70% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst un nosauc pareizi kokaugus latviski latīniski ne mazāk kā 50%.	Atpazīst un nosauc pareizi kokaugus latviski latīniski ne mazāk kā 70%.

Izprot: ainavu būvniecībā izmantojamo kokaugu sortimenta daudzveidības nozīmi ainavu būvniecībā un uzturēšanā.			
2. Spēj: pielietot kokaugu sortimentu apstādījumu izbūvē atbilstoši augšanas vietas prasībām un kokaugu funkcijai. Zina: ainavu būvniecībā izmantojamo kokaugu ekoloģiskās prasības, dekoratīvās īpašības, pielietošanas veidus. Izprot: pareiza kokaugu sortimenta izvēli drošas un estētiskas vides veidošanā.	10% no moduļa kopējā apjoma 10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc kokauga ekoloģiskās un dekoratīvās īpašības. Izvēlas piemērotus kokaugus atbilstoši augšanas vietas prasībām un koka funkcijai.	Nosauc un raksturo kokauga ekoloģiskās un dekoratīvās īpašības. Izvēlas un pamato kokaugu piemērotību augšanas vietas prasībām un koka funkcijām.
3. Spēj: atpazīt kokaugu fizikāli mehāniskos bojājumus un potenciālos draudus. Zina: kokaugu fizikāli mehāniskās īpašības. Izprot: kokaugu fizikāli mehāniskā stāvokļa radīto apdraudējumu videi un cilvēkiem.	5% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst un nosauc galvenos koksnes noārdošos organismus. Raksturo koka fiziskā stāvokļa ietekmējošus bojājumus.	Atpazīst un nosauc biežāk sastopamos koksnes noārdošos organismus un zina to ietekmi. Novērtē koka fiziskā stāvokļa ietekmējošus bojājumus un to radītos draudus.

Moduļa "Ainavu uzturēšanas darbi" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt ainavu uzturēšanas darbus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Nodrošināt dažādu segumu uzturēšanu atbilstoši sezonai, lietojot piemērotu tehnoloģiju un materiālus. 2. Nodrošināt dažāda veida kokaugu un lakstaugu stādījumu kopšanu atbilstoši to mērķim, fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām. 3. Nodrošināt dažāda veida un platību zālienu kopšanu atbilstoši to lietošanas mērķim. 4. Nodrošināt arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu laukumu pamatapkopšanu, saglabājot tos lietošanai drošā un vizuāli kvalitatīvā stāvoklī. 5. Nodrošināt labiekārtojuma un apstādījumu elementu funkcionalitāti, estētiskumu un drošību.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" B daļas moduļi "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" B daļas moduļi "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārtā pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj: 1. ceļu un laukumu segumu kopšanas tehnoloģijas, materiālu un kopšanas mehānismu, instrumentu veidus darba veikšanai; 2. kokaugu, lakstaugu, zāliena stādījumu kopšanas paņēmienus, veidus, nepieciešamo materiālu klāstu darba veikšanai; 3. arhitektūras mazo formu kopšanas darbu tehnoloģijas, nepieciešamo materiālu klāstu darba veikšanai; 4. pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ainavu uzturēšanas darbi" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduli "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļiem "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļiem "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" vai "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar A daļas moduļiem "Apstādījumu augu aizsargāšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļi "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" vai "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Ainavu uzturēšanas darbi" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: nodrošināt dažādu segumu uzturēšanu atbilstoši sezonai, lietojot piemērotu tehnoloģiju un materiālus. Zina: ceļu un laukumu segumu veidus, pretslīdes materiālu veidus un to īpašības. Izprot: segumu uzturēšanas svarīgumu drošai ceļu un laukumu ekspluatācijai.	20% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši gadalaikam dažāda izmēra un nozīmes objektos kvalitatīvi un atbildīgi veic ceļu un laukumu segumu uzturēšanas darbus, izmantojot piemērotus materiālus, instrumentus un mehānismus.	Atbilstoši gadalaikam dažāda izmēra un nozīmes objektos kvalitatīvi un atbildīgi veic ceļu un laukumu segumu uzturēšanas darbus, izmantojot piemērotus materiālus, instrumentus un mehānismus. Pamato savu izvēli.
2. Spēj: nodrošināt dažāda veida kokaugu un lakstaugu stādījumu kopšanu atbilstoši to mērķim, fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām. Zina: augsnes agrotehniku, augu sugas. Izprot: kopšanas darbu nepieciešamību apstādījumu fizioloģisko un estētisko prasību nodrošināšanai.	30% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc, identificē un demonstrē kokaugu un lakstaugu stādījumu kopšanas darbu veidus, to pielietošanas mērķi.	Nosauc, identificē un demonstrē kokaugu un lakstaugu stādījumu kopšanas darbu veidus un pamato kopšanas darbu nepieciešamību apstādījumu fizioloģisko un estētisko prasību nodrošināšanai.
		Praktiski demonstrē tehnoloģiju pielietojumu.	Praktiski demonstrē tehnoloģiju pielietojumu, paskaidrojot konkrētās tehnoloģijas izvēli.
3. Spēj: nodrošināt dažāda veida un platību zālienu kopšanu atbilstoši to lietošanas mērķim. Zina: zāliena kopšanas tehnoloģijas, zāliena sēklas materiālu, augsnes prasības zālienam, zāliena laistīšanas sistēmu darbības pamatprincipus. Izprot: zāliena kopšanas darbu ietekmi uz zāliena kvalitāti un ilgmūžību.	30% no moduļa kopējā apjoma	Nodrošina dažāda veida un platības zālienu kopšanas darbus, atbilstoši to lietošanas mērķim, pielietojot situācijai atbilstošus mehānismus un tehnoloģijas.	Nodrošina dažāda veida un platības zālienu kopšanas darbus, atbilstoši to lietošanas mērķim, pielietojot situācijai atbilstošus mehānismus un tehnoloģijas. Pamato savu izvēli.
4. Spēj: nodrošināt arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu laukumu pamatapkopšanu, saglabājot tos lietošanai drošā un vizuāli kvalitatīvā stāvoklī. Zina: arhitektūras mazo formu funkcijas un pielietojumu, sporta un rotaļu laukumu segumu veidus.	10% no moduļa kopējā apjoma	Izvērtē dažādu arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu segumu kopšanas nepieciešamību, piedāvājot un praktiski pielietojot dažādus kopšanas veidus un tehnoloģijas.	Izvērtē un analizē arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu segumu kopšanas nepieciešamību, piedāvājot un praktiski pielietojot dažādus kopšanas veidus un tehnoloģijas. Pamato savu viedokli.

Izprot: arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu laukumu kopšanas nozīmi to vizuāli estētiskā un funkcionālā stāvokļa nodrošināšanā.			
5.Spēj: nodrošināt labiekārtojuma un apstādījumu elementu funkcionalitāti estētiskumu un drošību. Zina: remontmateriālu veidus un lietošanu, virsmu sagatavošanas un apdares materiālus un darba paņēmienus, stiprinājumu veidus un to labošanas, un nomaiņas paņēmienus, bojājumu novēršanu zālienā un augu pārstādīšanu. Izprot: labiekārtojuma elementu labošanas darbu funkcionālos aspektus.	10% no moduļa kopējā apjoma	Izvērtē dažādu labiekārtojuma un apstādījumu elementu kopšanas nepieciešamību, piedāvājot un praktiski pielietojot dažādus kopšanas veidus un tehnoloģijas.	Izvērtē un analizē labiekārtojuma un apstādījumu elementu kopšanas nepieciešamību, piedāvājot un praktiski pielietojot dažādus kopšanas veidus un tehnoloģijas. Pamato savu viedokli.

Moduļa "Ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas organizēt ainavu būvniecības un uzturēšanas darbus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Lietot būvprojektu un, apzinoties situāciju objektā, saprast darba uzdevumu. 2. Izvēlēties un atlasīt projektam atbilstošus, kvalitatīvus ainavu būvniecības materiālus. 3. Racionāli organizēt ainavu būvniecības materiālu piegādi, izvēloties atbilstošu transportēšanas metodi un transportēšanas tehniku. 4. Izvietot stādus saskaņā ar projekta dokumentāciju un atbilstoši iecerei. 5. Plānot stādīšanas un kopšanas darbus, izmantojot atbilstošus materiālus, rokas instrumentus, mehānismus un transportu. 6. Noteikt darbu veikšanai nepieciešamos resursus (laiks, materiāli, darbaspēks, tehnika) un to savstarpējo saikni darbu izpildes procesā un noformēt to plāna vai grafika veidā. 7. Sagatavot veikto darbu dokumentāciju, saglabāt, sistematizēt un organizēt to plūsmu.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" B daļas moduļi "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II", "Ūdens režīma regulēšanas ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais veic pārbaudījumu, kurā iekļauj: – praktisko uzdevumu ar pārbaudes darbu par ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšanu un organizēšanu; – pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduli "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļiem "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi" un pēc izglītojamā izvēles ar C daļas moduļiem "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana", "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Ainavu būvniecības un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: lietojot būvprojektu un apzinoties situāciju, objektā saprast darba uzdevumu.	8% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc būvprojekta galvenās sastāvdaļas un tajās ietverto informāciju.	Orientējas būvprojekta dokumentācijā, spēj atrast darbam nepieciešamo informāciju. Saprot visu

Zina: būvprojekta sastāvu un apzīmējumus, labiekārtošanas darbu tehnoloģijas un foto fiksācijas metodes. Izprot: darba uzdevumu, situācijas apzināšanas nepieciešamību un dokumentācijas nozīmīgumu projekta realizācijai.			rasējumu un būvprojekta sastāvdaļu nozīmi.
		Atpazīst rasējumos un projektos izmantotos apzīmējumus, raksturo to nozīmi.	Atpazīst rasējumos un projektos izmantotos apzīmējumus, detalizēti raksturo to nozīmi.
		Izmanto datorprogrammas rasējumu apskatei.	Izmanto datorprogrammas rasējumu apskatei un mērišanai, izdrukāšanai dažādos mērogos.
2. Spēj: noteikt darbu veikšanai nepieciešamos resursu (laiks, materiāli, darbaspēks, tehnika) un to savstarpējo saikni darbu izpildes procesā un spēj noformēt to plāna vai grafika veidā. Zina: laikietilpības un resursu patēriņa normas, efektīvas komunikācijas metodes. Izprot: savlaicīgas un precīzas plānošanas lomu resursu racionālā izlietošanā un uzdotā darba izpildē.	30% no moduļa kopējā apjoma	Sagatavo atsevišķu ainavu būvniecības darbu plānu, secību, laika grafiku.	Sagatavo darbu plānu un laika grafiku ainavu būvniecības objektam.
		Nosaka nepieciešamos darbaspēka un tehniskos resursus atsevišķiem darbiem. Uzskaita biežāk izmantojamās tehnikas veiktspējas rādītājus.	Nosaka nepieciešamos darbaspēka un tehniskos resursus ainavu būvniecības objektam. Nosauc un pamato darbietilpības un izmantojamās tehnikas veiktspējas rādītājus.
		Nosauc stādīšanas kvalitatīvos parametrus.	Nosauc stādīšanas kvalitatīvos parametrus, spēj noteikt stādīšanas kvalitāti un raksturo nekvalitatīvas stādīšanas pazīmes un sekas.
	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc ainavu uzturēšanas darbu veidus un ieteicamos izpildes termiņus, nosauc uzturēšanas darbos izmantojamo tehniku, metodes, materiālus.	Sagatavo detalizētu ainavu uzturēšanas darbu plānu, ietverot nepieciešamos materiālus, tehniku un laika grafiku.
		Paņem materiālu paraugus un spēj interpretēt analīžu pamatrādītājus.	Paņem materiālu paraugus un spēj interpretēt analīžu rezultātus un dod attiecīgas rekomendācijas.
	11% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc kvalitātes pārbaūžu veidus un nosakāmos rādītājus.	Nosauc kvalitātes pārbaūžu veidus, pamato to nepieciešamību, nosauc pārbaudāmo rādītāju min-opt-max robežas. Spēj sastādīt darbu kvalitātes nodrošināšanas plānu.
		Nosauc kvalitātes pārbaudes metodes.	Nosauc kvalitātes pārbaudes metodes un raksturo to pielietojuma jomas.
3. Spēj: izvēlēties un atlasīt projektam atbilstošus, kvalitatīvus materiālus.	11% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc stādāmo materiālu kvalitatīvos un fiziskos parametrus.	Nosauc stādāmo materiālu kvalitatīvos un fiziskos parametrus, spēj noteikt ainavu būvniecības materiālu kvalitāti un atbilstību fiziskajiem parametriem.

Zina: materiālu iegādes vietas un kvalitātes prasības. Izprot: kvalitatīvu materiālu un savlaicīgas to iegādes un piegādes nozīmi darbu plānošanā un atbilstoša rezultāta sasniegšanā.		Aprēķina nepieciešamo materiālu, pievedamo un/vai aizvedamo beramo materiālu apjomu atsevišķiem darbiem.	Aprēķina nepieciešamo materiālu, pievedamo un/vai aizvedamo beramo materiālu apjomu visam ainavu būvniecības objektam.
		Nosauc būvizstrādājumu kvalitatīvos un fiziskos parametrus.	Nosauc būvizstrādājumu kvalitatīvos un fiziskos parametrus, spēj noteikt būvizstrādājumu kvalitāti un atbilstību fiziskajiem parametriem.
4. Spēj: racionāli organizēt ainavu būvniecības materiālu piegādi, izvēloties atbilstošu transportēšanas metodi un transportēšanas tehniku.	6% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc transportēšanas pavaddokumentus, izmantojamo tehniku, mehānismus un instrumentus.	Nosauc un apraksta transportēšanas pavaddokumentus, atbilstošāko tehniku, mehānismus un instrumentus.
Zina: piegādes transporta veidus, ainavu būvniecības materiālu saiņošanas un kravu nostiprināšanas paņēmienus. Izprot: ainavu būvniecības materiālu loģistikas ietekmi uz materiāla kvalitāti, racionālu darba gaitu.	4% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc veicamos darbus ainavu būvniecības materiālu īslaicīgai uzglabāšanai, saglabājot to kvalitāti.	Nosauc situācijai atbilstošākos veicamos darbus ainavu būvniecības materiālu īslaicīgai uzglabāšanai, saglabājot to kvalitāti.
5. Spēj: izvietot stādus saskaņā ar projekta dokumentāciju un atbilstoši iecerei. Zina: augu kvalitātes kritērijus un augu stādīšanas secību. Izprot: stādu izvietojuma precizitātes nozīmi projekta realizācijai.	4% no moduļa kopējā apjoma	Izvieta augus objektā pēc projekta.	Izvieta augus objektā pēc projekta, pielāgojoties situācijai.
6. Spēj: sagatavot veikto darbu dokumentāciju un organizēt to plūsmu. Zina: dokumentu noformēšanas prasības. Izprot: dokumentācijas un nozīmi uzņēmuma darbībā.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc galvenos ikdienas atskaišu satura rādītājus, atskaišu saņēmējus.	Nosauc ikdienas atskaišu satura rādītājus un raksturo to nepieciešamību darbu vadībā.
7. Spēj: saglabāt un sistematizēt aprīkojuma dokumentāciju. Zina: dokumentu kārtotāšanas, uzglabāšanas pamatprincipus. Izprot: dokumentu saglabāšanas nozīmīgumu to ekspluatācijas un garantijas nodrošināšanā.	4% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc materiālu un transportēšanas pavaddokumentu veidus, to pielietošanas sfēras.	Nosauc un detalizēti raksturo materiālu un transportēšanas pavaddokumentu veidus, to pielietošanas sfēras.

8. Spēj: atpazīt vai nosaukt dažādus dārzu un parku veidus. Zina: dārzu un parku veidošanas un uzturēšanas principus. Izprot: dārzu stilus un būvniecības un kopšanas atšķirības dažāda stila stādījumos.	2% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc laika posmu, kad pasaulē sākusi attīstīties dārzu un parku māksla, nosauc valstis, kurās attīstījusies dārzu māksla.	Nosauc laika posmu, kad pasaulē sākusi attīstīties dārzu un parku māksla, skaidro tās attīstības likumsakarības. Nosauc valstis, kurās attīstījusies dārzu māksla. Nosauc dažādus dārzu mākslas stilus.
		Nosauc galvenos Eiropā un Latvijā sastopamos, tai skaitā vēsturiskos, dārzu un parku veidus.	Nosauc galvenos Latvijā sastopamos, tai skaitā vēsturiskos, dārzu un parku veidus, un pārzina to apsaimniekošanas un kopšanas paņēmienus.

Moduļa "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamā spējas ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšanā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Organizēt personāla atlasu un izvēlēties konkrētajam amatam atbilstošus darbiniekus. 2. Efektīvi iesaistīties komandas darbā. 3. Patstāvīgi plānot laiku veicot uzdevumu individuāli vai komandā. 4. Patstāvīgi plānot savu un komandas darbu veiksmīgai un kvalitatīvai darba uzdevuma izpildei. 5. Apzināties savu un citu personību, tās izaugsmes veicinošos un kavējošos faktorus. 6. Veidot un kritiski analizēt mijiedarbību ar citiem cilvēkiem. 7. Plānot darba procesu uzlabojumus, analizējot darba ražīguma un personāla darba novērtējumu. 8. Efektīvi komunicēt darba procesā ar dažādām personām, nepārkāpjot ētikas normas, uzvedības un saskarsmes principus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas modulis "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļi "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļi "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana", "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārtu pārbaudījumu, kurā atbilstoši moduļa izvirzītajiem uzdevumiem: 1. Izstrādā un noformē personāla dokumentu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. 2. Veidot uzņēmuma personāla dokumentu mapi. 3. Sagatavo darba laika uzskaites tabulu ikdienai un ilgtermiņā uzņēmuma darbiniekiem. 4. Izstrādā vairākus variantus darba laika plānošanai. – 5. Sagatavo anketu darbinieka darbības un tās rezultātu novērtēšanai..
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Pakalpojumu sniegšanu ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā" un pēc izglītojamā izvēles ar C daļas moduļiem "Vertikālo virsmu apzaļumošana", "Augu pavairošana", "Būves informācijas modeļa izmantošana būvniecībā". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: organizēt personāla atlasī un piesaistīt konkrētajam amatam atbilstošus darbiniekus. Zina: personāla vadības, darba tiesisko attiecību dokumentēšanas pamatprincipus un profesionālās kvalifikācijas novērtēšanas metodes. Izprot: atbilstoša personāla nozīmi darbu veikšanā.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc personāla vadības būtību un uzdevumus.	Izskaidro personāla vadības būtību, uzdevumus un efektīvu darbu ar personālu.
		Apraksta vispārīgi personāla plānošanu, personāla izvēli.	Sasaista personāla plānošanu, izvēli ar personāla analīzi.
		Nosauc personāla piesaistes veidus un atlasēšanas metodes.	Salīdzina personāla piesaistīšanas priekšrocības un trūkumus uzņēmuma iekšienē un ārpus tā, raksturo atlasēšanas metodes.
		Izprot personāla ievadīšanas darbā un personāla attīstības nozīmi.	Izskaidro personāla ievadīšanas darbā un personāla attīstības nozīmi.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc Darba likuma pamatprasības un paskaidro nozīmi darba tiesisko attiecību regulējumā. Piemēro Darba likuma prasības personāla dokumentu sagatavošanā.	Raksturo Darba likuma struktūru un pamatprasības. Pamato ar piemēriem nozīmi darba tiesisko attiecību regulējumā. Piemēro Darba likuma prasības personāla dokumentu sagatavošanā.
		Nosauc uzņēmuma koplīguma un amata apraksta mērķi. Apraksta uzdevumus un struktūru.	Paskaidro ar piemēriem koplīguma mērķi uzdevumus un struktūru, pamato tā nozīmi. Atbilstoši paraugam sagatavo amata aprakstu.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo darba līguma veidlapas saturu, paskaidro tā noformēšanas prasības un nosauc līguma sagatavošanai nepieciešamos dokumentus.	Aizpilda darba līguma veidlapu atbilstoši paraugam un nosauc līguma sagatavošanai nepieciešamos dokumentus.
		Nosauc un apraksta rīkojumu veidus par darba tiesiskajām attiecībām. Atbilstoši paraugam sagatavo konkrētos rīkojumus.	Sagatavo rīkojumus par darba tiesisko attiecību dibināšanu, uzturēšanu, izbeigšanu Raksturo un pamato ar piemēriem rīkojumus par darba tiesiskajām attiecībām.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc normatīvus aktus, kas regulē ar personālu saistītās informācijas kārtošanu un glabāšanu. Paskaidro to saturu un juridiskā spēka hierarhiju	Raksturo un paskaidro ar piemēriem normatīvus aktus, kas regulē ar personālu saistītās informācijas kārtošanu un glabāšanu. Sistematizē tos pēc juridiskā spēka hierarhijas.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Vispārīgi raksturo darba samaksas organizēšanas principus	Izskaidro darba samaksas organizēšanas principus

2. Spēj: iepazīstināt darbiniekus ar dokumentiem, kas nosaka uzņēmuma statusu, darbinieka pienākumus, tiesības un atbildību. Zina: darba attiecību nodrošināšanai nepieciešamos dokumentus un to izstrādes pamatprincipus; darbinieku iepazīstināšanas ar dokumentiem kārtību, labas komunikācijas praksi, profesionālo ētiku. Izprot: darbinieku neiepazīstināšanas ar dokumentiem sekas un ietekmi uz uzņēmuma darbu.	5% no moduļa kopējā apjoma	Apraksta uzņēmuma struktūru un nosauc darbinieku pienākumus. Veic darbinieku iepazīstināšanu ar dokumentiem, piemērojot kārtības noteikumus, dokumentu aprites shēmas un metodes.	Raksturo uzņēmuma struktūru un darbinieku pienākumus, sniedz piemērus. Veic darbinieku iepazīstināšanu ar dokumentiem. Izstrādā kārtības noteikumus un dokumentu aprites shēmas. Paskaidro ar piemēriem metodes.
3. Spēj: patstāvīgi plānot savu un komandas darba laiku veiksmīgai un kvalitatīvai darba uzdevuma izpildei. Zina: darba procesu plānošanas paņēmienus un darba organizācijas pamatprincipus. Izprot: darba procesu plānošanas un darba organizācijas nozīmi racionālai darba veikšanai.	10% no moduļa kopējā apjoma	Sagatavo darbinieku darba laika uzskaites tabulu ikdienai un ilgtermiņā, pielietojot IT iespējas.	Sagatavo darbinieku darba laika uzskaites tabulu ikdienai un ilgtermiņā, pielietojot IT iespējas. Raksturo ar piemēriem laika plānošanas instrumentus un metodes.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši instrukcijai veic darba laika plānojuma kontroli, pielietojot IT iespējas. Piedāvā risinājumu darba laika plānošanas aktualizēšanai.	Veic darba laika plānojuma kontroli, pielietojot IT iespējas. Pamato izvēlēto darba laika plānošanas kontroles metodi. Piedāvā vairākas risinājumu iespējas darba laika plānošanas aktualizēšanai.
4. Spēj: raksturot informācijas apmaiņas procesu uzņēmumā. Zina: komunikācijas veidus, informācijas apmaiņas pamatelementus. Izprot: informācijas apmaiņas nozīmi uzņēmuma attīstībā	20% no moduļa kopējā apjoma	Apraksta komunikācijas procesa būtību, elementus un posmus lēmumu pieņemšanā uzņēmuma mērķa sasniegšanai.	Izskaidro komunikācijas procesa būtību, elementus un posmus lēmumu pieņemšanā uzņēmuma mērķa sasniegšanai.
		Apraksta komunikācijas procesā ietvertos savstarpēji saistītos elementus.	Izskaidro komunikācijas procesā ietvertos savstarpēji saistītos elementus.
		Apraksta informācijas apmaiņas nozīmi.	Analizē informācijas apmaiņas nozīmi lēmumu pieņemšanā.
		Apraksta vispārīgi starppersonu komunikāciju.	Salīdzina starppersonu komunikācijas formu priekšrocības un trūkumus.
		Atpazīst komunikācijas problēmas uzņēmumā.	Identificē komunikācijas problēmas uzņēmumā.

		Atpazīst vairākus paņēmienus informācijas apmaiņas pilnveidošanai uzņēmumā.	Atpazīst un pielieto vairākus paņēmienus informācijas apmaiņas pilnveidošanai uzņēmumā.
		Apraksta konflikta cēloņus un atrisināšanas metodes.	Izskaidro konflikta cēloņus. Nosaka piemērotas konflikta atrisināšanas metodes konkrētā situācijā.
5. Spēj: atbildīgi plānot darba procesu uzlabojumus, analizējot darba ražīguma un personāla darba novērtējumu. Zina: darbinieku vērtēšanas un pašvērtējuma principus un mācīšanās stratēģijas. Izprot: darbinieku novērtēšanas analīzes nozīmi darba procesu uzlabošanā.	15% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst personāla novērtēšanas un karjeras plānošanas nozīmi. Atbilstoši paraugam sagatavo anketu darbinieka darbības un tās rezultātu novērtēšanai.	Izskaidro personāla vērtēšanas kritērijus. Sagatavo anketu darbinieka darbības un tās rezultātu novērtēšanai.

Moduļa "Pakalpojumu sniegšanu ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā" apraksts

Moduļa mērķis	Veidot izglītojamo izpratni par pakalpojumu sniegšanu ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Patstāvīgi sagatavot ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas pakalpojumu dokumentāciju, ievērojot dokumentu noformēšanas prasības. 2. Aprēķināt ainavu un koku kopšanas uzņēmuma produkta/pakalpojuma izmaksas un noteikt cenu. 3. Veidot konkurētspējīgu pakalpojuma cenu, sastādot tāmi. 4. Formulēt komercdarbības uzņēmuma mērķi un piemērotāko uzņēmuma vadīšanas pieeju atbilstoši izvēlētajai uzņēmējdarbības formai un uzņēmuma specifikai. 8. Izveidot un uzlabot uzņēmuma produkta/pakalpojuma piedāvājumu.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas modulis "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas modulis "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļi "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana", "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtā pārbaudījumu, kas sastāv no divām daļām: – tests; – – praktiskais uzdevums – tāmes sagatavošana.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Pakalpojumu sniegšanu ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā" ir B daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" un pēc izglītojamā izvēles ar C daļas moduļiem "Vertikālo virsmu apzaļumošana", "Augu pavairošana", "Būves informācijas modeļa izmantošana būvniecībā". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Pakalpojumu sniegšanu ainavu veidošanā, uzturēšanā un koku kopšanā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: patstāvīgi sagatavot ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas pakalpojumu	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc līgumu veidus.	Nosauc līgumu veidus un izskaidro to būtību.
		Sagatavo vienkāršu līgumu.	Sastāda līgumu, iekļaujot nozares specifiku.

dokumentāciju, ievērojot dokumentu noformēšanas prasības. Zina: līgumu un citu dokumentu sagatavošanas principus un obligātos rekvizītus, nozares vispārējos un specifiskos normatīvos aktus. Izprot: pakalpojuma sniegšanas dokumentācijas un darba plānošanas ietekmi uz kvalitatīva darba izpildes nodrošināšanu.		Noformē vienkāršus dokumentus.	Noformē, pamato dokumentu noformēšanas un reģistrācijas kārtību.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Atrod un orientējas normatīvajos dokumentos. Atrod un orientējas specifiskos normatīvajos dokumentos.	Atrod, orientējas un izskaidro normatīvo dokumentu saturu un pielietojumu. Atrod, orientējas un izskaidro specifisko normatīvo dokumentu saturu un pielietojumu.
2. Spēj: aprēķināt ainavu un koku kopšanas uzņēmuma produkta/pakalpojuma izmaksas un noteikt cenu. Zina: pašizmaksas aprēķina principus, cenu veidus un veidošanas metodes, noteikšanas metodiku un diferenciāciju, atlaižu veidus un piemērošanas situācijas, cenu veidošanas stratēģijas un cenu politikas virzienus un izstrādes procesu. Izprot: cenas un tās ietekmējošo faktoru lomu uzņēmuma mērķu sasniegšanā un pieprasījuma vadīšanā.	15% no moduļa kopējā apjoma	Aprēķina pakalpojuma pašizmaksu. Sagatavo pakalpojuma cenas aprēķinu.	Aprēķina pakalpojuma pašizmaksu un pamato pozīcijas. Sagatavo un pamato pakalpojuma aprēķina pozīcijas.
3. Spēj: veidot konkurētspējīgu pakalpojuma cenu, tāmi. Zina: tāmēšanas pamatprincipus un to regulējošos normatīvos aktus, iepirkumu procesu regulējošie normatīvie akti. Izprot: cenu kvalitatīva piedāvājuma izstrādes ietekmi uz uzņēmuma finansiālo attīstību un izaugsmi.	30% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro tāmēšanas principus.	Izskaidro un pamato tāmēšanas principus.
		Paskaidro ārējo un iekšējo normatīvo aktu nozīmi tāmju sastādīšanā.	Paskaidro ārējo un iekšējo normatīvo aktu nozīmi tāmju sastādīšanā. Formulē pielietojumu.
		Sagatavo tāmi, atbilstoši uzdevumam	Sagatavo tāmi, atbilstoši uzdevumam un pamato katru pozīciju.
4. Spēj: formulēt komercdarbības uzņēmuma mērķi un piemērotāko uzņēmuma vadīšanas pieeju atbilstoši izvēlētajai uzņēmējdarbības formai un uzņēmuma specifikai. Zina: komercdarbības uzņēmuma un vadīšanas būtību, vadītājam nepieciešamās personības īpašības, zināšanas un kompetences.	20% no moduļa kopējā apjoma	Orientējas komercdarbības pamatos.	Orientējas komercdarbības pamatos. Izsaka savu viedokli par komercdarbības veidiem.
		Izprot uzņēmuma vadības principus.	Izprot un izskaidro uzņēmuma vadības principus.
		Pārzina uzņēmējdarbības aktuālās formas, priekšrocības un trūkumus.	Izvēlas atbilstošāko uzņēmējdarbības formu, pamato izvēli.

Izprot: pašnovērtējuma nozīmi, pieņemot lēmumu par uzņēmuma dibināšanu, vadītāja lomu un nozīmi komercuzņēmuma konkurētspējas nodrošināšanā.		Skaidro kāda konkrēta finanšu resursa piesaistes iespējas.	Skaidro dažādu finanšu resursu piesaistes veidus, pēc parauga sastāda finanšu plūsmas plānu.
5. Spēj: izveidot un uzlabot uzņēmuma produkta/pakalpojuma piedāvājumu. Zina: mārketinga instrumentus produkta/pakalpojuma virzīšanai tirgū, produkta/pakalpojuma raksturojumu, produkta/pakalpojuma dzīves cikla koncepcijas, sortimenta raksturlielumus un veidošanas principus, produkta/pakalpojuma mērķauditoriju. Izprot: mārketinga pasākuma kompleksa līdzekļu lomu uzņēmuma mērķu sasniegšanā, produktu/pakalpojuma klasifikāciju, pircēju un patērētāju vajadzības, tirgus segmentēšanas principus.	10% no moduļa kopējā apjoma	Izstrādā vienkāršu produkta vai pakalpojuma mārketinga plānu.	Izstrādā produkta vai pakalpojuma mārketinga plānu.

Moduļa "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamā spējas intensīvo augļu dārzu ierīkošanā un kopšanā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Veikt un organizēt intensīvo augļu dārzu izbūves un kopšanas darbus, izmantojot atbilstošas tehnikas vienības un drošus darba paņēmienus. 2. Izvēlēties augļu dārzam atbilstošu vietu, plānot augļu dārza teritoriju izvēlēties piemērotas augļaugu šķirnes. 3. Plānot un kontrolēt augļu dārza izbūves un kopšanas darbus, izvēloties atbilstošu audzēšanas tehnoloģiju, nodrošinot augļaugiem atbilstošus augšanas apstākļus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" B daļas moduļi "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" B daļas moduļi "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" apguves noslēgumā izglītojamais veic praktisko darbu: – izveido kalendāro plānu intensīvā augļudārza izbūves un kopšanas darbiem, iekļaujot visus kopšanas darbu veidus; – izveido intensīva augļaugu dārza plānu; – analizē dažādu augļaugu audzēšanas iespējas pedagoga piedāvātajā teritorijā; – – apgriež augļaugus atbilstoši sugas īpatnībām un izvēlētajai vainaga veidošanas formai..
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" ir C daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduli "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļiem "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduli "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar A daļas moduli "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduli "Ainavu uzturēšanas darbi" un pēc izglītojamā izvēles C daļas modulis "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: veikt un organizēt intensīvo augļu dārzu izbūves un kopšanas darbus, izmantojot atbilstošas tehnikas vienības un drošus darba paņēmienus. Zina: augļu dārzu ierīkošanas un kopšanas tehnoloģijas, piemērota stādāmā materiāla izvēles principus un vainaga kopšanas paņēmienus, drošas darba metodes un palīgmehānismu lietošanas paņēmienus. Izprot: atbilstošu dārzu ierīkošanas un kopšanas tehnoloģiju, kā arī stādāmā materiāla nozīmi augļaugu ražas ieguvē.	33% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc intensīvo augļu dārzu izbūves un kopšanas darbus un piemērotos palīgmehānismus un tehnikas vienības.	Nosauc un demonstrē augļu dārzu izbūves un kopšanas darbus, to veikšanas laikus, izvēlas piemērotus veicamajiem darbiem atbilstošus palīgmehānismus un tehnikas vienības.
		Nosauc augļaugu stādāmā materiāla izvēles kritērijus.	Nosauc dažādu sugu augļaugu stādāmā materiāla izvēles kritērijus. Pamato katra kritērija ietekmi uz augļauga augšanu vai ražas ieguvē.
		Nosauc un demonstrē augļaugu vainagu kopšanas paņēmienus.	Pamato un demonstrē augļaugu vainagu kopšanas paņēmienus, darbā izmanto drošus darba paņēmienus.
2. Spēj: izvēlēties augļu dārzam atbilstošu vietu, plānot augļu dārza teritoriju izvēlēties piemērotas augļaugu šķirnes. Zina: augļu dārzu plānošanas pamatprincipus, augļaugu šķirnes un to ekoloģiskās prasības. Izprot: intensīvo augļu dārzu plānošanas un šķirņu izvēles nozīmi ražas ieguvē.	34% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc intensīva augļaugu dārza vietas izvēles kritērijus, teritorijas organizācijas pamatprincipus.	Raksturo intensīvam augļaugu dārzam piemērotu vietu atbilstoši augļaugu ekoloģiskajām prasībām. Pamato teritorijas organizēšanas plānu.
		Nosauc biežāk audzētās augļaugu sugas un to šķirnes, raksturo to ekoloģiskās prasības.	Nosauc biežāk audzētās un netradicionālās augļaugu sugas un to šķirnes, raksturo to ekoloģiskās prasības un piemērotību audzēšanai.
3. Spēj: plānot un kontrolēt augļu dārza izbūves un kopšanas darbus, izvēloties atbilstošu audzēšanas tehnoloģiju, nodrošinot augļaugiem atbilstošus augšanas apstākļus. Zina: augļu dārza ierīkošanas un kopšanas darbu secību, augļaugu kopšanai nepieciešamo instrumentu, tehnikas un mehānismu pielietošanu. Izprot: intensīvo augļu dārzu ierīkošanas un kopšanas darbu nozīmi ražas ieguvē.	33% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas atbilstošai augļaugu sugai piemērotās audzēšanas tehnoloģijas.	Izvēlas atbilstošai augļaugu sugai piemērotās audzēšanas tehnoloģijas un pamato izvēli.
		Izvēlas atbilstošai augļaugu sugas audzēšanai nepieciešamos instrumentus, tehniku un mehānismus.	Izvēlas atbilstošai augļaugu sugas audzēšanai nepieciešamos instrumentus, tehniku un mehānismus.

Moduļa "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt sporta laukumu zālienu ierīkošanu un uzturēšanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Sagatavot pamatni un augsni zāliena izbūvei, izbūvēt zāliena segumu sporta laukumā, izmantojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus, tehniku. 2. Uzturēt un kopt sporta laukumu zālienus atbilstoši sporta spēļu laukuma prasībām, izmantojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. 3. Veikt zālienu bojājumu un remonta darbus, kas radušies to lietošanas procesā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" B daļas moduļi "Lakstaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā II", "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana". – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" B daļas moduļi "Ūdens režīma regulēšana ainavu darbos", "Kokaugu kopšana", "Ainavu elementu izbūvēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais veic kombinētu pārbaudījumu, kurā iekļauj: – teorētisko uzdevumu ar pārbaudes darbu par sporta laukumu zālienu ierīkošanu un uzturēšanu; – izpildītu praktisko darbu apkopojuma mapi; – pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana" ir C daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar A daļas moduli "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļiem "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduli "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana"; – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu strādnieks" ar A daļas moduli "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduli "Ainavu uzturēšanas darbi" un pēc izglītojamā izvēles C daļas modulis "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
	20% no moduļa	Nosauc pamatnes konstruktīvos slāņus un to sastāvdaļas atbilstoši sporta laukuma pielietojumam.	Argumentēti pamato pamatnes konstruktīvo slāņu izvēli un izbūves

1. Spēj: sagatavot pamatni un augsni zāliena izbūvei sporta laukumā, izmantojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus, tehniku. Zina: atšķirīgas tehnoloģijas zāliena izbūvei, kas atkarīgas no sporta veida īpašajām prasībām. Izprot: precīzas un rūpīgas tehnoloģijas pielietošanas nepieciešamību, regulāras zāliena uzturēšanas nepieciešamību kvalitatīva rezultāta sasniegšanai.	kopējā apjoma		nepieciešamību, atbilstoši sporta laukuma pielietojumam.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc sporta laukumu izveidei piemērotas zāliena augu sugas un šķirnes atbilstoši sporta laukuma pielietojumam.	Argumentēti izvēlas sporta laukuma pielietojumam un situācijai atbilstošas zāliena augu sugas un šķirnes, nosaka to nepieciešamo daudzumu izsējai monokultūrā un veido maisījumus.
	15% no moduļa kopējā apjoma	Veic darbus sporta laukuma seguma izveidē ar atbilstošiem darbarīkiem, mehānismiem un tehniku. Nosauc specifiskās mašīnas un tehnoloģiskos procesus.	Patstāvīgi veic darbus sporta laukuma seguma izveidē ar atbilstošiem darbarīkiem, mehānismiem un tehniku. Argumentēti izvēlas segumu izveidei nepieciešamās specifiskās mašīnas un paskaidro tehnoloģiskos procesus.
2. Spēj: uzturēt un kopt sporta laukumu zālienus atbilstoši sporta spēļu laukuma prasībām, izmantojot atbilstošus darbarīkus, mehānismus un tehniku. Zina: zāliena kopšanai nepieciešamos instrumentus un mehānismus, atbilstoši sporta veida prasībām. Izprot: dažādu sporta laukumu zālienu kopšana atšķirības un nianšes.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc sporta zālienu pļaušanas iekārtas atbilstoši to pielietojumam.	Argumentēti izvēlas sporta zālienu pļaušanas iekārtas atbilstoši to pielietojumam.
		Pļauj zālienu ar kādu no sporta zālienu specializētajām pļaušanas iekārtām.	Pļauj zālienu ar kādu no sporta zālienu specializētajām pļaušanas iekārtām.
	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc sporta zālienu kopšanas iekārtas atbilstoši to pielietojumam.	Argumentēti izvēlas sporta zālienu kopšanas iekārtas atbilstoši to pielietojumam.
3. Spēj: veikt zāliena bojājumu un remonta darbus, kas radušies to lietošanas procesā. Zina: metodes, pielietojamos paņēmienus, instrumentus un mehānismus, kas ļauj ātri un kvalitatīvi nodrošināt zāliena kvalitātes atjaunošanu. Izprot: regulāru un nepārtrauktu uzturēšanas un remonta darbu veikšanas nozīmi zāliena intensīvai lietošanai.		Veic lokālu bojājumu remontu sporta zāliena segumā.	Patstāvīgi veic lokālu bojājumu remontu sporta zāliena segumā, argumentēti izvēloties atbilstošākos darbu veikšanas materiālus un tehnoloģijas.
	10% no moduļa kopējā apjoma		
	15% no moduļa kopējā apjoma	Veic zāliena atkopšanas un rekonstrukcijas darbus.	Izvērtē zāliena atkopšanas vai rekonstrukcijas nepieciešamību, apjomus, patstāvīgi veic zāliena atkopšanu un rekonstrukciju.

Moduļa "Vertikālo virsmu apzaļumošana" apraksts

Moduļa mērķis	Vertikālo virsmu apzaļumošana.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Organizēt, izbūvēt, pārraudzīt un kontrolēt vertikālo virsmu apzaļumošanas izbūves darbus. 2. Izvēlēties un pielietot augus, t.sk. telpaugus atbilstoši vertikālo virsmu apzaļumošanas darbiem. 3. Organizēt, pārraudzīt un kontrolēt vertikālo virsmu izbūves darbus. 4. Nodrošināt dažāda veida apstādījumu augu kopšanu atbilstoši to mērķim, fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas modulis "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļi "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļi "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana", "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārtā pārbaudījumu, kurā iekļauj: – uzdevumus ar pārbaudes darbiem par vertikālo virsmu apzaļumošanas izbūves paņēmieniem, tehnoloģijām, vertikālo virsmu apstādījumu kopšanu; – pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Vertikālo virsmu apzaļumošana" ir C daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Pakalpojumu sniegšana ainavu veidošanā uzturēšanā un koku kopšanā", "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļiem "Augu pavairošana", "Būves informācijas modeļa izmantošana būvniecībā". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai

Moduļa "Vertikālo virsmu apzaļumošana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvēlēties piemērotākos vertikālo virsmu apzaļumošanas materiālus un tehnoloģijas. Zina: vertikālo virsmu izbūves darbu tehnoloģijas. Izprot: vertikālo virsmu apzaļumošanas nozīmi, to pielietojamību kopējā ainavu būvē un būves ekspluatācijā.	25% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc vertikālo virsmu apzaļumošanas darbu tehnoloģijas un izmantojamos materiālus. Pamato izmantoto tehnoloģiju un materiālu izvēli.	Izstrādā vienkāršotu vertikālās apzaļumošanas skici konkrētam objektam. Nosauc vertikālo virsmu apzaļumošanas darbu tehnoloģijas un izmantojamos materiālus. Pamato izmantoto tehnoloģiju un materiālu izvēli.
2. Spēj: izvēlēties un pielietot augus, t.sk. telpaugus atbilstoši vertikālo virsmu	25% no moduļa	Izvēlas augšanas apstākļiem atbilstošus augus, norāda to	Izvēlas augšanas apstākļiem atbilstošus augus, norāda to

apzaļumošanas darbiem. Zina: augu, t.sk. telpaugu ekoloģiskās prasības un fizikāli mehāniskās īpašības. Izprot: videi atbilstošu augu, t.sk. telpaugu izvēles nozīmi vertikālo virsmu būvē un uzturēšanā.	kopējā apjoma	dekoratīvās īpašības un piemērotību vertikālo virsmu apzaļumošanas darbiem.	dekoratīvās īpašības un piemērotību vertikālo virsmu apzaļumošanas darbiem. Pamato savu izvēli.
3. Spēj: organizēt, pārraudzīt un kontrolēt vertikālo virsmu izbūves darbus. Zina vertikālo virsmu izbūves darbu tehnoloģijas. Izprot vertikālo virsmu izbūves darbu nozīmi to lietošanā.	30% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc vertikālo virsmu izbūves darbu tehnoloģijas, organizē to izbūves darbus.	Nosauc vertikālo virsmu izbūves darbu tehnoloģijas, organizē, uzrauga un kontrolē, to izbūves darbus. Pamatot notiekošo, dažādos darba stadiju posmos.
4. Spēj: nodrošināt dažāda veida apstādījumu augu kopšanu atbilstoši to mērķim, fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām. Zina, augsnes agrotehniku, augu sugas. Izprot kopšanas darbu nepieciešamību vertikālo apstādījumu fizioloģisko un estētisko prasību nodrošināšanai.	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc vertikālo virsmu apstādījumu kopšanas darbus.	Nosauc vertikālo virsmu apstādījumu kopšanas darbus, pamato to nepieciešamību konkrētā laika plānojumā.

Moduļa "Augu pavairošana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas izprast augu pavairošanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Izvērtēt stādāmā materiāla sortimentu un piedāvājumu, stādu tirgus izvietojumu, cenas, standartus. 2. Noteikt sēklu ražošanas perioda ilgumu kokiem, krūmiem, ziemcietēm un vasaras puķēm. 3. Pavairot augus. 4. Veikt augu stādu izaudzēšanu.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" A daļas modulis "Apstādījumu augu aizsargāšana", B daļas moduļi "Kokaugu pazīšana un pielietošana ainavu būvniecībā", "Ainavu uzturēšanas darbi", "Ainavu būvdarbu un uzturēšanas darbu vadīšana un organizēšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļi "Intensīvo augļu dārzu ierīkošana un kopšana", "Sporta laukumu zālienu ierīkošana un uzturēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto pārbaudījumu, kurā iekļauj: – uzdevumus ar pārbaudes darbiem par stādāmā materiāla sortimentu un piedāvājumu, sēklu ražošanas perioda ilguma noteikšanu, augu pavairošanu un stādu izaudzēšanu; – pašvērtējumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Augu pavairošana" ir C daļas modulis, ko izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar citiem moduļiem: – profesionālajai kvalifikācijai "Ainavu būvtehniķis" ar B daļas moduļiem "Pakalpojumu sniegšana ainavu veidošanā uzturēšanā un koku kopšanā", "Ainavu veidošanas, uzturēšanas un koku kopšanas personāla vadīšana" un pēc izglītojamā izvēles C daļas moduļiem "Vertikālo virsmu apzaļumošana", "Būves informācijas modeļa izmantošana būvniecībā". Tiem seko moduļu apguve atbilstoši konkrētās profesionālās kvalifikācijas programmas īstenošanas specifikai.

Moduļa "Augu pavairošana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvērtēt stādāmā materiāla sortimentu un piedāvājumu. Zina: stādu audzētavas darba organizāciju, uzdevumus, to veidus. Izprot: audzētavas Latvijā, to attīstības perspektīvas.	10% no moduļa kopējā apjoma	Salīdzina Latvijas stādaudzētavu sortimentu.	Salīdzina Latvijas stādaudzētavu sortimentu, stādu pieejamību un kvalitāti.

2. Spēj: noteikt sēklu ražošanas perioda ilgumu kokiem, krūmiem, ziemcietēm un vasaras puķēm, sēklu dīgtspēju, pirmssējas apstrādes paņēmienus. Zina: sēklu ražošanas bioloģiskos pamatus. Izprot: sēklu ražošanas ietekmējošos faktorus, sēklu dīgtspējas saglabāšanas un ražības paaugstināšanas paņēmienus.	30% no moduļa kopējā apjoma	Uzskaita ģeneratīvās pavairošanas metodes, sēklu ievākšanas specifiskumu.	Uzskaita ģeneratīvās pavairošanas metodes, sēklu ievākšanas specifiskumu. Nosaka sēklu dīgtspēju, dīgšanas intensitāti un enerģiju.
3. Spēj: pavairot augus. Zina: veģetatīvās pavairošanas metodes pamatojumus, priekšrocības un trūkumus lapu kokaugu, skuju kokaugu, vasaras puķu un ziemciešu pavairošanā. Izprot: veģetatīvā pavairošanas fonda stādījumu ierīkošanu, kopšanu, izmantošanu.	30% no moduļa kopējā apjoma	Veic veģetatīvā pavairošanas fonda stādījumu ierīkošanu, kopšanu, izmantošanu, izmantojot veģetatīvās pavairošanas metodes.	Veic veģetatīvā pavairošanas fonda stādījumu ierīkošanu, kopšanu, izmantošanu, izmantojot veģetatīvās pavairošanas metodes. Pamato izvēlētas metodes priekšrocību un efektivitāti.
4. Spēj: veikt augu stādu izaudzēšanu. Zina: ģeneratīvi un veģetatīvi pavairotu augu tālāku izaudzēšanu, kailsakņu un ietvarstādu audzēšanas tehnoloģijas. Izprot: koku skolas organizēšanu, stādu pārstādīšanu, retināšanu un koku vainagu veidošanas pamatprincipus.	30% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro augu izaudzēšanas tehnoloģiju, kopšanu, mēslošanu atbilstoši kvalitātei un lielumam.	Skaidro augu izaudzēšanas tehnoloģiju, kopšanu, mēslošanu atbilstoši kvalitātei un lielumam. Plāno izaudzēšanas termiņus un organizēt koku skolas darbu.

Moduļa "Būve informācijas modeļa izmantošana būvniecībā" apraksts

Moduļa mērķis	Veidot izglītojamo izpratni par būves informācijas modeļa (BIM) izmantošanas iespējām būvdarbu izpildē.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Raksturot BIM izveides un darbības procesu. 2. Raksturot BIM detalizācijas līmeņus, to mērķus un rezultātus. 3. Izskaidrot būvkonstrukciju BIM modeļus. 4. Sagatavot būvdarbu digitālo izpildedokumentāciju. 5. Ar planšeti noskenēt un salīdzināt faktiski uzbūvēto būvkonstrukciju ar būvprojektā paredzēto.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti B daļas moduļi izņemot noslēdzošo prakses moduli.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais: 1. Veic praktisku darba uzdevumu: sagatavo prezentāciju, iekļaujot Latvijas būvniecības nozares BIM praktizējošu uzņēmuma piemēru BIM procesa un tehnoloģijas ieviešanā. – 2. Ar tuvas distances fotogrammetrijas metodi salīdzina faktiski uzbūvēto būvkonstrukciju ar būvprojektā paredzēto..
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Būve informācijas modeļa izmantošana būvniecībā" ir C daļas modulis, ko izglītojamie apgūst pēc brīvas izvēles pirms noslēdzošā moduļa "Ainavu būvtechnika prakse".

Moduļa "Būve informācijas modeļa izmantošana būvniecībā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: raksturot BIM izveides un darbības procesu. Zina: digitāla BIM izveides un darbības procesu un dalībniekus, informācijas apmaiņas organizēšanas procesu. Izprot: digitāla BIM izveides ietekmi uz projektēšanas un būvniecības procesa gaitu.	10% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro BIM būtību un tehnoloģijas ciklu.	Izskaidro BIM būtību, tehnoloģijas ciklu un tā nozīmi būvniecības produktivitātes, precizitātes, darbu koordinēšanas un kvalitātes paaugstināšanā.
		Apraksta BIM procesā definētās dimensijas.	Izskaidro BIM procesā definētās dimensijas un būves informācijas modelēšanas daudzpusību.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro BIM vadītāja, BIM koordinators un BIM tehniķa lomas.	Izskaidro BIM vadītāja, BIM koordinators un BIM tehniķa lomas un to savstarpējo saistību.

		Apraksta informācijas apmaiņas procesu un savstarpējās saziņas rīkus starp BIM grupas dalībniekiem. vienota open BIM standarta.	Apraksta informācijas apmaiņas procesu starp BIM grupas dalībniekiem un tā nozīmi efektīvai BIM funkcionēšanai. Izvēlas un pamato ērtākos savstarpējās saziņas rīkus, nepieciešamību strādāt pēc
	5% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro BIM terminus valsts valodā.	Skaidro BIM terminus valsts valodā un svešvalodā.
2. Spēj: raksturot BIM detalizācijas līmeņus, to mērķus un rezultātus. Zina: BIM detalizācijas līmeņus, tiem izvirzītās prasības, pielietojums un sasniedzamais mērķis. Izprot: BIM detalizācijas līmeņu pielietojumu.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc BIM detalizācijas līmeņus un to izvirzītās prasības.	Raksturo BIM detalizācijas līmeņus, to izvirzītās prasības un pielietojumu.
3. Spēj: izskaidrot būvkonstrukciju BIM modeļus. Zina: būvkonstrukciju BIM modeļu veidošanas pamatprincipus, modeļa detalizācijas līmeņus. Izprot: pareizi izvēlētu BIM elementu nozīmi precīzu būvkonstrukciju skiču projekta, tehniskā projekta un detalizētā darba rasējuma izstrādei	20% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro būvkonstrukciju modeļa detalizācijas pakāpes. Nosauc BIM elementus būvkonstrukciju skiču projekta, tehniskā projekta un detalizētā darba rasējuma izstrādes posmā.	Izskaidro būvkonstrukciju modeļa detalizācijas pakāpes un to pielietojumu. Nosauc un pamato BIM elementus būvkonstrukciju skiču projekta, tehniskā projekta un detalizētā darba rasējuma izstrādes posmā.
	15% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro daļu no būvkonstrukciju, to elementu un mezglu modeļos ietvertās informācijas.	Izskaidro visu būvkonstrukciju, to elementu un mezglu modeļos ietverto informāciju.
4. Spēj: sagatavot būvdarbu digitālo izpilddokumentāciju. Zina: būvdarbu digitālās izpilddokumentācijas sagatavošanas paņēmienus. Izprot: digitālās izpilddokumentācijas nozīmi BIM modelī.	15% no moduļa kopējā apjoma	Sagatavo būvdarbu digitālo izpilddokumentāciju sekojot instrukcijām.	Patstāvīgi sagatavo būvdarbu digitālo izpilddokumentāciju un izskaidro tās nozīmi BIM sistēmā.
		Izvada (izeksportē) būvdarbu digitālo izpilddokumentāciju no BIM sistēmas pēc norādēm.	Patstāvīgi izvada (izeksportē) būvdarbu digitālo izpilddokumentāciju no BIM sistēmas.
5. Spēj: ar tuvas distances fotogrammetrijas metodi salīdzināt faktiski uzbūvēto būvkonstrukciju ar būvprojektā paredzēto. Zina: fotogrammetrijas pamatprincipus, izmantojamās ierīces, attēlu uzņemšanas plānošanu un veikšanu, datu apstrādi.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc fotogrammetrijas pamatprincipus un izmantojamās kameras.	Izskaidro fotogrammetrijas pamatprincipus un izmantojamās kameras un to parametrus.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Pēc instrukcijas veic attēlu uzņemšanas plānošanu, attēlu uzņemšanu un datu apstrādi. Salīdzina faktisko uzbūvēto	Patstāvīgi veic attēlu uzņemšanas plānošanu, attēlu uzņemšanu un datu apstrādi. Salīdzina faktisko uzbūvēto būvkonstrukciju ar būvprojektā

Izprot: fotogrammetrijas pielietojuma iespējas būvniecībā.		būvkonstrukciju ar būvprojektā paredzēto.	paredzēto. Izvērtē faktiski uzbūvētās būvkonstrukcijas atbilstību projektētajai.
--	--	---	--

Moduļa "Ainavu strādnieka prakse" apraksts

Moduļa mērķis	Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo spējas veikt ainavu strādnieka darbus. Sekmēt spējas strādāt komandā, kā arī individuāli.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes darba vidē: 1. Objekta teritorijas labiekārtošanā. 2. Apstādījumu izbūvēšanā. 3. Objekta teritorijas uzturēšanā. 4. Apstādījumu ierīkošanai un kopšanai piemērotu darba rīku, mehānismu un inventāra izmantošana un uzturēšanā. 5. Darba izpildes vietas organizēšanā. 6. Darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasību ievērošanā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi programmas A, B un C daļas profesionālās kvalifikācijas "Ainavu strādnieks" iegūšanai nepieciešamie moduļi.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie: 1. Iesniedz izpildīto praktisko darbu mapi. Darba mapes ieteicamais saturs: 1.1. Prakses programmā paredzēto uzdevumu izpildes apraksti, fotogrāfijas un video materiāli. 1.2. Moduļa apguves pašvērtējums. 1.3. Izglītojamā prasmju vērtējums un raksturojums prakses vietā. 1.4. Prakses vadītāja novērtējums. 2. Iesniedz atbilstošos profesionālās kvalifikācijas prakses dokumentus. 3. Veido prezentāciju par praksi, ietverot jautājumus par prakses darba vietu, apkopoto darba mapes saturu, veiktajiem uzdevumiem un sagatavoto pašvērtējumu, prezentē to un atbild uz komisijas jautājumiem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ainavu strādnieka prakse" ir apgūstams programmas B daļā. Modulis "Ainavu strādnieka prakse" ir noslēdzošais modulis profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, to paredzēts apgūt profesionālo kompetenču nostiprināšanai darba vidē.

Moduļa "Ainavu strādnieka prakse" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: sagatavot objekta teritoriju labiekārtošanas darbu veikšanai.	5% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darba uzdevumam sagatavo drošu un racionālu darba vietu labiekārtošanas darbiem, piedalās	Atbilstoši darba uzdevumam sagatavo drošu un racionālu darba vietu labiekārtošanas darbiem, piedalās objekta nospraušanā, pastāvīgi veic

		objekta nospraušanā dabā, veido pamatnes reljefu.	mērījumus un atzīmes. Veido pamatnes reljefu atbilstoši izveidotajām atzīmēm.
	15% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darba uzdevumam veic labiekārtojuma elementu izbūves palīgdarbus. Pielieto rokas, elektro-, motorinstrumentus un traktortehniku.	Veic labiekārtojuma elementu izbūves palīgdarbus, izmantojot būvprojektā norādīto. Pielieto rokas, elektro-, motorinstrumentus un traktortehniku. Patstāvīgi novērtē veikto darbu kvalitāti, ja nepieciešams, veic labojumus.
2. Spēj veikt apstādījumu izbūvēšanas darbus.	5% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darbu vadītāja uzdevumam saņemt stādus objektā, veic to izkraušanu un novietošanu uzglabāšanai vai stādīšanai. Strādā ar traktortehniku.	Atbilstoši darbu vadītāja uzdevumam saņemt stādus objektā, veic to izkraušanu un novietošanu uzglabāšanai vai stādīšanai, izvērtējot stādu uzglabāšanas ilgumu un stādīšanas secību un laiku. Strādā ar traktortehniku.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darbu vadītāja uzdevumam sagatavo augsni stādīšanai, ielabo to un gatavo augsnes substrātus. Izvieto augus. Iestāda augus atbilstoši projekta iecerēm un augu augšanas prasībām.	Atbilstoši darbu vadītāja uzdevumam sagatavo augsni stādīšanai, ielabo to un gatavo augsnes substrātus, atbilstoši augšanas prasībām. Izvieto augus atbilstoši projektam. Iestāda augus atbilstoši projekta iecerēm un augu augšanas prasībām. Izvieto augus atbilstoši projektam un stādāmā materiāla izmēriem
	15% no moduļa kopējā apjoma	Darbu vadītāja uzraudzībā veic augsnes sagatavošanu zāliena un/vai zālāja izbūvēšanai, lietojot dažādus zāliena sējas paņēmienus un tehnoloģijas. Iekļāj paklājzālienu.	Darbu vadītāja uzraudzībā veic augsnes sagatavošanu zāliena un/vai zālāja izbūvēšanai, izvēlas un pamato izvēli dažādiem zāliena sējas paņēmieniem un tehnoloģijām. Iekļāj paklājzālienu līdzienā teritorijā un nogāzēs.
3. Spēj: veikt objekta teritorijas uzturēšanas darbus.	15% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darbu vadītāja norādēm veic labiekārtojuma elementu ikdienas uzturēšanas un remonta darbus.	Atbilstoši darbu vadītāja norādēm veic labiekārtojuma elementu ikdienas uzturēšanas un remonta darbus. Izvēlas atbilstošus darbarīkus un metodes, novērtē darbu veikšanas secību un radušās darbības vai bezdarbības sekas.
		Atbilstoši darbu vadītāja norādēm veic apstādījumu ikdienas uzturēšanas darbus.	Atbilstoši darbu vadītāja norādēm veic apstādījumu ikdienas uzturēšanas darbus, izvērtē darbu veikšanas secību. Pastāvīgi izvērtē veicamo darbu nepieciešamību.
4. Spēj: izmantot un uzturēt darba kārtībā apstādījumu un labiekārtošanas darbiem	7% no moduļa kopējā apjoma	Iepazīstas ar apstādījumu un labiekārtošanas darbiem piemērotiem darbarīkiem, to lietošanas instrukcijām. Izvēlas darba veidam	Iepazīstas ar apstādījumu un labiekārtošanas darbiem piemērotiem darbarīkiem, to lietošanas instrukcijām. Izvēlas darba veidam atbilstošos instrumentus, darbarīkus un mehānismus.

piemērotus darba rīkus, mehānismus un inventāru.		atbilstošos instrumentus, darbarīkus un mehānismus.	Pamato savu izvēli un demonstrē praksē. Izprot instrukcijas saturu un prot to pielietot.
		Veic apstādījumu un labiekārtošanas darbiem piemērotu darba rīku vienkāršus remonta darbus. Noliktavā uzglabā apstādījumu un labiekārtošanas darbiem piemērotus darbarīkus, nodrošinot to darba kvalitāti.	Veic apstādījumu un labiekārtošanas darbiem piemērotu darba rīku vienkāršus remonta darbus, iepriekš izvērtējot nepieciešamo remonta apjomu. Organizē noliktavu, lai darbarīki, instrumenti un mehānismi saglabātu darba kvalitāti. Izsaka ierosinājumus.
5. Spēj: organizēt darba vietu un identificēt potenciālos riskus sava darba uzdevuma izpildē	7% no moduļa kopējā apjoma	Pastāvīgi nosaka objekta atrašanās vietu. Organizē darba vietu atbilstoši veicamajam darbam, prot uzturēt kārtību darba vietā.	Pastāvīgi, izmantojot dažādus izzināšanas līdzekļus, nosaka objekta atrašanās vietu un paziņo to citiem. Pastāvīgi uztur kārtību darba vietā, lai nodrošinātu racionālu darbu veikšanu.
	3% no moduļa kopējā apjoma	Komunicē ar kolēģiem un citām iesaistītajām personām, ievēro kārtības un ētikas normas.	Uztur kontaktu un spēj, komunicējot vienoties par kopīgu darbu ar kolēģiem un citām iesaistītajām personām. Ievēro vispārpieņemtās kārtības un ētikas normas.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Iepriekš saskata un novērtē darba riskus sava darba uzdevuma izpildē.	Iepriekš saskata, novērtē un novērš darba riskus sava darba uzdevuma izpildē.
6. Spēj: ievērot darba tiesības, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības.	3% no moduļa kopējā apjoma	Ievēro normatīvos aktus, kas nosaka darba tiesības, formulējumu un skaidrojumu.	Ievēro normatīvos aktus, kas nosaka darba tiesības, formulējumu un skaidrojumu. Spēj to pielietot ikdienas darbā.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Lieto augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļus atbilstoši vajadzībai un atbilstošās devās. Nosauc iepakojuma un pārpalikuma utilizācijas veidus.	Lieto augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļus atbilstoši vajadzībai un atbilstošās devās. Nosauc iepakojuma un pārpalikuma utilizācijas veidus un skaidro to ievērošanas nozīmi. Izvēlas augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļus.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Strādā ar motorinstrumentiem un uzglabā tos.	Strādā ar motorinstrumentiem un uzglabā tos, izskaidrojot to nepareizas lietošanas bīstamās sekas.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Lieto individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.	Lieto individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus, pamato to lietošanas nepieciešamību.

Moduļa "Ainavu būvtehnika prakse" apraksts

Moduļa mērķis	Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo spējas veikt ainavu būvtehnika darbus. Sekmēt spējas strādāt komandā un individuāli, vadīt un organizēt darbus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes darba vidē: 1. Darbu organizēšanai objektā. 2. Objekta teritorijas labiekārtošanai un darbu organizēšanai. 3. Apstādījumu būvēšanai un darbu organizēšanai. 4. Objekta teritorijas uzturēšanai. 5. Apstādījumu ierīkošanai un kopšanai piemērotu darba rīku, mehānismu un inventāra izmantošanai un uzturēšanai. 6. Darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasību ievērošanai.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi programmas A, B un C daļas profesionālās kvalifikācijas "Ainavu būvtehnika" iegūšanai nepieciešamie moduļi..
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie: 1. Iesniedz izpildīto praktisko darbu mapi. Darba mapes ieteicamais saturs: 1.1. Prakses programmā paredzēto uzdevumu izpildes apraksti, fotogrāfijas un video materiāli. 1.2. Moduļa apguves pašvērtējums. 1.3. Izglītojamā prasmju vērtējums un raksturojums prakses vietā. 1.4. Prakses vadītāja novērtējums. 2. Iesniedz atbilstošos profesionālās kvalifikācijas prakses dokumentus. 3. Veido prezentāciju par praksi, ietverot jautājumus par prakses darba vietu, apkopoto darba mapes saturu, veiktajiem uzdevumiem un sagatavoto pašvērtējumu, prezentē to un atbild uz komisijas jautājumiem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ainavu būvtehnika prakse" ir apgūstams programmas B daļā. Modulis "Ainavu būvtehnika prakse" ir noslēdzošais modulis profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, to paredzēts apgūt profesionālo kompetenču nostiprināšanai darba vidē.

Moduļa "Ainavu būvtehnika prakse" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: organizēt darbus ainavu būvniecības objektā.	8% no moduļa kopējā apjoma	Identificē objekta adresi, iepazīstas ar darba uzdevumu un situāciju objektā, novērtē darba uzdevumu, novērtē situāciju atbilstoši veicamajam darba uzdevumam.	Identificē objekta adresi, iepazīstas ar darba uzdevumu un situāciju objektā, racionāli novērtē darba uzdevumu, racionāli novērtē situāciju objektā. Pamato un izskaidro veicamos darbus atbilstoši esošajai situācijai. Patstāvīgi lasa būvprojektu.

	8% no moduļa kopējā apjoma	Organizē darbus atbilstoši sagatavotajam laika grafikam. Veic ievadinstruktažu objektā. Pasūta nepieciešamos resursus un nodrošina racionālu resursu piegādi. Apstrādā pavaddokumentus.	Patstāvīgi sagatavo darba uzdevumus, laika grafiku, un tos koriģē atbilstoši situācijai. Veic ievadinstruktažu objektā. Pasūta nepieciešamos resursus un nodrošina racionālu resursu piegādi. Pieņem lēmumus izmaiņu gadījumā. Apstrādā pavaddokumentus.
	7% no moduļa kopējā apjoma	Plāno personālrесursu apjomu atbilstoši veicamajam darbam, apmāca darbiniekus konkrētu darba uzdevumu veikšanai. Identificē potenciālos darba riskus darba uzdevuma izpildē. Aprīko darba vietu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Nodrošina kārtību objektā.	Plāno personāla darbu apjomu, apmāca darbiniekus konkrētu darba uzdevumu veikšanai kontrolē darbu izpildi, sagatavo nepieciešamo darbu izpildes dokumentāciju, un identificē un novērš darba riskus darba uzdevuma izpildē. Aprīko darba vietu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un racionālai darbu veikšanai, atbilstoši sagatavotajam darbu organizācijas plānam. Nodrošina kārtību objektā, uzrauga piegādāto resursu novietošanu un uzglabāšanu objektā.
2. Spēj: veikt objekta teritorijas labiekārtošanas darbus un to organizāciju.	5% no moduļa kopējā apjoma	Veic labiekārtojuma izbūves priekšdarbus, organizē darbus, veicot mērījumus, ar mērinstrumentiem un nospraužot atzīmes dabā. Izbūvē pamatnes reljefu atbilstoši zemes darbu kartogrammai, aprēķina zemes darbu bilanci.	Veic labiekārtojuma izbūves priekšdarbus atbilstoši projektam. Izmanto mērniecības un garuma mērinstrumentus, nospraužot atzīmes dabā. Izbūvē pamatnes reljefu atbilstoši zemes darbu kartogrammai, aprēķina zemes darbu bilanci. Plāno un kontrolē darbu izpildi, pastāvīgi veic labojumus, ja tādi nepieciešami.
	7% no moduļa kopējā apjoma	Izbūvē segumu pamatni atbilstoši projektam. Aprēķina nepieciešamo beramo materiālu apjomu pieaugumu, veic sablīvējuma kvalitātes pārbaudi. Izbūvē dažādus segumu un seguma apmaļu veidus – plākšņu veida, minerālmateriālu, dabīgā akmens, sintētiskām saistvielām saistītus segumus.	Izbūvē segumu pamatni atbilstoši projektam. Aprēķina nepieciešamo beramo materiālu apjomu pieaugumu, veic sablīvējuma kvalitātes pārbaudi. Patstāvīgi labo kļūdas un novērtē darbu kvalitāti. Izbūvē dažādus segumus – plākšņu veida, minerālmateriālu, dabīgā akmens, sintētiskām saistvielām saistītus segumus un seguma apmaļu veidus.
	4% no moduļa kopējā apjoma	Izbūvē labiekārtojuma elementus atbilstoši projektam. Iebūvē būvstiprinājumus un pielieto dažādas montāžas tehnoloģijas.	Veic labiekārtojuma elementu izbūves darbus atbilstoši projektam, pastāvīgi veic labojumus, ja tādi nepieciešami. Iebūvē būvstiprinājumus un pielieto dažādas montāžas tehnoloģijas. Pielieto drošus smagumu pārvietošanas paņēmienus, izvēloties atbilstošus mehānismus un iekārtas. Izprot drošības standartu prasības.

	4% no moduļa kopējā apjoma	Izbūvē ūdenstilpnes un nostiprina to malas. Pielieto projektā norādītos materiālus un izvēlas atbilstošas izbūves, stiprinājuma tehnoloģijas, lieto stiprinājuma ģeomateriālus. Izbūvē laistīšanas un drenāžas sistēmas, pielieto dažādus savienojuma veidus. Piedalās jumta dārzu izbūves darbos, pielieto atbilstošas tehnoloģijas.	Izbūvē ūdenstilpnes un nostiprina to malas. Pielieto projektā norādītos materiālus un izvēlas atbilstošas izbūves, stiprinājuma tehnoloģijas, lieto stiprinājuma ģeomateriālus. Pazīst un izskaidro atšķirības starp dažādiem stiprinājuma materiāliem, izskaidro to iebūves tehnoloģijas. Izbūvē laistīšanas un drenāžas sistēmas, pielieto dažādus savienojuma veidus. Piedalās jumta dārzu izbūves darbos, pielieto atbilstošas tehnoloģijas.
3. Spēj: veikt apstādījumu izbūves darbus un darbu organizēšanu.	12% no moduļa kopējā apjoma	Pasūta stādāmo materiālu atbilstoši projektam, nodrošina augsnes sagatavošanu atbilstoši augšanas prasībām, veic stādāmā materiāla piegādi un uzglabāšanu objektā. Organizē darbus. Izbūvē dažāda veida apstādījumus un zālienus.	Pasūta stādāmo materiālu, pastāvīgi spēj nodrošināt stādu loģistiku, izkraušanu, uzglabāšanu objektā. Veic augsnes sagatavošanu un vada darbinieku komandu. Pastāvīgi spēj organizēt stādu izvietojumu, iestādīšanu, izbūvē dažāda veida zālienus. Izvēlas un spēj pamatot dažādu instrumentu, mehānismu un tehnoloģiju izvēli darbu veikšanai. Pastāvīgi labo kļūdas, ja tādas pieļautas.
4. 4. Spēj: veikt objekta teritorijas uzturēšanas darbus un organizēt tos.	10% no moduļa kopējā apjoma	Veic labiekārtojuma elementu ikdienas uzturēšanas darbus. Spēj racionāli plānot darbu veikšanas secību, pielieto uzturēšanas un remonta darbos piemērotus instrumentus un materiālus.	Veic labiekārtojuma elementu ikdienas uzturēšanas darbus. Racionāli plāno darbu veikšanas secību, pielieto uzturēšanas un remonta darbos piemērotus instrumentus un materiālus. Organizē darbus, plāno darbu secību. Pastāvīgi labo pieļautās kļūdas. Novērtē iespējamo bīstamību un rod risinājumu tās novēršanai. Izvēlas remonta darbiem nepieciešamos materiālus un pielietojamās darbu veikšanas tehnoloģijas un instrumentus.
	10% no moduļa kopējā apjoma	Veic apstādījumu ikdienas uzturēšanas darbus. Racionāli plāno darbu veikšanas secību, pielieto uzturēšanas un remonta darbos piemērotus instrumentus un materiālus.	Veic apstādījumu ikdienas uzturēšanas darbus. Racionāli plāno darbu veikšanas secību, pielieto uzturēšanas un remonta darbos piemērotus instrumentus un materiālus. Organizē darbus, plāno darbu secību. Pastāvīgi labo pieļautās kļūdas.
5. Spēj: izmantot un uzturēt darba kārtībā apstādījumu un labiekārtošanas darbiem piemērotus darba rīkus, mehānismus un inventāru.	5% no moduļa kopējā apjoma	Lieto darba veidam atbilstošos instrumentus, darbarīkus un mehānismus, ievērojot instrukcijas.	Lieto drošus darba paņēmienus, veidam atbilstošos instrumentus, darbarīkus un mehānismus, ievērojot to instrukcijas. Pamato instrumentu, darbarīku un mehānismu izvēli konkrētajam darba veidam.
		Veic vienkāršus remonta darbus, sagatavo un noliktavā uzglabāt	Veic vienkāršus remonta darbus, iepriekš izvērtējot nepieciešamo remonta apjomu. Organizēt

		darbarīkus, nodrošinot to darba kvalitāti.	kvalitatīvu un racionālu darbarīku, instrumentu un mehānismu novietošanu uzglabāšanai.
6. Spēj: ievērot darba tiesības, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības.	5% no moduļa kopējā apjoma	Ievēro normatīvos aktus, kas nosaka darba tiesības, vides un darba aizsardzības prasības formulējumā un skaidrojumu.	Ievēro normatīvos aktus, kas nosaka darba tiesības, darba aizsardzības un vides aizsardzības formulējumu un skaidrojumu. Pielieto tos ikdienas darbā.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Lieto augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļus atbilstoši vajadzībai un atbilstošās devās. Zina iepakojuma un pārpalikuma utilizācijas veidu.	Lieto augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļus atbilstoši vajadzībai un atbilstošās devās, un kontrolē darbiniekus strādājot ar augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļiem. Ievēro iepakojuma un pārpalikuma utilizācijas veidu. Izvēlas augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļus.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Strādā ar motorinstrumentiem un uzglabā tos.	Strādā ar motorinstrumentiem un uzglabā tos, izprot to nepareizas lietošanas bīstamās sekas. Kontrolē darbiniekus strādājot ar motorinstrumentiem.
	5% no moduļa kopējā apjoma	Lieto individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.	Lieto individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus, seko līdzi un kontrolē individuālo, kolektīvo aizsardzības līdzekļu lietošanu objektā, kontrolējot to tehnisko stāvokli.

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Veicināt izglītojamo spējas un prasmes pieņemt fiziskajai, psihiskai un sociālajai drošībai un veselībai labvēlīgus lēmumus, preventīvi novērst nelaimes gadījumus sadzīvē un darbā, veidojot drošu un veselībai nekaitīgu apkārtējo vidi, lietot iegūtās zināšanas praksē.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Apzināties veselību kā kopveselumu un vērtību, saskatot personīgo un sabiedrības atbildību par katra cilvēka veselību. 2. Analizēt cilvēku rīcību, pieņemt atbildīgus lēmumus preventīvo pasākumu veikšanai drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanā un saglabāšanā. 3. Izvērtēt situāciju un sniegt pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību un aprakstīt nelaimes gadījumu dispečeram. 4. Ievērot civilās aizsardzības rīcības plānus/instrukcijas, lai atbilstoši rīkotos dažādu katastrofu un apdraudējumu (t.sk. viltus ziņu) gadījumā, kā arī atskatot trauksmes sirēnai. 5. Atpazīt darba vides riskus un rīkoties atbilstoši darba aizsardzības prasībām. 6. Atpazīt ugunsdrošas situācijas, preventīvi novērst ugunsgrēka izcelšanos, atbildīgi un droši rīkoties ugunsgrēka gadījumā, saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem un evakuācijas plānu. 7. Ievērot elektrodrošības noteikumus, lietojot elektroierīces un elektroiekārtas. 8. Analizēt pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un pasaulē, rīkoties atbildīgi, saudzējot un racionāli izmantojot dabas resursus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā demonstrē visu modulī definēto sasniedzamo rezultātu apguvi. Pārbaudes darbā ietverta: 1) teorētisko zināšanu pārbaude (tests), iekļaujot jautājumus no visiem moduļa tematiem, 2) situāciju analīze (prezentācija) par iepriekš izvēlētu/izlozētu problēmjautājumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās pamatzglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās vai neformālās izglītības programmās. Modulis integrējams citos moduļos, ja tā saturs dublējas ar nozares profesionālās programmas moduļiem. Moduļa saturs, kas apgūstams obligātās veselības izglītības stundās, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, netiek integrēts citos moduļos vai mācību priekšmetos. Pēc moduļa apguves var sekot moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmenis)" apguve.

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvērtēt informāciju par veselību ietekmējošiem faktoriem, apzināties personīgo un sabiedrības atbildību par katra cilvēka veselību. Zina: veselīga dzīvesveida paradumus un pasākumus, kas ietekmē personīgo un apkārtējo cilvēku veselību, kā arī riska faktorus un veicamos preventīvos pasākumus saslimšanas risku novēršanai vai mazināšanai. Izprot: veselību kā kopveselumu un vērtību, apzinās higiēnas būtību un nozīmi drošas un cilvēka veselībai nekaitīgas vides nodrošināšanā.	20% no moduļa kopēja apjoma	Nosauc riska faktorus, kas ietekmē veselību. Nosauc dzīves kvalitātes rādītājus. Uzskaita veselīgus paradumus. Nosauc būtiskākos veselības veicināšanas pasākumus. Nosauc riska faktorus, kuri ietekmē slimību rašanos un attīstību. Nosauc higiēnas pasākumus un darbības, lai slimības novērstu, apturētu to attīstību un mazinātu to radītās sekas. Vienkāršoti izskaidro vakcinācijas un kolektīvās imunitātes veidošanas nepieciešamību. Nosauc atkarību (t.sk. no vielām, procesiem un tehnoloģijām) veidus. Skaidro, kas ir atkarību profilakse. Uzskaita ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistītās problēmas (t.sk. neplānota grūtniecība, seksuāli transmisīvās slimības), kā arī izsargāšanās metodes. Uzskaita nepieciešamās uzturvielas veselīgu ēšanas paradumu nodrošināšanā. Nosauc drošas un veselību veicinošas fiziskās aktivitātes. Nosauc ķermeņa masas indeksa aprēķināšanas formulu un skaidro veselīgas ķermeņa masas uzturēšanas nozīmi.	Izskaidro biežāko slimību riska faktorus (sirds un asinsvadu sistēmas slimību, elpceļu slimību, ļaundabīgo audzēju, spriedzes u.c. riska faktorus). Nosauc un raksturo dzīves kvalitātes rādītājus. Izskaidro nepieciešamību un savu atbildību īstenot veselīgu dzīvesveidu. Izskaidro veselības veicināšanas pasākumus (sabalansēts uzturs, optimāla fiziskā aktivitāte, psihiskā un reproduktīvā veselība, brīvība no atkarībām; atpūtas režīma ievērošana u.c.). Izskaidro riska faktorus, kuri ietekmē slimību rašanos un attīstību. Izskaidro nosacījumus un praktisko pasākumu kopumu, kas nepieciešams, lai samazinātu vai likvidētu vides faktoru (fizikālo, ķīmisko, bioloģisko) iespējami kaitīgo iedarbību. Pamato vakcinācijas nozīmi un kolektīvās imunitātes nozīmi. Klasificē atkarību veidus, raksturo to pazīmes un skaidro atkarību profilaksi. Skaidro ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistītās problēmas un sekas, kā arī to profilaksi. Izskaidro nepieciešamo uzturvielu nozīmi veselības uzturēšanā. Pamato regulāru, sistemātisku un daudzveidīgu fizisko aktivitāšu nozīmi un ietekmi uz veselību, skaidro dopinga ietekmi uz organismu.

		Nosauc faktorus, kas ietekmē psihisko veselību. Nosauc, kur nepieciešamības gadījumā vērsties pēc palīdzības.	Aprēķina savu ķermeņa masas indeksu un pamato veselīgas ķermeņa masas uzturēšanas nozīmi. Definē, kas ir psihiskā veselība, skaidro faktorus, kas to ietekmē. Pamatoti izklāsta viedokli par psihiskās veselības veicināšanas pasākumiem. Nosauc izplatītākos psihiskos traucējumus un skaidro, kur vērsties pēc palīdzības, ja ir raizes par savu un līdzcilvēku psihisko veselību.
2. Spēj: analizēt cilvēku rīcību, pieņemt atbildīgus lēmumus preventīvo pasākumu veikšanai drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanā un saglabāšanā. Zina: drošības un veselības riskus, nedrošu un bīstamu situāciju cēloņus, veicamos drošības pasākumus. Izprot: drošas uzvedības principu ievērošanas nozīmīgumu sadzīves un ārkārtas situācijās, kā arī savas personīgās rīcības nozīmi un atbildību nelaimes gadījumā.	8% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro, kā pieņemtie lēmumi un rīcība ietekmē drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanu, prognozē lēmuma pieņemšanas un rīcības iespējamās sekas. Nosauc reāli notikušas sadzīves situācijas, kurās nācies pieņemt personīgu lēmumu riskēt vai izvēlēties drošību. Sniedz nedrošas rīcības piemērus dažādās dzīves situācijās, kuru rezultātā var ciest pats indivīds vai cits sabiedrības loceklis. Nosauc ikdienas iespējamās bīstamās situācijas, kuras var apdraudēt personīgo vai līdzcilvēku drošību, paskaidro iespējamās cēloņus un sekas. Nosauc izvēlētajā profesijā (nozarē) iespējamās drošības un veselības riskus, norāda dažus būtiskākos veicamos drošības pasākumus. Nosauc iespējamās riskus, dodoties uz ārzemēm. Skaidro apdrošināšanas nepieciešamību un min dažus	Analizē, kā pieņemtie lēmumi un rīcība ietekmē drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanu, minot piemērus, kā preventīvi novērst nedrošu un bīstamu situāciju rašanos un nelaimes gadījumus. Analizē reāli notikušas sadzīves situācijas, kurās nācies pieņemt personīgu lēmumu riskēt vai izvēlēties drošību. Prognozē iespējamās sekas, kas varēja rasties nepareizas izvēles gadījumā. Izskaidro cilvēku rīcību dažādās sadzīves un ārkārtas situācijās, prognozē iespējamās sekas, piedāvā risinājumus. Analizē ikdienas iespējamās bīstamās situācijas, kuras var apdraudēt personīgo vai līdzcilvēku drošību, skaidro cēloņus un sekas, piedāvā risinājumus drošības jautājumu uzlabošanai. Uzskaita un izskaidro izvēlētajā profesijā (nozarē) iespējamās drošības un veselības riskus norādot

		apdrošināšanas veidus. Nosauc institūcijas, kurās meklēt palīdzību ārkārtas situācijās ārzemēs.	veicamos drošības pasākumus katrā no riskiem. Izskaidro iespējamus riskus, dodoties uz ārzemēm. Pamato apdrošināšanas nepieciešamību un būtību. Izvēlas no apdrošināšanas uzņēmumu piedāvājuma konkrētai situācijai piemērotāko apdrošināšanas veidu. Izskaidro, kā rīkoties un kur meklēt palīdzību ārkārtas situācijās ārzemēs.
¹³ 13. Spēj: izvērtēt situāciju un sniegt pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību un aprakstīt nelaimes gadījumu dispečeram. Zina: pirmās palīdzības sniegšanas soļus un atdzīvināšanas pasākumu principus. Izprot: pirmās palīdzības nodrošināšanas nozīmīgumu un katra indivīda personiskās atbildības nozīmi pirmās palīdzības sniegšanā.	2% no moduļa kopējā apjoma	Uzskaita, kur jāzvana un kāda informācija jāsniedz nelaimes gadījumā. Izstāsta pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipus. Nosauc iemeslus, kādēļ būtu jāorganizē pirmās palīdzības sniegšanas mācības uzņēmumā. Nosauc atbildīgo(-ās) personas uzņēmumā par pirmās palīdzības nodrošināšanu. Nosauc nepieciešamās palīdzības sniegšanas paņēmienus atkarībā no veselības traucējumu veida.	Paskaidro, kādā secībā jāsniedz informācija neatliekamās palīdzības dispečeram. Izskaidro pirmās palīdzības sniegšanas un atdzīvināšanas pasākumu ABC principus un rīcību soli pa solim. Izskaidro ar piemēriem, kāpēc un kā tiek organizētas pirmās palīdzības mācības uzņēmumā. Nosauc atbildīgo(-ās) personas uzņēmumā par pirmās palīdzības nodrošināšanu. Izskaidro un demonstrē nepieciešamās palīdzības sniegšanas paņēmienus atkarībā no veselības traucējumu veida.
4. Spēj: ievērot civilās aizsardzības rīcības plānus/ instrukcijas, lai atbilstoši rīkotos dažādu katastrofu un apdraudējumu (t.sk. viltus ziņu) gadījumā, kā arī atskanot trauksmes sirēnai. Zina: dažādu ārkārtas un bīstamu situāciju pazīmes un atbilstošus civilās aizsardzības rīcības plānus/instrukcijas, kā arī paņēmienus viltus ziņu atpazīšanai un patiesas informācijas iegūšanai; individuālās aizsardzības līdzekļus un to lietošanu.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc katastrofu veidus. Nosauc infekcijas slimību izplatīšanās riskus, t.sk. pārrobežu riskus, ietverot atbildību par savu un citu veselību. Nosauc epidēmiju un pandēmiju izplatības veidus un to pazīmes. Nosaka dabas katastrofu tuvošanos pēc pieejamās informācijas un rīkojas atbilstoši norādījumiem. Nosauc masu nekārtību un terorisma pazīmes. Nosauc pamatprincipus, kā jārīkojas ārkārtas situācijās.	Raksturo katastrofu veidus, min piemērus Latvijā un pasaulē. Izskaidro nepieciešamo rīcību katastrofas gadījumā. Izskaidro infekcijas slimību izplatīšanās riskus, t.sk. pārrobežu riskus, ietverot atbildību par savu un citu veselību. Izskaidro epidēmiju un pandēmiju izplatības veidus, iespējamus cēloņus un sekas. Analizē pieejamo informāciju par dabas katastrofām, skaidro drošas

Izprot: atbilstošas rīcības nozīmi ārkārtas situāciju, katastrofu gadījumā Latvijā un uzturoties ārpus tās.		Nosauc vienu vai vairākas institūcijas, kur vērsties pēc palīdzības, ja ārkārtas situācijas laikā ir nodarīts kaitējums veselībai un drošībai. Atpazīst trauksmes sirēnu un vispārīgi apraksta, kā rīkoties un kur vērsties pēc palīdzības, tai atskanot. Nosauc paņēmienus, kā atpazīt viltus ziņas.	rīcības soļus, izvērtē iespējamās sekas. Izskaidro, kāpēc rodas masu nekārtības, un argumentē, kāpēc tajās nevajag iesaistīties. Nosauc terorisma pazīmes un skaidro rīcību terorisma draudu gadījumā. Izskaidro būtiskākās atšķirības dažādās ārkārtas situācijās un skaidro rīcību katrā konkrētajā gadījumā. Nosauc vairākas institūcijas, kur vērsties pēc palīdzības, ja ārkārtas situācijas laikā ir nodarīts kaitējums veselībai un drošībai vai radīti būtiski materiālie zaudējumi. Pamato savu viedokli. Skaidro, kur atrodas skolai un dzīvesvietai tuvākā trauksmes sirēna un droša pulcēšanās vieta. Pamatoti izklāsta savu viedokli, kā pareizi rīkoties, atskanot trauksmes sirēnai, kur un pie kā vērsties pēc palīdzības. Atpazīst viltus ziņas un izskaidro to radītās sekas.
¹⁵. Spēj: atpazīt darba vides riskus un rīkoties atbilstoši darba aizsardzības prasībām. Zina: darba vides riska faktorus, iespējamus kaitējumus, risku faktoru novēršanas preventīvos pasākumus (t.sk. obligātās veselības pārbaudes, vakcinācija u.c.), darba devēja un nodarbināto pienākumus (t.sk. veselības un dzīvības saglabāšanā), tiesības un atbildību darba aizsardzības jomā. Izprot: darba aizsardzības būtību un tās nozīmi, darba vides risku faktoru mazināšanas vai novēršanas pasākumu nepieciešamību.	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc darba aizsardzības mērķi un pasākumus tā sasniegšanai. Nosauc darba devēja un darbinieka galvenos pienākumus un tiesības darba aizsardzības jomā. Skaidro darba aizsardzības speciālista lomu uzņēmumā. Nosauc būtiskākās darba aizsardzības prasības un darba devēja veicamos pasākumus. Nosauc darba vides riskus un to konstatēšanas metodes. Nosauc fizikālo darba vides riska faktoru novēršanas principus. Nosauc fizisko darba vides riska faktoru novēršanas principus un min	Skaidro darba aizsardzības mērķi un nosauc darba aizsardzības likumā minētos pasākumus mērķa sasniegšanai. Izskaidro darba devēja pienākumus un tiesības darba aizsardzības jomā. Saista valsts un uzņēmuma ekonomisko stāvokli ar darba aizsardzības pasākumu īstenošanu. Nosauc un izskaidro darba aizsardzības speciālista pienākumus. Analizē darba aizsardzības prasības un skaidro veicamos darba aizsardzības pasākumus. Lieto konkrētu metodi darba vides risku novērtēšanā.

		piemērus. Nosauk ķīmisko darba vides riska faktoru novēršanas principus. Nosauk bioloģisko darba vides riska faktoru novēršanas principus. Nosauk psihoemocionālo darba vides riska faktorus un to novēršanas principus. Nosauk traumatisma riska faktorus un to novēršanas principus.	Izskaidro fizikālos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu un profilaktisko pasākumu nepieciešamību. Izskaidro fiziskos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus. Izskaidro ķīmiskos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus. Izskaidro bioloģiskos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus. Izskaidro psihoemocionālos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē profilaktisko pasākumu nepieciešamību. Raksturo koleģiālas attiecības un kolektīva mikroklimata ietekmi uz katru individu. Pamato savu viedokli. Izskaidro traumatisma riska faktorus ar piemēriem, izvērtē profilaktiskos pasākumus. Raksturo darba devēja un katra darbinieka personīgo atbildību traumatisma riska faktoru novēršanai vai mazināšanai.
6. Spēj: atpazīt ugunsnedrošas situācijas, preventīvi novērst ugunsgrēka izcelšanos, atbildīgi un droši rīkoties ugunsgrēka gadījumā, saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem un evakuācijas plānu. Zina: ugunsgrēka izcelšanās iemeslus, degšanas veidus, ugunsgrēka novēršanas iespējas, preventīvi veicamos pasākumus.	10% no moduļa kopējā apjoma	Sniedz piemērus, kāpēc izceļas ugunsgrēks. Nosauc ugunsgrēku klases. Nosauc degšanas veidus. Nosauc svarīgākos preventīvos pasākumus, lai novērstu ugunsgrēka izcelšanos. Nosauc ugunsdzēsības aparātu iedalījumu. Nosauc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tālruņa numuru un	Izskaidro cilvēku rīcības ietekmi uz ugunsgrēka izcelšanos. Nosauc un izskaidro ugunsgrēku klases. Nosauc un izskaidro degšanas veidus. Izskaidro svarīgākos preventīvos pasākumus, lai novērstu ugunsgrēka izcelšanos un tālāku izplatību. Izskaidro, kādā gadījumā lieto attiecīgos ugunsdzēsības aparātus,

Izprot: ugunsgrēka bīstamību un preventīvi veicamo pasākumu nozīmi.		saviem vārdiem apraksta situāciju dispečeram. Nosauc konkrētus rīcības soļus, atskatot trauksmes signālam. Orientējas evakuācijas plānā, pareizi norāda evakuācijas virzienus un ceļus.	izvēlas piemērotus ugunsdzēsības līdzekļus. Izskaidro, kā izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un kādā secībā jāsniedz informācija dispečeram. Detalizēti izskaidro, kā jārikojas, atskatot trauksmes signālam, pamato savu viedokli. Identificē nepilnības evakuācijas plānos, veic labojumus tā, lai atbilstoši norādēm būtu iespējams droši izkļūt no telpām.
7. Spēj: ievērot elektrodrošības noteikumus, lietojot elektroierīces un elektroiekārtas. Zina: būtiskākos darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām, elektriskās strāvas iedarbību uz cilvēka organismu, veicamos pasākumus elektrotraumu nepieļaušanai vai mazināšanai; palīdzības sniegšanu elektrotraumu gadījumā. Izprot: elektroierīču un elektroiekārtu drošas lietošanas nozīmi veselības saglabāšanā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc elektrisko strāvu raksturojošos lielumus (spriegums, strāvas stiprums, pretestība, jauda) un to mērvienības. Nosauc strāvas iedarbības uz cilvēka organismu noteicošos faktorus. Skaidro jēdzienu "soļa spriegums" un raksturo, kā rīkoties soļa sprieguma gadījumā. Nosauc elektrotraumu mazināšanas pasākumus. Nosauc rīcības secību cietušā atbrīvošanai no elektriskās strāvas iedarbības. Nosauc būtiskākos darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām.	Nosauc elektrisko strāvu raksturojošos lielumus (spriegums, strāvas stiprums, pretestība, jauda) un to mērvienības. Veic vienkāršus aprēķinus. Skaidro, kas ir pazeminātie spriegumi, aizsargzemējums, drošinātāji, strāvas automāti Raksturo strāvas iedarbības uz cilvēka organismu noteicošos faktorus. Izskaidro, kā faktoru izmaiņas ietekmē iedarbību uz organismu. Pamato "soļa sprieguma" rašanos un savu rīcību soļa sprieguma gadījumā. Izskaidro nepareizas rīcības sekas. Izskaidro elektrotraumu mazināšanas pasākumus, pamato to nepieciešamību. Izskaidro rīcības secību cietušā atbrīvošanai no strāvas iedarbības, paskaidro iespējamās sekas. Izskaidro darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām.

²8. Spēj: analizēt pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un pasaulē, rīkoties atbildīgi, saudzējot un racionāli izmantojot dabas resursus. Zina: vides aizsardzības pamatprincipus, iespējamās kaitējuma draudus videi un veicamos preventīvos pasākumus. Izprot: situāciju vides aizsardzībā Latvijā un pasaulē, dabas resursu saudzīgas izmantošanas būtību un ilgtspējīgas saimniekošanas nozīmi apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc vides aizsardzības pamatprincipus Latvijā. Nosauc dabas resursus. Izskaidro dabas resursu saudzīgas izmantošanas veidus. Nosauc atkritumu saimniecības pamatprincipus. Izskaidro atkritumu savākšanas un utilizēšanas procesa nepieciešamību apgūstamajā tautsaimniecības nozarē. Sniedz piemērus par saudzīgu attieksmi pret dabu. Nosauc ekoloģiskos izstrādājumus un materiālus, nosauc ekoinovācijas pasaulē un Latvijā. Skaidro jēdzienus "atjaunojamā enerģija", "alternatīvā enerģija".	Izskaidro vides aizsardzības pamatprincipus un vispārējos Latvijas vides ilgtspējīgas attīstības pasākumus. Klasificē dabas resursus pēc to daudzuma, pieejamības. Izvērtē to racionālu izmantošanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzības. Izskaidro katra dabas resursa būtību, ieguves iespējas un saudzīgas izmantošanas veidus. Izskaidro atkritumu saimniecības pamatprincipu būtību, šķirošanas procesa nepieciešamību, otrreizējo izejvielu pārstrādes nepieciešamību un inovācijas atkritumu pārstrādē apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.
---	------------------------------------	---	---

¹ Ieteicams apgūt profesionālās tālākizglītības programmā.

² Var atteikties, ja sasniežamais rezultāts tiek apgūts vispārējās vidējās izglītības dabas zinību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā vai mūžizglītības kompetenču modulī "Zaļās prasmes".

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas un prasmes pieņemt fiziskajai, psihiskai un sociālajai drošībai un veselībai labvēlīgus lēmumus, preventīvi novērst nelaimes gadījumus sadzīvē un darbā, veidojot drošu un veselībai nekaitīgu apkārtējo vidi, lietot iegūtās zināšanas praksē.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvēlēties valsts vai pašvaldības institūcijas, kurās vērsties pēc palīdzības sabiedrības drošības jomā, sameklēt atbildīgās institūcijas/personas kontaktinformāciju un sazināties ar to. 2. Raksturot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi, analizēt nelaimes gadījumu darbā un arodslimību rašanās iemeslus. 3. Pieņemt savai un līdzcilvēku fiziskajai un garīgajai veselībai labvēlīgus lēmumus, īstenot tos. 4. Novērtēt situāciju vides aizsardzības jomā, lai ievērotu un popularizētu zaļās domāšanas principus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" programma.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (2.līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā demonstrē visu modulī definēto sasniedzamo rezultātu apguvi. Pārbaudījumā tiek iekļauti: 1) teorētisko zināšanu pārbaude (tests), ietverot jautājumus par visiem moduļa tematiem, 2) pētnieciskais darbs par kādu modulī apskatītu tematu/problēmu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli „Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmeni)” īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās. Moduļa saturs, kas apgūstams obligātās veselības izglītības stundās, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, netiek integrēts citos moduļos vai mācību priekšmetos.

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvēlēties valsts vai pašvaldību institūcijas, kurās vērsties pēc palīdzības sabiedrības drošības jomā, sameklēt atbildīgās institūcijas/personas kontaktinformāciju un sazināties ar to.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc valsts un pašvaldību institūcijas, kas veic uzraudzību sabiedrības drošības jomā.	Identificē valsts un pašvaldību institūcijas, kas veic uzraudzību sabiedrības drošības jomā, izskaidro to darbības virzienus, minot piemērus.
		Nosauc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.	Raksturo ar piemēriem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības virzienus, galvenās funkcijas un tiesības.

Zina: valsts un pašvaldību institūciju darbības virzienus un galvenās funkcijas sabiedrības drošības jautājumu risināšanā. Izprot: valsts un pašvaldību institūciju lomu sabiedrības drošības jautājumu risināšanā.		Nosauc Valsts policijas un pašvaldības policijas darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.	Izskaidro ar piemēriem Valsts policijas un pašvaldības policijas darbības virzienus, galvenās funkcijas un tiesības.
		Nosauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas. Apraksta situācijas, kurās nepieciešams vērsties pie ģimenes ārsta, paskaidro kā sazināties ar viņu un/vai pierakstīties vizītei.	Raksturo ar piemēriem Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbības virzienus un galvenās funkcijas. Ar piemēriem skaidro situācijas, kurās jāvērsas pie ģimenes ārsta, nosauc veidus kā sazināties ar viņu un/vai pierakstīties vizītei, paskaidro ģimenes ārsta lomu saslimšanu diagnostikā un ārstēšanā.
		Nosauc Zemessardzes darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.	Raksturo ar piemēriem Zemessardzes darbības virzienus un galvenās funkcijas.
2. Spēj: veidot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi, analizēt nelaimes gadījumu darbā un arodslimību rašanās iemeslus. Zina: darba aizsardzības organizēšanas un uzraudzības pamatprincipus, nozarei specifiskos darba vides riskus, to novēršanas vai samazināšanas pasākumus. Izprot: darba aizsardzības sistēmas būtību.	50% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc darba aizsardzības sistēmas uzraudzības posmus, veicamās darbības un galvenos darba aizsardzību reglamentējošos dokumentus.	Izskaidro katrā darba aizsardzības sistēmas uzraudzības posmā veicamās darbības un analizē normatīvajos dokumentos atrodamo informāciju.
		Nosauc nozarei specifiskos iespējamos darba vides riskus, to ietekmi uz veselību un saistību ar obligātajām veselības pārbaudēm. Vispārīgi apraksta konkrētu situāciju darba vides risku noteikšanai un novēršanai. Raksturo darba aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību darbinieku veselības saglabāšanai.	Nosauc un skaidro nozarei specifiskos iespējamos darba vides riskus, to ietekmi uz veselību un saistību ar obligātajām veselības pārbaudēm. Analizē konkrētu situāciju darba vides risku noteikšanai un novēršanai. Raksturo darba aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību darbinieka veselības saglabāšanai.
		Nosauc darba aizsardzības prasību neievērošanas sekas (nozarei specifiskos nelaimes gadījumus darbā, arodslimības).	Izskaidro nelaimes gadījumu un arodslimību rašanās cēloņus.
3. Spēj: pieņemt savai un līdzcilvēku fiziskajai un psihiskajai veselībai labvēlīgus lēmumus, īstenot tos. Zina: veselīga dzīvesveida principus, iespējamos riska faktorus (t.sk.	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc savas rīcības piemērus, kas var ietekmēt personīgo vai citu cilvēku veselību. Izstāsta, kur un pēc kādas palīdzības vērsties. Izskaidro, kas ir savai un līdzcilvēku veselībai labvēlīgs lēmums.	Minot konkrētus piemērus, izskaidro saikni starp rīcību un tās radītajām sekām - slimību attīstību,. Skaidro veselībai labvēlīgu lēmumu pieņemšanas un to īstenošanas nozīmību.

pašvērtējums, sociālā vide, izdegšanas sindroms), psihosomatiskos traucējumus, to cēloņus, izpausmes un profilakses pasākumus, zina, kur vērsties pēc palīdzības. Izprot: veselīga dzīvesveida principus (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības savstarpējo vienotību) un profilakses pasākumu nozīmīgumu.		Nosauc sociālos riska faktorus, kas spēj ietekmēt fizisko un psihisko veselību.	Nosauc un izskaidro sociālos riska faktorus, kas spēj ietekmēt fizisko un psihisko veselību. Analizē situāciju cēloņus un sekas.
		Nosauc piemērus, kā pašvērtējums ietekmē veselību veicinošu dzīvesveidu.	Nosauc piemērus un izskaidro, kā pašvērtējums ietekmē veselību veicinošu dzīvesveidu.
		¹ Skaidro, kas ir veselīgs dzīvesveids (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības savstarpējo ietekmi). Nosauc psihosomatiskos traucējumus un to cēloņus.	¹ Pamato veselīga dzīvesveida (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības) nozīmīgumu. Raksturo ar piemēriem psihiskās veselības ietekmējošos faktorus (piem., bioloģiskie faktori, ārējie faktori, pieredze). Izskaidro, kas ir psihosomatiskās slimības un kāda ir to profilakse.
		¹ Nosauc izdegšanas sindroma un garīgās pārslodzes izpausmes.	¹ Izskaidro izdegšanas sindroma un garīgās pārslodzes cēloņus, izpausmes un profilaksi.
		Nosauc jautājumus, kas jāuzdod ārstam vai farmaceitam par medikamentu drošu lietošanu. Skaidro, kas ir medikamentu (t.sk. pretsāpju zāļu, antibiotiku) atbildīga lietošana, ko nozīmē rezistences veidošanās.	Nosauc jautājumus, kas jāuzdod ārstam vai farmaceitam par medikamentu drošu lietošanu, un pamato savu jautājumu izvēli. Skaidro medikamentu (t.sk. pretsāpju zāļu, antibiotiku) atbildīgas lietošanas nozīmi un rezistences veidošanos.
²4. Spēj: novērtēt situāciju vides aizsardzības jomā, lai ievērotu un popularizētu zaļās domāšanas principus. Zina: tautsaimniecības nozaru vides kvalitātes pamatprasības, kaitējuma draudus videi un veicamos preventīvos pasākumus. Izprot: vides aizsardzības problemātiku pasaulē un Latvijā, svarīgāko vides aizsardzības deklarāciju, konvenciju un direktīvu nozīmi vides ilgtspējīgas attīstības veidošanā.	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc vides aizsardzības problēmas pasaulē, ES un Latvijā.	Raksturo svarīgākās vides aizsardzības deklarācijas, konvencijas un direktīvas.
		Nosauc tautsaimniecības nozares, kurās ir jāveic vides aizsardzības pasākumi, akcentējot vides aizsardzības pasākumus apgūstamajā (profesijā) nozarē.	Raksturo tās tautsaimniecības nozares, kurām ir jāpievērš lielāka uzmanība vides uzraudzībā. Izskaidro vides aizsardzības pasākumu nepieciešamību apgūstamajā (profesijā) nozarē.
³5. Spēj: atbildīgi pieņemt lēmumus par darba tiesisko attiecību uzsākšanu, darba uzdevumu		Formulē darba tiesību regulējuma pamatus, darbinieka tiesības un	Skaidro darba tiesību regulējumu, darba līguma būtību un nozīmi.

veikšanu un darba tiesisko attiecību izbeigšanu. Zina: darba tiesību pamatjautājumus. Izprot: darba tiesisko attiecību normatīvā regulējuma nozīmīgumu.		pienākumus, darba devēja tiesības un pienākumus. Apraksta kolektīvo darba tiesību būtību, to nozīmi; darbinieka un darba devēja attiecību regulējumu.	Skaidro kolektīvo darba tiesību būtību un nozīmi; izstrādā priekšlikumus darbinieka un darba devēja attiecību regulējumam
--	--	--	--

¹ Ieteicams apgūt profesionālās tālākizglītības programmā.

² Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts vispārējās vidējās izglītības dabas zinību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā vai mūžizglītības kompetenču modulī "Zaļās prasmes".

³ Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts mūžizglītības kompetenču modulī "Sociālās un pilsoniskās prasmes" vai vispārējās vidējās izglītības sociālās un pilsoniskās mācību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā.

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas: 1) apgūt un lietot dažādas ikdienas lietotnes, lai paaugstinātu mācību un darba produktivitāti; 2) iedziļināties informācijas sistēmu un tiešsaistes rīku dažādībā un lietošanas apgūvē, lai nostiprinātu digitālās prasmes un izvēlētos atbilstošāko risinājumu ikdienišķās problēmsituācijās; 3) ievērot intelektuālā īpašuma tiesības un rīkoties atbildīgi digitālo tehnoloģiju izmantošanas procesā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Ievērot normatīvo aktu prasības, kas nodrošina drošu informācijas tehnoloģiju lietošanu un informācijas apriti. 2. Lietot datortīklus un izplatītākās programmatūras datu ieguvei un apstrādei. 3. Pamatoti izvēlēties, pielāgot un lietot piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus darba uzdevumu izpildei un profesionālai pilnveidei.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta vispārējās pamatzglītības programma.
Moduļa apguves novērtēšana	Izglītojamo sasniegumus vērtē 10 ballu vērtēšanas skalā, vērtējot iegūto zināšanu apjomu, kvalitāti, apgūtās pamatprasmes mācību jomā un caurviju prasmes, attīstītos ieradumus un attieksmes, kas apliecina vērtības un tikumus un mācību sasniegumu attīstības dinamiku. Noslēgumā izglītojamais izstrādā ar nozari vai ikdienas situācijām saistītu projektu, analizējot savus un citu paradumus un ikdienas izvēles. Projekta izstrādē ir ievērojami šādi nosacījumi: 1. Konkrētā uzdevuma veikšanai ir jāizmanto dažādas drošas detalizētas informācijas meklēšanas stratēģijas, vienkāršas datu vākšanas metodes, saziņas tīkli, sadarbības rīki un tiešsaistes pakalpojumi, pamatojot savu izvēli. 2. Iegūtie dati attēlojami prezentācijā, ievērojot informācijas atlases, attēlošanas un strukturēšanas pamatprincipus. 3. Prezentācijā iekļautie digitālie attēli, audio un video datnes izmantojami un apstrādājami atbilstoši mērķim. 4. Prezentācijā iekļaujami resursu (laika, finanšu, materiālu, tehnoloģiju un cilvēkresursu) pārvaldības risinājumu piemēri nozarē, to analīze, stiprās puses un iespējas. 5. Projekta izstrādē un lietošanā ir ievērojami programmatūras licences nosacījumi, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzība.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Īsteno kā mūžizglītības moduli, ja netiek īstenots informātikas pamatkurss vai tehnoloģiju mācību jomā – datorika, dizains un tehnoloģija un programmēšana.

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: ievērot normatīvo aktu prasības, kas nodrošina drošu informācijas tehnoloģiju lietošanu un informācijas apriti. Zina: faktorus, kas var ietekmēt un apdraudēt cilvēka fizisko un garīgo veselību, drošības riskus, lietojot atvērtu datu apmaiņu, un vides ilgtspējības un ētiskos apsvērumus. Izprot: drošas informācijas aprites nepieciešamību un drošas darba vides nozīmi veselības saglabāšanai.	10% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo nozīmīgākos noteikumus programmatūras un lietotāja licenču, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzībai.	Izskaidro un izmanto juridiskos aspektus un nozīmīgākos noteikumus programmatūras un lietotāja licenču, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzībai.
		Uzskaita būtiskos faktorus, kas var ietekmēt un apdraudēt cilvēka fizisko un garīgo veselību, un piedāvā dažus pasākumus, kā izvairīties no apdraudējumiem un atkarībām.	Novērtē un analizē faktorus, kas var ietekmēt un apdraudēt cilvēka fizisko un garīgo veselību, un veic pasākumus, lai izvairītos no apdraudējumiem un atkarībām.
		Piedāvā iespējamus variantus, kāda ir ergonomikas prasībām un darba uzdevumam atbilstoša darba vieta.	Analizē savas darba vietas atbilstību ergonomikas prasībām un iekārto to atbilstoši šīm prasībām un veicamajam darba uzdevumam.
		Raksturo lielākos drošības riskus, veicot datu apmaiņu, un aizsardzības līdzekļu izvēles principus, skaidro dotā uzdevuma veikšanai nepieciešamo tehnoloģiju un veicamo darbību ietekmi uz lietotāju veselību un vidi.	Izskaidro iespējamus drošības riskus atvērtas datu apmaiņas laikā un salīdzina atvērtas un šifrētas datu apmaiņas priekšrocības un trūkumus, un ievēro darba drošības prasības atbilstoši situācijai un apdraudējumam, kā arī skaidro uzdevuma veikšanai nepieciešamo tehnoloģiju un veicamo darbību ietekmi.
2. Spēj: lietot datortīklus un izplatītākās lietotnes datu ieguvei un apstrādei. Zina: biežāk lietotos datortīkla veidus un risinājumus, programmatūras dzīves cikla galvenos posmus. Izprot: datortīklu un izplatītāko lietotņu lietošanas nozīmi drošā datu ieguvē un apstrādē.	65% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo ar piemēriem biežāk lietotos datortīkla veidus un drošības risinājumus, dažādas programmvadāmas ierīces un to izmantojumu sadzīvē un ražošanā.	Analizē dažādus datortīkla uzbūves principus, drošības risinājumus un piedāvā lietošanas iespējas atbilstoši lietotāja vajadzībām un drošības apsvērumiem, tai skaitā to sadzīvē un ražošanā.
		Raksturo biežāk izplatītās operētājsistēmas, to priekšrocības, trūkumus un iespējas darbam ar dažādām programmvadāmajām ierīcēm.	Izstrādā programmvadāmo ierīču komplektāciju un dokumentāciju atbilstoši lietotāja vajadzībām, piemērojot atbilstošus tehniskos parametrus nepieciešamajai funkcionalitātei, tai skaitā datorvadāmās iekārtas datorizētu telpisku

			modeļu, digitālu rasējumu un attēlu izveidē.
		Piedāvā dažādas dokumentu koplietošanas iespējas. Izmantojot datu analīzes lietotnes, sagatavo un organizē mērķauditorijas aptaujas un anketēšanas formas.	Izvērtē un izmanto dažādas dokumentu koplietošanas iespējas, nosakot atšķirīgiem lietotājiem atšķirīgas tiesības un iespējas. Veic savas aptaujas iegūto datu manuālu un automatizētu apstrādi.
		Veido un demonstrē prezentācijas, ievērojot informācijas attēlošanas pamatprincipus, atbilstoši mērķauditorijai un pieejamajam tehniskajam aprīkojumam.	Izveido un demonstrē prezentācijas, ievērojot informācijas atlases un strukturēšanas pamatprincipus, izvērtējot mērķauditorijas specifiku, pieejamo tehnisko aprīkojumu. Ievēro IT drošības, autortiesību un personas datu aizsardzības prasības.
3. Spēj: pamatoti izvēlēties, pielāgot un lietot piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus darba uzdevumu izpildei un profesionālai pilnveidei. Zina: dažādus saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus, pētniecības metodes. Izprot: atbilstošu rīku izvēles nozīmi informācijas ieguvei, apstrādei un saziņai un efektīvu rezultātu ieguvei.	25% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un interneta pakalpojumus, kas paredzēti produktivitātes pilnveidošanai un mācību uzdevumu veikšanai.	Izvēlas, pielāgo un lieto piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un citus interneta pakalpojumus, pilnveidojot produktivitāti mācību uzdevumu veikšanai.
		Noskaidro lietotāju paradumus, intereses un to, kādus risinājumus un kā ikdienā izmanto, lietojot dažādas pētniecības metodes.	Pēta un analizē savus un citu ikdienas paradumus, intereses un ikdienas izvēles, izmantojot dažādas pētniecības metodes, reflektē par iespējām nākotnē savā nozarē.
		Raksturo mākoņprogrammas, konta izmantošanas iespējas, izmanto vienkāršas lietotnes un tiešsaistes komunikācijas platformas, un vismaz divus informācijas tehnoloģijas nodrošinātus epakalpojumus, pieprasot vai saņemot tos attālinātā veidā.	Izveido un uzglabā savus datus mākoņprogrammā, plaši lieto sava e-pasta konta izmantošanas iespējas, brīvi lieto informācijas tehnoloģijas nodrošinātus epakalpojumus, izvēlas situācijai piemērotāko un pamato savu izvēli.

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas 1) apgūt un lietot dažādas ikdienas lietotnes, lai paaugstinātu sava mācību un personiskā darba produktivitāti; 2) iedziļināties informācijas sistēmu un tiešsaistes rīku dažādībā un lietošanas apgūvē, lai nostiprinātu digitālās prasmes un izvēlētos atbilstošāko risinājumu ikdienišķās problēmsituācijās; 3) ievērot intelektuālā īpašuma tiesības un rīkoties atbildīgi digitālo tehnoloģiju izmantošanas procesā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Veidot digitālo saturu atbilstoši profesionālās darbības specifikai, ņemot vērā iespējamās drošības riskus. 2. Atpazīt un analizēt informācijas dizaina risinājumus, to izstrādes tehnoloģiskos procesus un ietekmi uz lietotāju. 3. Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālajā darbībā, ievērojot programmatūras licences nosacījumus, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzību.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1. līmenis)".
Moduļa apguves novērtēšana	Izglītojamo sasniegumus vērtē 10 ballu vērtēšanas skalā, vērtējot iegūto zināšanu apjomu, kvalitāti, apgūtās pamatprasmes mācību jomā un caurviju prasmes, attīstītos ieradumus un attieksmi, kas apliecina vērtības un tikumus un mācību sasniegumu attīstības dinamiku. Noslēgumā izglītojamais izstrādā ar nozari saistītu projektu, kurā nepieciešams lietot dažādas lietotnes, kas paaugstina darba produktivitāti un nostiprina digitālās prasmes. Projekta izstrādē ir ievērojami šādi nosacījumi: 1. Jāanalizē nozares dizaina risinājumi, to izstrādes tehnoloģiskie procesi, jāizvērtē izmantotie materiāli, tehnoloģiskie procesi, to priekšrocības un trūkumi, jāsalīdzina to ietekme uz lietotāju veselību un vidi. 2. Jālieto droši un piemēroti saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīki un citi interneta pakalpojumi, pamatojot savu izvēli. 3. Veidojot digitālo saturu, jāievēro informācijas atlases, attēlošanas un strukturēšanas pamatprincipi, programmatūras licences nosacījumi, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzība. 4. Digitālie attēli, audio un video datnes izmantojami un apstrādājami atbilstoši mērķim. 5. Jāpiedāvā atbilstošākais risinājums, apskatot piedāvāto digitālo risinājumu problēmsituācijai darba dzīvē.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Īsteno kā mūžizglītības moduli, ja netiek īstenots informātikas pamatkurss vai tehnoloģiju mācību jomā – datorika, dizains un tehnoloģija un programmēšana.

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: veidot digitālo saturu atbilstoši profesionālās darbības specifikai, ievērojot iespējamos drošības riskus. Zina: strukturētu dokumentu un izklājlapu veidošanas principus, digitālo attēlu, audio un video datņu apstrādes principus, datu analīzes metodes, datubāzes atbilstoši to mērķiem, tēmai, saturam, auditorijai un tehnoloģijām. Izprot: digitālā satura radīšanas nozīmi profesionālās darbības nodrošināšanai, ievērojot informācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības	50% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc un raksturo ar piemēriem programmatūras dzīves cikla posmus, ikdienas darba procesus, atpazīst automatizācijai piemērotas daļas ikdienas darba procesos un plāno to automatizāciju.	Analizē programmatūras dzīves cikla galvenos posmus, t.sk. specificēšanu, projektēšanu, izstrādi, testēšanu, uzturēšanu, un piedāvā automatizācijai piemērotas daļas ikdienas darba procesos un analizē to automatizācijas iespējas.
		Sagatavo un rediģē ar palīdzību strukturētus dokumentus, iekļaujot dažādus objektus un izmantojot darba efektivitātes un automatizācijas rīkus un izklājlapas, veic nepieciešamos aprēķinus.	Patstāvīgi sagatavo, rediģē un formatē lielus, strukturētus dokumentus, iekļaujot dažādus objektus un izklājlapas, izmanto lietotņu darba efektivitātes un automatizācijas rīkus, veic datu atlasīšanu un aprēķinus atbilstoši kritērijiem, kā arī ievades un formulu validāciju atbilstoši lietotāja datu apstrādes vajadzībām un savam izvēlētajam risinājumam.
		Izmanto datu analīzes lietotnes mācību procesā iegūto datu strukturēšanai.	Patstāvīgi veido savu risinājumu mācību procesā iegūto datu strukturēšanai un attēlošanai atbilstoši grafikas dizaina noformējuma pamatprincipiem, izmantojot datu analīzes automatizācijas un vizualizācijas lietotnes.
		Veido un apstrādā digitālus attēlus, audio un video datnes un raksturo praktiskus tehnoloģiskos risinājumus datorizētu telpisku modeļu, digitālu rasējumu un attēlu izveidei.	Veido un apstrādā digitālus attēlus, audio un video datnes, izvēloties lietotnes atbilstoši dotajam uzdevumam, un salīdzina dažādus praktiskus tehnoloģiskos risinājumus datorizētu telpisku modeļu, digitālu rasējumu un attēlu izveidei, ievērojot informāciju par darba apstākļu ietekmi uz lietotāju veselību un vidi.

		Skaidro pamatjēdzienus un veic datu izguvi un apstrādi no publiski pieejamām datubāzēm, nosauc nozares specializētās datubāzes.	Patstāvīgi veido datubāzes, novēršot datu dublēšanos, un veic datu izguvi un pēcāpstrādi no publiski pieejamām un specializētajām datubāzēm atbilstoši nozares specifikai.
2. Spēj: atpazīt un analizēt informācijas dizaina risinājumus, to izstrādes tehnoloģiskos procesus, to ietekmi uz lietotāju. Zina: mediju veidus, medijpratības principus, informācijas ticamības kritērijus, informācijas dizaina procesu, iesaistītos darbiniekus, to lomas, uzdevumus. Izprot: informācijas dizaina risinājumu sniegtās iespējas mūsdienīgas saziņas veidošanā.	25% no moduļa kopējā apjoma	Atrod informāciju medijos atbilstoši dotajam uzdevumam. Raksturo vismaz divos medijos izmantotus informācijas dizaina risinājumus, analizē konkrēto piemēru priekšrocības un trūkumus, nosaka, dizaina risinājuma iesaistīto darbinieku lomu risinājumu izstrādes procesā. Plāno informācijas dizaina risinājumus, veido dažādus modeļus un variantus, testē tos un piedāvā ierosinājumus izstrādes darba plāna pilnveidei.	Atrod informāciju dažādos medijos atbilstoši izvirzītajam mērķim. Salīdzina un analizē medijos izmantotus informācijas dizaina risinājumus, to priekšrocības un trūkumus un iesaistīto darbinieku lomu dizaina risinājumu izstrādes procesā, reflektē par savām prasmēm un profesionālajām interesēm. Plānojot informācijas dizaina risinājumu, veido dažādus modeļus un variantus, testē un lieto radīto risinājumu iterācijas, analizē iegūtos datus un formulē pamatotus ierosinājumus izstrādes darba plāna pilnveidei.
3. Spēj: lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālajā darbā, ievērojot programmatūras licences nosacījumus, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzību. Zina: nozares specializētās datorprogrammas, to izmantošanas iespējas un nosacījumus. Izprot: nozares specializēto datorprogrammu un saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīku un citu interneta pakalpojumu lietošanas nepieciešamību un piemērotību profesionālajā darbībā.	25% no moduļa kopējā apjoma	Klasificē nozares specializētās datorprogrammas, raksturo to darbības pamatprincipus un apraksta to izmantošanas iespējas. Profesionālajā darbībā lieto specializētās datorprogrammas un piemērotus saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un citus interneta pakalpojumus, ievērojot īpašuma tiesību un personu datu aizsardzības nosacījumus.	Analizē nozares specializētās datorprogrammas, izvērtē to darbības pamatprincipus un izmantošanas iespējas. Izvēlas, pielāgo atbilstoši situācijai un profesionālajā darbībā lieto specializētās datorprogrammas un piemērotus saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un citus interneta pakalpojumus, ievērojot īpašuma tiesību un personu datu aizsardzības nosacījumus.

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas, izraisot interesi un zinātkāri par valodām un starpkultūru saziņu, pilnveidojot izglītojamo zināšanas un izpratni par vietējo, valsts un Eiropas kultūras mantojumu un tā vietu pasaulē, veicinot izpratni par valodas un kultūras daudzveidību, nodrošinot profesionālās terminoloģijas apguvi svešvalodā(-s) izvēlētajā nozarē/sectorā un izglītojamo iespējas realizēt starptautiskās mobilitātes aktivitātes profesionālajā jomā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Novērtēt kultūru kā vērtību. 2. Lietot atbilstošo nozares/sectora profesionālās leksikas krājumu. 3. Pilnveidot valodas prasmes, noteikt tālākos mācību mērķus. 4. Raksturot nacionālās kultūras vērtības kā sistēmu un identifikācijas pamatu. 5. Toleranti veidot attiecības ar dažādu kultūru un subkultūru, reliģiju un dzimumu pārstāvjiem, saglabājot savu nacionālo identitāti. 6. Skaidrot kultūras un mākslas izpausmes veidus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārtā pārbaudījumu – prezentē portfolio. Portfolio sadaļas: Plakāts/infografika u.c. par kultūras komponentiem. Argumentētā eseja, piemēram, "Kultūra – personības attīstības instruments un resurss". Profesionālo terminu vārdnīca ar skaidrojumiem un lietojuma piemēriem. Diskusijas "Valodu prasmes loma profesionālajā un personības pilnveidē" apkopojums. Europass CV. Motivācijas vēstule. Eiropas Valodu portfeļa daļas (Valodu pase, Valodu biogrāfija, valodu dosjē). Ieskats kādā subkultūrā. Ideju karte par kultūras formu daudzveidību, to vietu un nozīmi sabiedrības veidošanā, attīstībā, sadzīves un kultūras organizācijā. Gan pedagogs novērtē paveikto 10 ballu skalā, gan izglītojamie savstarpēji novērtē darbus, gan pats izglītojamais savu sniegumu izvērtē pašnovērtējumā pēc pedagoga sagatavotas pašnovērtējuma veidlapas ar vērtēšanas kritērijiem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis iekļaujams profesionālās izglītības programmās 3. un 4. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu profesionālās kvalifikācijas apguvei.

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: novērtēt kultūru kā vērtību. Zina: kultūras komponentus. Izprot: kultūru kā procesu, kurā iekļauta visa sabiedrība, un kultūras nozīmi personības attīstībā.	5% no moduļa kopējā apjoma	Identificē kultūras komponentus. Definē kultūru kā procesu, kurā iesaistīta visa sabiedrība. Nosauc un vispārīgi raksturo kultūras nozīmi personības attīstībā.	Raksturo un salīdzina kultūras komponentus. Ilustrē ar piemēriem kultūru kā procesu, kurā iesaistīta visa sabiedrība. Izskaidro ar vairākiem piemēriem kultūras nozīmi personības attīstībā.
2. Spēj: lietot atbilstošo nozares/sektora profesionālās leksikas krājumu. Zina: nozarē/sektorā lietoto terminoloģiju svešvalodā. Izprot: valodu prasmes nozīmīgumu profesionālajā un personības pilnveidē.	50% no moduļa kopējā apjoma	Ar vienkāršiem teikumiem apraksta svešvalodā profesijas mērķus un uzdevumus. Ar īsiem teikumiem veido vienkāršu aprakstu par darba procesā izmantojamajiem materiāliem/produktiem, iekārtām, darba instrumentiem, tehnoloģiskajiem procesiem. Apraksta valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā. Lieto svešvalodā terminoloģiju, kas saistīta ar profesiju. Uzdod jautājumus, uztver teksta galveno domu. Ar pedagoga palīdzību izveido Europass CV un motivācijas vēstuli.	Svešvalodā skaidri un detalizēti raksturo profesijas mērķus, uzdevumus un profesijas vietu nozarē. Veido detalizētus, sistēmiskus aprakstus un izklāstus par darba procesā izmantojamajiem materiāliem/produktiem iekārtām, darba instrumentiem, tehnoloģiskajiem procesiem. Novērtē valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā. Sazinās profesionālajā svešvalodā. Diskutē. Piedāvā problēmu risinājumu. Patstāvīgi izveido Europass CV un motivācijas vēstuli.
3. Spēj: pilnveidot valodas prasmes, noteikt tālākos mācību mērķus. Zina: jēdzienus Eiropas Valodu portfelis, Valodu pase, Valodu biogrāfija, dosjē, sociālie tīkli. Izprot: komunikācijas un kultūras savstarpējo saistību un komunikāciju kā kultūras aktivitāti.	10% no moduļa kopējā apjoma	Definē jēdzienus Eiropas Valodu portfelis, Valodu pase, Valodu biogrāfija, dosjē, sociālie tīkli. Nosauc valodas apguves iespējas, izmantojot sociālos tīklus. Nosauc valodas prasmes līmeņu kritērijus.	Izveido Valodu pasi, Valodu biogrāfiju un dosjē. Izvērtē valodas apguves iespējas, izmantojot sociālos tīklus. Veic pašvērtējumu, lai noteiktu savu valodas prasmes līmeni.

4. Spēj: raksturot nacionālās kultūras vērtības kā sistēmu un identifikācijas pamatu. Zina: jēdzienus vērtība, garīgās un materiālās vērtības, nacionālās un internacionālās vērtības, indivīda un sabiedrības vērtības, reliģija, tradīcijas, kultūras kanons. Izprot: kultūras kanona lomu un vērtību pasaules un Latvijas kultūrā	10% no moduļa kopējā apjoma	Izvērtē vērtību nozīmi savā dzīvē. Nosauc kopīgo un atšķirīgo rietumu un austrumu kultūrā. Identificē kultūras tradīciju veidošanās, saglabāšanas un pārmantojamības raksturu. Skaidro kultūru savstarpējo saistību, formu un elementu pārmantojamību, ietekmi pasaules un Latvijas kultūrā. Pamato nepieciešamību iesaistīties sabiedrības un kultūrvides veidošanas procesos. Nosauc izcilākos sasniegumus savā kultūrā.	Izvirza hipotēzi par vērtību nozīmi un lomu savā un sabiedrības dzīvē un pierāda to. Stiprina Latvijas kultūrtelpu kā sabiedrību saliedējošu pamatu un veicina tās popularizēšanu Eiropas un pasaules līmenī. Salīdzina un diskutē par tradīciju noturīgumu un mainību austrumu un rietumu kultūrā. Skaidro un raksturo tradīciju pārmantošanas iespējas un veidus tradicionālajā un mūsdienu kultūrā. Salīdzina pasaules un Latvijas kultūras informatīvos avotus un liecības. Sasaista vienotu vēsturisko vērtību apzināšanos ar savu piederību Latvijai. Ar vairākiem argumentiem izskaidro nepieciešamību iesaistīties sabiedrības un kultūrvides veidošanas procesos. Analizē iesaistīšanās virzienus. Novērtē un analizē izcilākos sasniegumus savā kultūrā.
5. Spēj: toleranti veidot attiecības ar dažādu kultūru un subkultūru, reliģiju un dzimumu pārstāvjiem, saglabājot savu nacionālo identitāti. Zina: jēdzienus popkultūra, subkultūra, kontrkultūra, hipiji, panki, goti, tolerance, globalizācija, kultūrdialogs, stereotipi, kultūras šoks. Izprot: sabiedrības lomu dažādu sabiedrības grupu kultūras veidošanā un pastāvēšanā.	15% no moduļa kopējā apjoma	Identificē sabiedrības, dažādu sociālo grupu mijiedarbību un izpausmes kultūrtelpā. Paskaidro jēdzienus kontrkultūra. Identificē subkultūras pēc to pazīmēm. Raksturo savu nacionālo kultūrintitāti. Definē jēdzienus globalizācija. Definē jēdzienus stereotips un stereotipiskās domāšanas izpausmes. Raksturo kultūras šoka būtību, izpausmes radītājus un stadijas. Izskaidro tolerances jēdziena būtību un pamato nepieciešamību veidot pozitīvas attiecības ar dažādu kultūru un reliģiju pārstāvjiem. Nosauc idejas starpkultūru attiecību problēmu risināšanai.	Novērtē sabiedrības, dažādu sociālo grupu mijiedarbību un izpausmes kultūrtelpā. Novērtē kontrkultūras parādības sabiedrībā. Raksturo un analizē dažādas subkultūras, to izpausmes un liecības. Izvērtē un pamato savu vietu kultūrprocesu veidošanā. Salīdzina un raksturo globalizācijas izpausmes. Identificē stereotipiskās domāšanas veidu, analizē tā rašanās cēloņus. Analizē kultūras šoka rašanās cēloņus. Raksturo tolerances būtību, ilustrējot ar vairākiem piemēriem. Formulē secinājumus, kāpēc nepieciešams veidot pozitīvas attiecības ar dažādu

			kultūru, reliģiju un dzimumu pārstāvjiem. Analizē starpkultūru problēmu cēloņus, formulē ieteikumus starpkultūru komunikācijas veicināšanai.
6. Spēj: skaidrot kultūras un mākslas izpausmes veidus. Zina: mākslas veidus un moderno tehnoloģiju nozīmi kultūrā. Izprot: kultūras un mākslas formu daudzveidību, to vietu un nozīmi sabiedrības veidošanā, attīstībā, sadzīves un kultūras organizācijā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc dažādas mākslas izpausmes formas. Nosauc nozīmīgākos mākslas stilus un virzienus. Nosauc ievērojamākās kultūras vērtības pasaules muzejos. Demonstrē faktus un ideju izpratni par kultūras formu lomu sabiedrības attīstībā, sadzīves un kultūras organizācijā.	Raksturo un salīdzina dažādās mākslas izpausmes formas. Raksturo nozīmīgākos mākslas stilus un virzienus. Raksturo un novērtē izcilākās kultūras vērtības pasaules muzejos. Novērtē un raksturo mākslas darbus un kultūras objektus to kultūrvēsturiskā kontekstā.

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas apgūt starpkultūru zināšanas un prasmes, veicinot izglītojamo interesi un zinātkāri par valodām un starpkultūru saziņu, pilnveidojot izglītojamo profesionālās saziņas prasmes svešvalodās, kultūras pastāvēšanas un darbības indikatoriem, spēju novērtēt kultūras sasniegumus, vēlmi iesaistīties kultūrprocesu veidošanā, izmantot iegūtās starpkultūru zināšanas profesionālo pienākumu veikšanā un starptautiskās mobilitātes aktivitātēs.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Formulēt savu pasaules izpratni, veidojot pozitīvas attiecības ar dažādu tautību un nacionalitāšu pārstāvjiem. 2. Novērtēt vērtību un ideālu mainības cēloņus dažādās kultūrās. 3. Apzināties savu nacionālo kultūrintitāti, saskatīt savu vietu kultūrprocesu veidošanā. 4. Salīdzināt, analizēt un vērtēt kultūras sasniegumus, liecības un informatīvos avotus. 5. Lietot profesionālajā saziņā vienu svešvalodu un izmantot profesionālo terminoloģiju vismaz divās valodās rakstiski un mutiski.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. līmenis)".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (2. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārtā pārbaudījumu – prezentē portfolio. Portfolio sadaļas: Intervijas, piemēram, par starpkultūru attiecībām Latvijā. Patstāvīgi izvēlēts teksts par nozares/sektora aktualitātēm (apjoms 5000 rakstu zīmes) un sagatavota prezentācija par izvēlēto tekstu, izmantojot profesionālo terminoloģiju. Argumentētā eseja par kādu no kultūrām, piemēram, "Tradīcijas rietumu un austrumu kultūrā, noturīgais un mainīgais kultūrā". Kāda UNESCO reģistrā iekļauta Latvijas kultūrvēsturiskā objekta prezentācija. Projekta darba rezultātu apkopojums, piemēram, par tādiem kultūras indikatoriem kā nauda vai svētki. EUROPASS CV, motivācijas vēstule (pilnveidoti pēc moduļa "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. līmenis)" apguves), aizpildīta anketa, izvērtētas soft skills ("mīkstās prasmes") vienā no svešvalodām. Uzskates līdzekļi – domu kartes, shēmas, tabulas, plāni, kartes, zīmējumi par svešvalodu lietošanu profesionālajā jomā. Gan pedagogs novērtē paveikto 10 ballu skalā, gan izglītojamie savstarpēji novērtē darbus, gan pats izglītojamais savu sasniegumu izvērtē pašnovērtējumā pēc pedagoga sagatavotas pašnovērtējuma veidlapas ar vērtēšanas kritērijiem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis iekļaujams profesionālās izglītības programmās 3. un 4. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu profesionālās kvalifikācijas apguvei.

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: formulēt savu pasaules izpratni, veidojot pozitīvas attiecības ar dažādu tautību un nacionalitāšu pārstāvjiem. Zina: jēdzienus integrācija, lojalitāte, starpkultūru attiecības, pozitīva domāšana, uzvedības standarts. Izprot: starpkultūru izglītības lomu integrācijas procesos un līdzdalību sabiedrības dzīvē.	6% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro valodu apguves nozīmību integrācijas procesā. Izskaidro valodas nozīmi pozitīva starpkultūru dialoga veidošanā. Definē jēdzienus integrācija, lojalitāte, starpkultūru attiecības, pozitīva domāšana, uzvedības standarts.	Novērtē valodu apguves nozīmību integrācijas procesā. Pilnveido valodu pozitīva starpkultūru dialoga veidošanai. Minot piemērus, izskaidro jēdzienus integrācija, lojalitāte, starpkultūru attiecības, pozitīva domāšana, uzvedības standarts.
2. Spēj: novērtēt vērtību un ideālu mainības cēloņus dažādās kultūrās. Zina: saistību starp vērtībām, ideāliem un tradīcijām savā un sabiedrības dzīvē. Izprot: kultūras vērtību daudzveidību, raksturojot un novērtējot sabiedrību, pieņemto ideālu, kultūrlaikmeta vērtību sistēmu un normas pasaulē un Latvijā, apzinoties kultūras mantojuma, tradīciju lomu un vērtību pasaules un Latvijas kultūrā.	12% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc vērtību un ideālu mainību cēloņus dažādās kultūrās. Definē jēdzienus kultūras normas, ideāli, nacionālās un internacionālās vērtības, kultūras mantojums, UNESCO, kultūrvaronis, līderis, elks, ģēnijs. Raksturo līdera, kultūrvaroņa, ģēnija, elka vietu un lomu sabiedrībā un kultūrā. Nosauc kultūru savstarpējo saistību pazīmes, iegaumē formu un elementu pārmantojamību pasaules un Latvijas kultūrā. Nosauc UNESCO darbības principus. Nosauc UNESCO reģistrā iekļautos Latvijas kultūrvēsturiskos objektus.	Raksturo un uzskatāmi pierāda vērtību un ideālu mainības cēloņus dažādās kultūrās. Minot piemērus, izskaidro jēdzienus kultūras normas, ideāli, nacionālās un internacionālās vērtības, kultūras mantojums, UNESCO, kultūrvaronis, līderis, elks, ģēnijs. Raksturo un novērtē sabiedrībā pieņemtos ideālus, kultūrlaikmeta vērtību sistēmu un normas pasaulē un Latvijā. Salīdzina un analizē pasaules un Latvijas kultūras informatīvos avotus un liecības. Skaidro UNESCO darbības principus. Nosauc un novērtē savas kultūras izcilākos kultūrobjektus, kas iekļauti UNESCO reģistros.
3. Spēj: apzināties savu nacionālo kultūridentitāti, saskatīt savu vietu kultūrprocesu veidošanā. Zina: eirocentrisma iezīmes rietumu kultūrā un multikulturālisma pazīmes.	12% no moduļa kopējā apjoma	Apraksta masu kultūras un elitārās kultūras pazīmes. Paskaidro atšķirības starp etnisko, nacionālo un multikulturālo identitāti. Sistematizē zināšanas un prasmes par kultūras izpausmju	Skaidro un raksturo masu un elitārās kultūras izpausmes formas un liecības. Salīdzina etnisko, nacionālo un multikulturālo identitāti. Klasificē nacionālās un multikulturālās kultūras īpatnības. Pēta un analizē kultūras

Izprot: indivīda un sabiedrības lomu dažādu sabiedrības grupu kultūras veidošanā un pastāvēšanā, saskatot starpkultūru problēmu cēloņus, izvirzot un formulējot starpkultūru komunikācijas iespējas.		daudzveidību un mijiedarbību mūsdienās. Definē jēdzienu eirocentrisms. Apraksta kādu no pasākumiem un identificē to kā nozīmīgu kultūras pasākumu.	piederības, konkrētu kultūru pazīmes, kultūras mantojuma, kultūru mijiedarbības un kultūras komercializācijas izpausmes. Raksturo eirocentrisma ideju kā kultūras dialoga konceptu. Argumentēti pamato savu attieksmi eirocentrisma jautājumā. Raksturo un novērtē savu nacionālo kultūrintitāti, saskata savu vietu kultūrprocesu veidošanā.
4. Spēj: salīdzināt, analizēt un vērtēt kultūras sasniegumus, liecības un informatīvos avotus. Zina: indikatoru mijiedarbību dažādās kultūrās. Izprot: kultūras pastāvēšanas un darbības indikatorus un to īpatsvaru kultūras veidošanā.	20% no moduļa kopējā apjoma	Definē jēdzienu kultūras indikatoru un nosauc galvenos kultūras indikatorus. Analizē kultūras norišu interpretēšanas robežas. Novērtē savas radošās prasmes.	Atklāj būtiskākos dažādu kultūru indikatorus katrā no kultūrām un min kultūras indikatoru piemērus. Interpretē dažādu indikatoru mijiedarbību dažādās kultūrās, pamato mainīguma iemeslus. Iesaistoties vietēja vai valsts mēroga kultūras notikumos, kā arī radot konkrētai mērķauditorijai paredzētu kultūras produktu, reflektē savas radošās prasmes.
5. Spēj: lietot profesionālajā saziņā vienu svešvalodu un izmantot profesionālo terminoloģiju vismaz divās valodās rakstiski un mutiski. Zina: profesionālo terminoloģiju un valodas apguves iespējas profesionālo zināšanu pilnveidei. Izprot: informācijas tehnoloģiju izmantošanas nozīmīgumu valodu apguvē un darba tirgus izpētē.	50% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo starpkultūru nozīmi valodas apguvē. Definē valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā, veido Europass CV, motivācijas vēstuli vienā no svešvalodām. Nosauc un analizē informācijas tehnoloģiju izmantošanas iespējas valodu apguvē un darba tirgus izpētē. Lieto profesionālo terminoloģiju. Veido vienkāršus tekstus. Aizpilda vai pēc norādījumiem veido ar profesiju saistītu dokumentāciju. Nosauc valodas apguves iespējas profesionālo zināšanu pilnveidei (piemēram, video, lasāmviela, telefonsaruna, dialogs).	Ilustrē ar piemēriem un izskaidro starpkultūru nozīmi valodas apguvē. Novērtē valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā. Patstāvīgi veido Europass CV, motivācijas vēstuli, aizpilda anketu. Patstāvīgi izmanto informācijas tehnoloģiju iespējas valodu apguvē un darba tirgus izpētē. Lieto plašu profesionālās leksikas krājumu profesionālajā saziņā. Veido labi strukturētus, detalizētus tekstus. Aizpilda vai patstāvīgi veido ar profesiju saistītu dokumentāciju. Definē priekšrocības un ierobežojumus valodas profesionālās pilnveides avotos. Novērtē savas klausīšanās un runāšanas prasmes līmeņus.

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas patstāvīgi izstrādāt biznesa ideju, izvērtēt uzņēmējdarbības priekšnosacījumus un biznesa plāna izstrādei nepieciešamo informāciju, veicinot izglītojamo interesi par komercdarbības uzsākšanu, iniciatīvu, radošumu, kritisku domāšanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izskaidrot uzņēmējdarbības pamatjēdzienus. 2. Izstrādāt biznesa ideju. 3. Izvēlēties produktu konkrētai klientu grupai. 4. Noteikt produkta unikālās īpašības. 5. Izmantot svarīgākos produktu izplatīšanas kanālus. 6. Izvēlēties efektīvāko attiecību formātu ar klientu. 7. Prognozēt ienākumu plūsmu. 8. Noteikt nepieciešamos resursus produkta ražošanai. 9. Aprēķināt nodokļus pašnodarbinātām personām. 10. Izvēlēties efektīvākās aktivitātes produkta radīšanai un mārketingam. 11. Izvēlēties atbilstošākos sadarbības partnerus. 12. Aprēķināt izmaksas. 13. Aizpildīt dokumentus, lai reģistrētos par pašnodarbinātu personu. 14. Veikt vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)" apguves gaitā izglītojamie veido portfolio par biznesa ideju, izvēlēto produktu, produkta izplatīšanas kanāliem, naudas plūsmu, nepieciešamajiem resursiem, sadarbības partneriem, piemērojamajiem nodokļiem, dokumentiem, kas nepieciešami, lai reģistrētos par pašnodarbinātu personu, vienkāršotas grāmatvedības uzskaiti un noslēgumā prezentē to.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)" īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās pamatzglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās vai neformālās izglītības programmās. Pēc tā apguves var sekot moduļa "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)" apguve.

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izskaidrot uzņēmējdarbības pamatjēdzienus. Zina: uzņēmējam nepieciešamās rakstura īpašības un kompetences. Izprot: uzņēmēja rakstura īpašību un kompetenču nozīmi uzņēmējdarbībā.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc uzņēmējdarbības jēdzienus un raksturo to būtību. Nosauc uzņēmējam nepieciešamās rakstura īpašības un kompetences.	Izskaidro uzņēmējdarbības pamatjēdzienus, raksturo to būtību un nozīmi. Raksturo uzņēmējam nepieciešamās rakstura īpašības un kompetences, ilustrējot to ar vairākiem piemēriem.
2. Spēj: izstrādāt biznesa ideju. Zina: dažādas ideju ģenerēšanas "tehnikas". Izprot: biznesa idejas nozīmi uzņēmējdarbības attīstīšanai.	7% no moduļa kopējā apjoma	Piedalās fragmentāri diskusijā par uzņēmējdarbības sākšanu bez pamatojuma. Piedalās biznesa idejas izstrādē un skaidro to. Uzņēmumam izvēlas nosaukumu.	Pamato savu motivāciju sākt uzņēmējdarbību. Pārliecinoši pamato savu biznesa ideju. Uzņēmumam izvēlas nosaukumu un to pamato.
3. Spēj: izvēlēties produktu konkrētai klientu grupai. Zina: klientu segmentācijas (vispārīgie) pamatprincipi, klientu grupas. Izprot: klienta vajadzības un vēlmes atkarībā no klientu mērķa grupas.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc produkta mērķa grupas. Nosauc klientu grupas. Nosauc klientu vajadzības. Vispārīgi raksturo potenciālo klientu. Nosauc labuma saņēmējus no produkta.	Raksturo produkta mērķa grupas. Raksturo klientu grupas. Analizē klientu vajadzības. Detalizēti raksturo potenciālo klientu. Pamato viedokli par labuma saņēmējiem no produkta.
4. Spēj: noteikt produkta unikālās īpašības. Zina: piedāvātā produkta īpašības. Izprot: produkta unikālās vērtības nozīmi klientu izvēlē.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc produktu, kuri tiks piedāvāti klientam. Nosauc taustāmās un netaustāmās produkta īpašības, kuru dēļ klienti pirks produktu. Nosauc klienta ieguvumus, iegādājoties piedāvāto produktu.	Pamato produkta izvēli, kuri tiks piedāvāti klientam. Raksturo taustāmās un netaustāmās produkta īpašības, kuru dēļ klienti pirks produktu. Analizē klienta ieguvumus, iegādājoties piedāvāto produktu.

5. Spēj: izmantot efektīvus produkta izplatīšanas kanālus. Zina: produktu izplatīšanas kanālus. Izprot: efektīvu produkta izplatīšanas kanālu izmantošanu klientu piesaistē.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc galvenos produkta izplatīšanas kanālus. Izvēlas konkrētus produkta izplatīšanas kanālus.	Raksturo galvenos produkta izplatīšanas kanālus. Pamato izplatīšanas kanālu izvēli.
6. Spēj: izvēlēties efektīvāko attiecību formātu ar klientu. Zina: pirkšanas lēmumu ietekmējošos faktorus. Izprot: klientu rīcību tirgū.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc nozīmīgākos saskarsmes pamatprincipus ar klientu. Sasaista pirkšanas lēmumu ar attiecībām ar klientu Nosauc izmaksu pozīcijas attiecību uzturēšanai ar klientiem.	Raksturo nozīmīgākos saskarsmes pamatprincipus ar klientu. Sasaista un izvērtē pirkšanas lēmumu ar attiecībām ar klientu. Analizē izmaksu pozīcijas attiecību uzturēšanai ar klientiem.
7. Spēj: prognozēt ienākumu plūsmu. Zina: ienākumu veidošanās principus. Izprot: regulāru ienākumu nodrošināšanas būtību.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc kritērijus, par ko klients gatavs maksāt. Nosauc cenu politikas veidošanas principus. Nosauc maksāšanas veidus. Nosauc ienākumu avotus.	Analizē kritērijus, par ko klients gatavs maksāt. Raksturo cenu politikas veidošanas principus. Analizē maksāšanas veidu priekšrocības un trūkumus. Raksturo ienākumu avotus; analizē ienākumu plūsmu un ienākumu struktūru.
8. Spēj: noteikt nepieciešamos resursus produkta ražošanai. Zina: resursu iedalījumu. Izprot: resursu nozīmi uzņēmējdarbībā.	3% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc galvenos resursus un līdzekļus.	Analizē un izvērtē galvenos resursus un līdzekļus.
9. Spēj: aprēķināt nodokļus pašnodarbinātām personām. Zina: nodokļu veidus. Izprot: nodokļu maksāšanas nozīmi.	7% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc normatīvos dokumentus nodokļu piemērošanai. Nosauc nodokļu veidus pašnodarbinātām personām. Aprēķina nodokļus pašnodarbinātām personām.	Nosauc normatīvos dokumentus nodokļu piemērošanai. Raksturo nodokļu veidus un nosauc likmes pašnodarbinātām personām. Aprēķina nodokļus pašnodarbinātām personām un analizē rezultātus.
10. Spēj: izvēlēties efektīvākās aktivitātes produktu radīšanai un mārketingam. Zina: dažādu aktivitāšu ietekmi uzņēmējdarbībā. Izprot: aktivitāšu nozīmi.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc galvenās aktivitātes, kas saistītas ar produkta radīšanu, izplatīšanu, klientu piesaisti, ieņēmumiem.	Pamato galvenās aktivitātes, kas saistītas ar produkta radīšanu, izplatīšanu, klientu piesaisti, ieņēmumiem.

11. Spēj: izvēlēties atbilstošākos sadarbības partnerus. Zina: sadarbības partneru darbības specifiku. Izprot: sadarbības partneru izvēles nozīmi.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc galvenos sadarbības partnerus. Nosauc galvenos piegādātājus. Nosauc un raksturo iespējamās piegādātāju alternatīvas.	Izskaidro un pamato galveno sadarbības partneru izvēli. Pamato galveno piegādātāju izvēli. Pamato piegādātāju alternatīvu izvēli.
12. Spēj: aprēķināt izmaksas. Zina: izmaksu pozīcijas. Izprot: izmaksu nozīmi uzņēmējdarbībā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc izmaksu veidus un iedalījumu. Nosauc un raksturo būtiskākās izmaksu pozīcijas.	Raksturo izmaksu veidus un iedalījumu. Analizē izmaksu pozīcijas.
13. Spēj: aizpildīt dokumentus, lai reģistrētos par pašnodarbinātu personu. Zina: pašnodarbinātas personas reģistrēšanās procesu. Izprot: dokumentu aizpildīšanas nozīmi.	3% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc reģistrēšanās par pašnodarbinātu personu procesa soļus. Aizpilda uzņēmējdarbības reģistrēšanai nepieciešamos dokumentus.	Apraksta reģistrēšanās par pašnodarbinātu personu procesa secīgos soļus. Aizpilda uzņēmējdarbības reģistrēšanai vajadzīgos dokumentus, pamato to nepieciešamību.
14. Spēj: veikt vienkāršā ieraksta grāmatvedības uzskaiti. Zina: ieņēmumu un izdevumu pozīcijas. Izprot: grāmatvedības nozīmi uzņēmējdarbībā.	5% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro grāmatvedības jēdzienus. Nosauc grāmatvedības mērķus. Nosauc grāmatvedības uzdevumus. Nosauc galvenos grāmatvedības datu izmantotājus. Veic vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti.	Izskaidro grāmatvedības un uzskaites jēdzienu atšķirības. Klasificē grāmatvedības īpatnības, uzskaites pamatprincipus. Raksturo grāmatvedības uzdevumus un prasības. Raksturo galvenos grāmatvedības datu izmantotājus un viņu mērķus. Veic vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti un analizē rezultātus.

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas patstāvīgi izstrādāt biznesa plānu, izvēloties atbilstošo komercdarbības tiesisko formu un optimālākos finansēšanas avotus, veicinot iniciatīvu, kritisku domāšanu un problēmu risināšanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvēlēties biznesa idejai piemērotāko komercdarbības formu, finanšu līdzekļu avotus, ievākt nepieciešamo informāciju. 2. Sagatavot naudas plūsmas grafiku, plānot peļņas vai zaudējumu aprēķinu. 3. Veikt tirgus izpēti un datu analīzi, izstrādāt idejas tirgzinības pasākuma plāna īstenošanai. 4. Pieņemt lēmumus par problēmu risinājumu konkrētās situācijās savas profesionālās darbības jomā. 5. Sagatavot prezentāciju un prezentēt biznesa plānu, argumentēt savu viedokli par iegūtajiem rezultātiem. 6. Izveidot un darboties izglītojamo mācību uzņēmumā.¹ ¹pēc izglītojamo izvēles
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)" noslēgumā izglītojamais iesniedz un prezentē (individuāli vai grupā) izstrādāto biznesa plānu, ievērojot biznesa plāna struktūru.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)" īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās vai neformālās izglītības programmās.

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvēlēties biznesa idejai piemērotāko komercdarbības formu, finanšu līdzekļu avotus, ievākt nepieciešamo informāciju. Zina: komercdarbības tiesiskās formas izvēles kritērijus, uzņēmuma dibināšanas un reģistrēšanas kārtību, finansēšanas formas un avotus, biznesa plāna struktūru.	20% no moduļa kopējā apjoma	Atrod normatīvos aktus, kas regulē uzņēmējdarbību. Nosauc uzņēmējdarbības ierobežojumus. Nosauc uzņēmējdarbības veidus, kuriem nepieciešamas speciālās atļaujas. Nosauc iespējamās saimnieciskās darbības un uzņēmējdarbības veidus. Nosauc uzņēmējdarbības mikrovides un makrovides faktoros.	Izskaidro normatīvos aktus, kas regulē uzņēmējdarbību un tās ierobežojumus. Izskaidro galvenās darba devēja un darba ņēmēja tiesības un pienākumus. Izskaidro patērētāju tiesības. Pamato speciālo atļauju (licenču) nepieciešamību. Analizē uzņēmējdarbības ietekmi uz apkārtējo vidi.

Izprot: biznesa plāna mērķi un nepieciešamību, iekšējās finansēšanas būtību un ārējās finansēšanas piesaistes iespējas un noteikumus.		Nosauc konkrētus aktuālās inovācijas piemērus uzņēmējdarbībā Latvijā. Nosauc banku un nebanku finansēšanas veidus un izvēlas savam uzņēmējdarbības veidam atbilstošāko. Sniedz piemērus, raksturojot biznesa plāna izstrādāšanas secību. Nosauc biznesa plāna struktūru un apraksta katrā no biznesa plāna daļām iekļaujamo informāciju. Nosauc uzņēmuma dibināšanai un reģistrēšanai nepieciešamos dokumentus, daļēji tos noformē. Nosauc aktuālās uzņēmējdarbības atbalsta iespējas.	Raksturo saimnieciskās darbības un uzņēmējdarbības veidus. Raksturo uzņēmējdarbības mikrovides un makrovides faktorus. Izskaidro makrovides faktoru ietekmi konkrētās nozares uzņēmējdarbībā. Raksturo aktuālās inovācijas uzņēmējdarbībā Latvijā un pasaulē un to lietošanas iespējas uzņēmējdarbībā. Min piemērus. Raksturo uzņēmuma finansēšanas veidus. Izvērtē pieejamos banku un nebanku finanšu avotus. Izvēlas un pamato atbilstošāko finansēšanas veidu savas biznesa idejas īstenošanai. Izskaidro biznesa plāna struktūru, identificē ietveramo informāciju. Skaidro katras biznesa plāna daļā iekļaujamās informācijas saturu. Apraksta uzņēmuma dibināšanas un reģistrēšanas procesa soļus. Noformē nepieciešamos uzņēmuma dibināšanas un reģistrēšanas dokumentus. Novērtē aktuālos uzņēmējdarbības finansiālā atbalsta fondus un atbalsta izmantošanas iespējas.
2. Spēj: sagatavot naudas plūsmas grafiku, plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķinu bilances izveidei. Zina: finanšu plānošanas procesu un metodes, naudas plūsmas un peļņas/zaudējumu veidošanās pamatprincipus.	35% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc grāmatvedības mērķus, uzdevumus, raksturo tās nozīmi uzņēmējdarbībā. Nosauc galvenos grāmatvedības datu izmantotājus. Nosauc uzņēmuma rīcībā esošos saimnieciskos līdzekļus un to veidošanās avotus. Definē saimnieciskās darbības	Definē grāmatvedības mērķus un uzdevumus. Izskaidro grāmatvedības nozīmi uzņēmējdarbībā. Pamato grāmatvedības uzskaiti izvirzītās prasības. Raksturo galvenos grāmatvedības datu izmantotājus un viņu mērķus. Raksturo uzņēmuma saimniecisko līdzekļu un to veidošanās avotu
Izprot: grāmatvedības nozīmi un tai izvirzītās prasības.		dokumentu Nosauc katra dokumenta galvenos rekvizītus jēdzienus, raksturo tiem izvirzītās prasības.	klasifikāciju. Raksturo saimniecisko līdzekļu grupas.

		Izskaidro gada pārskata sagatavošanas nepieciešamību. Nosauc gada pārskata sastāvdaļas. Nosauc bilances sastāvu. Sastāda bilanci. Sagatavo plānotās naudas plūsmas pārskatu. Sastāda peļņas vai zaudējumu aprēķinu	Raksturo grāmatvedības dokumentu klasifikāciju. Noformē vienkāršākos grāmatvedības dokumentus. Izskaidro gada pārskata sastāvdaļu nozīmi un sagatavošanas kārtību. Izskaidro bilances būtību. Sastāda bilanci. Raksturo uzņēmuma finansiālo stāvokli. Sagatavo un izvērtē plānotās naudas plūsmas pārskatu. Sastāda un izvērtē peļņas vai zaudējumu aprēķinu.
3. Spēj: izstrādāt idejas tirgzinības pasākuma plāna īstenošanai., balstoties uz tirgus izpēti un datu analīzi. Zina: tirgus izpētes metodes, tirgzinības pasākuma kompleksa elementus. Izprot: tirgus izpētes nozīmi un tirgzinības pasākumu ietekmi uz biznesa idejas īstenošanu.	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc tirgzinības iekšējās un ārējās vides faktorus. Nosauc tirgus izpētes metodes, izvēlas atbilstošāko. Veic patērētāju un/vai konkurējošo uzņēmumu izpēti. Apkopo iegūtos tirgus izpētes datus. Nosauc tirgzinības pasākuma kompleksa elementus. Izstrādā tirgzinības pasākumu plānu konkrētam uzņēmumam. Nosauc piemērotākos produkta virzīšanas pasākumu veidus.	Raksturo tirgzinības iekšējās un ārējās vides faktorus. Raksturo tirgus izpētes metodes, novērtē to priekšrocības. Veic patērētāju un/ vai konkurējošo uzņēmumu izpēti. Apkopo un analizē iegūtos tirgus izpētes datus, izskaidro to lietošanas iespējas. Izsaka un pamato savu viedokli par konkrēta uzņēmuma tirgzinības pasākuma kompleksa elementiem. Izstrādā un pamato tirgzinības pasākumu plānu konkrētam uzņēmumam. Izstrādā un analizē piemērotākos produkta virzīšanas pasākumu veidus.
4. Spēj: pieņemt lēmumus par problēmu risinājumu konkrētās situācijās savas profesionālās darbības jomā. Zina: uzņēmuma vadīšanas funkcijas. Izprot: vadīšanas lomu uzņēmējdarbībā.	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc vadīšanas funkcijas un plānu veidus. Apraksta konkrēta uzņēmuma vadības veidu un organizatorisko struktūru. Nosauc darbinieku motivēšanas veidus. Raksturo kontroles nepieciešamību un būtību.	Izskaidro vadīšanas funkcijas būtību un sniedz konkrētus piemērus. Raksturo plāna veidus, pamato to izstrādes nepieciešamību. Izstrādā konkrēta uzņēmuma organizatoriskās un pārvaldes struktūras shēmas, pamato tās. Sasaista uzņēmuma organizatoriskās
		Nosauc lēmumu pieņemšanas procesa posmus.	un pārvaldes struktūru ar darba tiesiskajām normām.

		Balstoties uz konkrēto situāciju, identificē atsevišķus lēmuma pieņemšanas posmus. Paskaidro informācijas un komunikācijas nozīmi lēmumu pieņemšanā.	Izstrādā darbinieku motivēšanas plānu. Raksturo un izskaidro kontroles nepieciešamību un būtību. Raksturo lēmuma pieņemšanas procesu. Balstoties uz konkrēto situāciju, pieņem lēmumu un to izvērtē. Izskaidro lēmumu pieņemšanas veidus ar piemēriem. Paskaidro un pamato informācijas un komunikācijas nozīmi lēmumu pieņemšanā.
5. Spēj: sagatavot biznesa plānu un argumentēti prezentēt to. Zina: biznesa plāna struktūru, pamatprincipus un kopsakarības. Izprot: biznesa plāna lietojumu praktiskajā darbībā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Noformē biznesa plānu, kas iekļauj biznesa plāna pamatelementus. Sagatavo kopsavilkumu, kas vispārīgi dod priekšstatu par izstrādāto biznesa plānu. Vispārīgi izdara secinājumus par iegūtajiem rezultātiem un apraksta priekšlikumus trūkumu novēršanai. Sagatavo vispārīgu prezentāciju, kas kopumā atbilst prasībām. Prezentē savu (savas grupas) biznesa plānu. Nosauc un vispārīgi apraksta iegūtos rezultātus. Kopumā novērtē biznesa idejas dzīvotspēju.	Noformē biznesa plānu, kas pilnībā atbilst biznesa plāna struktūras prasībām. Sagatavo kvalitatīvu biznesa plāna kopsavilkumu, kas dod pilnu un pārliecinošu priekšstatu par izstrādāto biznesa plānu. Apkopo un izdara secinājumus par iegūtajiem aprēķiniem, novērtē tos. Izstrādā kvalitatīvus priekšlikumus uzņēmuma darbības pilnveidošanai, trūkumu novēršanai un efektivitātes paaugstināšanai. Sagatavo prasībām atbilstošu detalizētu prezentāciju. Argumentēti prezentē savu (savas grupas) biznesa plānu, pamato un aizstāv iegūtos rezultātus un analītiski novērtē biznesa idejas dzīvotspēju tirgus apstākļos.

Moduļa „Sociālās un pilsoniskās prasmes” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas novērtēt demokrātijas pamatprincipus, pilsoņu tiesības un cilvēktiesības, veidojot aktīvu pozīciju – efektīvi darboties tirgus ekonomikā balstītā sabiedrībā, līdzdarboties sabiedriskajā dzīvē, aizstāvēt savas un citu tiesības un analizēt pieejamos datus par sociālajiem, ekonomiskajiem un politiskajiem procesiem sabiedrībā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Skaidrot sabiedrības struktūru un indivīdu savstarpējās attiecības. 2. Patstāvīgi un mērķtiecīgi meklēt, izvērtēt un radoši izmantot informāciju mācību vai profesionālo darba uzdevumu izpildei un problēmu risinājumiem. 3. Veidot un kritiski analizēt mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, sadarboties, respektējot sabiedrības daudzveidību, un rīkoties saskaņā ar morāles principiem. 4. Plānot pašpilnveidi un profesionālo karjeru. 5. Uzņemties atbildību par sava dzīvesveida kvalitāti.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta vidējā izglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Sociālās un pilsoniskās prasmes (2. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu –veido prezentācijas par sociālo attiecību daudzveidību un cilvēku mijiedarbību saskarsmes procesā un izvērtē pieejamos datus par sociālajiem, ekonomiskajiem un politiskajiem procesiem sabiedrībā.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis iekļaujams profesionālās izglītības programmās 3. un 4. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu profesionālās kvalifikācijas apguvei.

Moduļa „Sociālās un pilsoniskās prasmes” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: skaidrot sabiedrības struktūru un indivīdu savstarpējās attiecības. Zina: sabiedrību un indivīdu vienojošās vērtības. Izprot: pilsoniskās un tiesiskās ietekmes veidus lokālā un globālā mērogā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Atšķir juridiskās atbildības veidus, min konkrētus piemērus dažādās dzīves situācijās. Vispārīgi analizē dažādus tiesiskos strīdus un tiesiskās attiecības tajos, piemēklē tiem atbilstošas tiesību normas. Diskutē par cilvēku vajadzībām, vērtībām un analizē dažādas taisnīguma izpratnes. Ar piemēriem skaidro, kāpēc sociālā identitāte ir mainīga.	Skaidro indivīda tiesību nozīmi indivīda tiesību aizsardzībā, sabiedrības attīstībā un efektīvā pārvaldībā. Prognozē tiesisko risinājumu situācijām, veido argumentētus secinājumus par tiesībaizsardzības mehānismiem.

		Vispārīgi raksturo sabiedrības noslāņošanos un sociālās mobilitātes iespējas dažādos laikos un vidēs, saistot to ar personisko pieredzi.	Piedalās sabiedrības labklājības veicināšanas un sabiedrības kopīgo interešu īstenošanas aktivitātēs. Piedāvā un īsteno konkrētas rīcības iniciatīvas, kas vērstas uz nacionālās, reģionālās vai vietējās identitātes apzināšanos. Modelē lokālo un globālo procesu ietekmi uz dažādiem sabiedrības slāņiem/grupām.
2. Spēj: patstāvīgi un mērķtiecīgi meklēt, izvērtēt un radoši izmantot informāciju mācību vai profesionālo darba uzdevumu izpildei un problēmu risinājumiem. Zina: tiesisko interešu aizstāvības veidus un iespējas. Izprot: tiesībsargājošo, kontroles un uzraudzības institūciju funkcijas.	15% no moduļa kopējā apjoma	Definē tiesisko interešu aizstāvības veidus un institūcijas, šķīrējtiesu lomu un funkcijas. Izskaidro administratīvo lietu virzību iestādē. Nosauc Latvijas Republikas tiesu sistēmas darbības principus administratīvajā procesā. Definē Satversmes tiesas izveides mērķi un tās nozīmi. Nosauc Eiropas Savienības tiesas un citu starptautisko tiesu veidus. Uzskaita starptautiskās organizācijas, kas ietekmē starptautisko politiku. Nosauc mūsdienu pasaules galvenos starptautiskos konfliktu cēloņus. Definē Eiropas Savienības izveidošanas mērķus un darbības pamatprincipus. Skaidro ar piemēriem Latvijas dalības Eiropas Savienībā nozīmi un mērķus. Nosauc Eiropas Savienības galvenās institūcijas.	Skaidro tiesībsargājošo, kontroles un uzraudzības institūciju funkcijas Latvijā. Analizē šķīrējtiesu un Latvijas Republikas vispārējās jurisdikcijas tiesu darbības atšķirības. Modelē administratīvo lietu virzību iestādē. Skaidro Latvijas Republikas tiesu sistēmas darbību administratīvajā procesā Izskaidro konstitucionālās sūdzības iesniegšanas gadījumus un kārtību. Izskaidro vērsšanās Eiropas Savienības un starptautiskajās tiesās principus. Izskaidro starptautisko organizāciju ietekmi uz starptautiskās politikas veidošanu. Raksturo mūsdienu pasaules galvenos starptautiskos konfliktu cēloņus. Izskaidro Eiropas Savienības izveidošanas mērķus un darbības pamatprincipus. Novērtē Eiropas Savienības mērķus un Latvijas dalības ietekmi un nozīmi. Raksturo Eiropas Savienības galvenās institūcijas.
3. Spēj: veidot un kritiski analizēt mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, sadarboties, respektējot sabiedrības	20% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro jēdzienus stereotipi (piemēram, sociālie, vecuma, dzimuma u.c.), aizspriedumi (piemēram, par kādu cilvēku, cilvēku grupu vai sabiedrības parādību u.c.).	Argumentē ar personības īpašībām saistītos stereotipus. Novērtē verbālās un neverbālās saskarsmes aktualitāti.

daudzveidību, un rīkoties saskaņā ar morāles principiem. Zina: efektīvas saskarsmes priekšnosacījumus. Izprot: sociālo attiecību dažādību.		Izmantojot piemērus, analizē komunikācijas veidus. Nosauc efektīvas saskarsmes priekšnosacījumus un konfliktu cēloņus, attīstību un risināšanas stratēģijas. Atpazīst situāciju, kad notiek manipulācija. Vispārēji skaidro ar piemēriem jēdzienus manipulācija, pārliecināšana, viedokļu apmaiņa. Skaidro jēdzienu grupu. Nosauc grupu veidus un procesus grupā, lēmuma pieņemšanas posmus grupā. Atšķir sociālās lomas un statusa nozīmi grupā. Argumentē indivīda uzvedību pūlī un masu ietekmēšanas veidus. Analizē līdera lomu grupā, zina līdera pozīciju un līderības stilus. Analizē un vērtē mūsdienu sabiedrības un dabas vides ētiskās problēmas. Diskutē un vada diskusiju par mūsdienu ētiskajām problēmām, piedāvā to risinājumus.	Izmanto dažādus efektīvas saskarsmes paņēmienus modelētā vienkāršā konfliktsituācijā. Salīdzina un analizē pretējus argumentus. Vispārēji analizē agresijas pazīmes un to ietekmi uz attiecībām. Raksturo dažādu grupu veidus un atpazīst dažādus procesus grupā, raksturo tos, piedalās grupas lēmuma pieņemšanas procesā modelētā situācijā. Skaidro atšķirības starp sociālajām lomām un statusiem. Saskata indivīdu vai dažādu grupu vērtību sistēmu atšķirības, salīdzina un analizē tās. Novēro un analizē grupas dalībnieku un līdera uzvedību grupā. Argumentē ekoloģiski pieļaujamu attieksmi pret dabu un pamato savu viedokli par dzīvnieku tiesībām, veģetārismu. Izmantojot vairākus piemērus, kritiski izvērtē dažādas ētikas teorijas, saistot tās ar savu pieredzi, skaidro to lietojuma problēmas un iespējas.
4. Spēj: plānot pašpilnveidi un profesionālo karjeru. Zina: plānošanas un lēmumu pieņemšanas principus. Izprot: darbinieka motivēšanas un talantu attīstīšanas nozīmi darba kvalitātes paaugstināšanā.	20% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo mācīšanās un pašmācību prasmes kā veidu, lai uzlabotu karjeras iespējas saskaņā ar jau izdarītajām izvēlēm. Uzskaita pārmaiņu pieņemšanas posmus darba zaudējuma/ maiņas gadījumā. Novērtē efektīvu uzvedības modeli, kas sekmētu karjeras attīstību nākotnē, iegūstot jaunas zināšanas un prasmes par sociālajām attiecībām. Vispārīgi formulē nacionālo un Eiropas institūciju aktivitātes un īstenotās programmas darba, izglītības un apmācību jomās.	Novērtē mācīšanās un pašmācību prasmes kā veidu, lai uzlabotu karjeras iespējas saskaņā ar jau izdarītajām izvēlēm Izprot pārmaiņu pieņemšanas posmus darba zaudējuma/ maiņas gadījumā. Iegūstot jaunas zināšanas un prasmes par sociālajām attiecībām, veido efektīvu uzvedības modeli, kas sekmē profesionālo izaugsmi. Salīdzina un analizē darba procesus integrētajā perspektīvā, lai izvēlētos

			sev piemērotu karjeru saskaņā ar personības stiprajām pusēm.
5. Spēj: uzņemties atbildību par sava dzīvesveida kvalitāti. Zina: saslimstības struktūras izmaiņas pēdējās desmitgadēs. Izprot: saistību starp cilvēka dzīvesveidu un veselību.	20% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro jēdzienus dzīvesveids, veselīgs dzīvesveids, dzīves stils, dzīves kvalitāte u.c. un pamato ar piemēriem no savas pieredzes. Vispārēji izvērtē saistību starp cilvēka dzīvesveidu un veselību. Vispārēji raksturo, kas ir tā saucamās "civilizācijas" slimības. Diskutē par iedzīvotāju veselīgu uzturu un fizisko aktivitāšu veicināšanas pasākumiem.	Kritiski izvērtē savu dzīvesveidu un dzīves kvalitāti. Analizē sava un/vai citu cilvēku dzīvesveida (paradumu) iespējamo ietekmi uz veselību. Raksturo "civilizācijas" slimību pazīmes/ simptomus, mijiedarbību ar veselīgu dzīvesveidu, fiziskām aktivitātēm un veselīgu uzturu. Argumentē savu uztura izvēli un izvērtē piemērotākās/atbilstošākās fiziskās aktivitātes.

Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa “Dabaszinības” apraksts

Kursa mērķis	Atpazīst noteiktas dabas parādības un procesus, kā arī dabaszinātniskus jēdzienus, piedāvā un izvērtē to skaidrojumus, izmanto pētnieciskās prasmes dabaszinātnisku un starpdisciplināru problēmu risināšanai, izvērtē riska faktorus savai un citu veselībai un drošībai, rīkojas atbildīgi, izvēlas videi draudzīgu rīcību, saprātīgi lieto dabas resursus, sekmējot sabiedrības ilgtspējīgu attīstību.
Kursa uzdevumi	Dot izglītojamajam iespēju: 1. apkopot un vispārināt izpratni par dabas daudzveidību un vienotību; 2. izzināt dabas parādības un procesus, to cēloņus un likumsakarības; 3. pilnveidot pētnieciskās prasmes un prasmes rīkoties jaunās situācijās; 4. veicināt un pamatot savu līdzdalību sabiedrības ilgtspējīgā attīstībā.
Kursa apguves novērtēšana	Vērtēšanas norises laiku mācību procesā un biežumu, saturu, uzdevuma veidu, vērtēšanas formu un metodiskos paņēmienus, vērtēšanas kritērijus, vērtējuma izteikšanas veidu un dokumentēšanu izvēlas atbilstoši vienam no trim vērtēšanas mērķiem – diagnosticējošā, formatīvā vai summatīvā vērtēšana. Vērtēšanai noteikti šādi pamatprincipi: 1. Sistēmiskuma princips – mācību snieguma vērtēšanas pamatā ir sistēma, kuru raksturo regulāru un pamatotu, noteiktā secībā veidotu darbību kopums. 2. Atklātības un skaidrības princips – pirms mācību snieguma demonstrēšanas skolēnam ir zināmi un saprotami plānotie sasniedzamie rezultāti un viņa mācību snieguma vērtēšanas kritēriji. 3. Metodiskās daudzveidības princips – mācību snieguma vērtēšanai izmanto dažādus vērtēšanas metodiskos paņēmienus. 4. Iekļaujošais princips – mācību snieguma vērtēšana tiek pielāgota ikviena skolēna dažādajām mācīšanās vajadzībām (piemēram, laika dalījums un ilgums, vide, skolēna snieguma demonstrēšanas veids, piekļuve vērtēšanas darbam). 5. Izaugsmes princips – mācību snieguma vērtēšanā, īpaši mācīšanās posma noslēgumā, tiek ņemta vērā skolēna individuālā mācību snieguma attīstības dinamika.

Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa “Dabaszinības” saturs

Sasniedzamais rezultāts	Tēma	Temats	Ieteicamais stundu skaits
1. Salīdzina un pamato objektu pētīšanas iespējas, izmantojot dažādas mērierīces.	Pasaule ap mums un tās pētīšana.	Dabaszinātņu nozares, to pētīšanas objekti un iespējas. Dabaszinātņu objekti un to organizācijas līmeņi. Mikropasaule, makropasaule un megapasaule, tās pētīšanas iespējas. Pētījumu veikšana balstoties uz lielumiem.	12

2. Veido argumentus, lai pamatotu šūnu izpēti nozīmī bioloģijas (A. Lēvenhuks, R. Huks) un medicīnas (L. Pastērs) attīstībā. Pierāda osmozes nozīmi šūnu un organismu iekšējās vides līdzsvara saglabāšanā, veicot pētījumu. Mikroskopā novēroto attēlo bioloģiskajā zīmējumā, skaidro novēroto, izvērtē attēla kvalitāti, analizē iespējamās kļūdas, izmantojot pētāmajam objektam atbilstošu mikroskopa palielinājumu, lietojot gatavus vai pašu veidotus mikropreparātus.	Neredzamā dzīvā pasaule	Šūnas funkcionēšana Šūnas pētīšana	16
3. Skaidro dabasvielu veidošanos un ķīmisko procesu norisi dzīvajos organismos, sadzīvē, ražošanā, izmantojot ķīmisko vielu formulas un reakciju vienādojumus, eksperimentu novērojumus, procesu aprakstus.	Organiskās vielas, to īpašības.	Ogļūdeņraži, spirti, karbonskābes, aminoskābes. Olbaltumvielas. Esteri un tauki. Ogļhidrāti. Dabasvielu pārvērtības.	30
4. Skaidro korozijas procesu rašanos un norisi, piedāvā risinājumus korozijas samazināšanai, veicot pētījumu korozijas novēršanas paņēmieni salīdzināšanai. Diskutē par moderno materiālu ražošanas nepieciešamību Latvijā. Modelē polimerizācijas reakciju norisi noteikta veida polimērmateriāla iegūšanai, pamato polimērmateriāla izmantošanu ar tā fizikālajām īpašībām un pārstrādes iespējas.	Materiālu veidi un īpašības.	Materiālu veidi un īpašības. Vides ietekme uz materiālu īpašībām.	20
5. Raksturo reakcijas norisi apstākļos, novērtējot dažādu faktoru ietekmi uz ķīmisko reakciju ātrumu. Veic aprēķinus pēc termokīmiskajiem reakciju vienādojumiem, nosakot nepieciešamo izejvielu daudzumu vai masu noteikta siltuma daudzuma iegūšanai.	Ķīmisko procesu norise.	Ķīmisko reakciju klasifikācija. Reakcijas siltumefekts. Reakcijas ātrums, to ietekmējošie faktori.	20
6. Novērtē vajadzību taukus, ogļhidrātus, olbaltumvielas, vitamīnus, minerālvielas, ūdeni uzņemt nepieciešamajā daudzumā un vēlamajās proporcijās, analizējot savus ēšanas paradumus un salīdzinot tos ar informācijas avotos pausto.	Vides faktoru ietekme uz cilvēka organismu	Ķīmiskās pārvērtības organismā. Organisma darbības regulācija. Bioloģisko faktoru ietekme uz organismu. Veselīga dzīvesveida priekšnoteikumi.	20
7. Dažādu faktoru ietekmes noteikšanai uz ekosistēmu skolas apkārtnē, saskatot katra organisma nišu, prognozējot iespējamās pārmaiņas, ja tiek mainīta viena apsaimniekošanas metode,	Organismi un vide	Organismu uzbūve un iedalījums. Ekosistēmu struktūra. Organismu attiecības ekosistēmā. Dabas resursu izmantošana.	20

piedāvā risinājumus esošās ekosistēmas saglabāšanai. Nosaka Latvijā sastopamo organismu (augi, dzīvnieki, sēnes) sistemātisko piederību, lietojot organismu noteicējus, klasifikācijas shēmas, novērojot, veicot lauka darbu. Skaidro cilvēka darbības ietekmi uz klimata pārmaiņām, izmantojot piemērus un to vizuālos modeļus, novērtē vajadzību saprātīgi izmantot dabas resursus un izvērtē alternatīvos risinājumus, saistot tos ar savu personisko pieredzi. Saskata enerģijas pārvērtības bioloģiskos procesos, skaidrojot enerģijas apriti dabā, lieto enerģijas nezūdamības likumu.		Klimatu pārmaiņu cēloņi.	
8. Prognozē monohibrīdās krustošanas ar dzimumu saistīto pazīmju un ģenētisko slimību iedzimšanu nākamajās paaudzēs, lietojot ģenētikā pieņemtos jēdzienus un apzīmējumus. Veido argumentētu viedokli par ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) izmantošanu, diskutējot par to ietekmi uz citiem organismiem, cilvēka veselību un vidi, izmantojot dažādus informācijas avotus, strukturējot informāciju un izvērtējot tās ticamību. Veido argumentus un formulē pamatotu viedokli par bioētikas principu ievērošanu pētniecībā, orgānu transplantācijā un to ziedošanā, mākslīgajā apaugļošanā, izmantojot dažādus informācijas avotus un izvērtējot to ticamību.	Iedzimtība un ģenētika	Ģenētika. Termins, kādus izmanto ģenētikā. Cilvēka ģenētika. Organismu iedzimtība un mainība. Ģenētiski modificēti organismi. Kas ir bioētika?	20
9. Skaidro vides izmaiņas cilvēka saimnieciskās darbības rezultātā, iespējas un nepieciešamību mazināt vides izmaiņu radītos riskus, analizējot un apkopojot informāciju par ķīmiskā piesārņojuma (nafta, naftas produkti, smago metālu, fosfora un slāpekļa savienojumi), fizikālā piesārņojuma (troksnis, gaisma, siltums, elektromagnētiskais starojums) un bioloģiskā piesārņojuma (invazīvās sugas) izplatību un ietekmi uz vidi, izmantojot informācijas avotus. Veic projekta darbu, lai secinātu par jaunu vides tehnoloģiju ieviešanas nepieciešamību augstas	Vides tehnoloģijas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība.	Tehnoloģijas, to iedalījums. Vides tehnoloģijas. Biorafinēšana kā inovatīva vides tehnoloģija (projekta darbs "Biorafinēšana"). Tehnoloģiju attīstība.	26

pievienotās vērtības produktu radīšanai no atkritumvielām, atbilstoši bioekonomikas principiem (projekta darbs "Biorafinēšana").			
10. Skaidro zinātniskās domas attīstību laikā, saistot to ar cilvēces uzkrāto zināšanu apjomu, tehnoloģisko progresu un pārējiem to ietekmējošiem faktoriem (piemēram, mikroskopa izgudrošana, šūnu atklāšana, fotosintēzes atklāšana, ģenētikas likumu atklāšana, DNS atklāšana, atoma uzbūves izpēte).	.Pasaules attīstības likumsakarības.	Pasaules attīstības perspektīvas. Zinātnes attīstības perspektīvas.	16

Programmas īstenošanai obligāti nepieciešamie materiālie līdzekļi

Nr.p.k.	Materiālie līdzekļi	Daudzums
1. Tehnoloģiskās iekārtas un darba instrumenti		
1.1.	Akumulatoru uzlādes ierīce	1 uz grupu
1.2.	Aplikators nezāļu apkarošanai	5 uz grupu
1.3.	Apmaļu satveršanas stangas	2 uz 6 izglītojamajiem
1.4.	Aprīkotas laboratorijas telpas tehnisku darbu veikšanai	1 uz grupu
1.5.	Atslēdznieku darbagalds ar skrūvspilēm	3 uz grupu
1.6.	Atslēgu komplekts	3 uz grupu
1.7.	Augsnes analīžu parauga noņemšanas komplekts	1 uz 6 izglītojamajiem
1.8.	Augsnes frēze - kultivators apstrādātas augsnes irdināšanai	1 uz grupu
1.9.	Augsnes frēze - motobloks	1 uz grupu
1.10.	Augsnes mitruma mērītājs	1 uz grupu
1.11.	Augsnes zonde	1 katram izglītojamajam
1.12.	Augu sēklu kolekcija/herbārijs	1 uz 2 izglītojamajiem
1.13.	Āķi koku stādu celšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.14.	Āmurs (100 g)	1 uz 5 izglītojamajiem
1.15.	Betona maisītājs	1 uz grupu
1.16.	Bruģa birste	1 uz 3 izglītojamajiem
1.17.	Bruģētāja āmurs	1 uz 3 izglītojamajiem
1.18.	Būvprojekta mape (tehniskais projekta dokumentācija)	2 uz grupu
1.19.	Cauruļu griezējs	1 uz 3 izglītojamajiem
1.20.	Ceļa zīmes (komplekts)	2 uz grupu
1.21.	Darba drošības zīmes (komplekts)	2 uz grupu
1.22.	Darba mašīna ar eļļošanas sistēmu (dažādas)	2 uz grupu
1.23.	Dažādas iekārtu fiksēšanas ierīces (komplekts)	2 uz grupu
1.24.	Dārznieka nazis	1 katram izglītojamajam
1.25.	Dārznieka šķēres	1 katram izglītojamajam
1.26.	Diagnostikas elektro testeris	2 uz grupu
1.27.	Digitālais pH-metrs ar skalu 0-14 pH, izšķirtspēju 0,1 pH	1 uz grupu
1.28.	Dokumentu kamera	1 uz grupu
1.29.	Dzīvzoga motorzāģis (akumulatora, elektrotīkla piedziņas, iekšdedzes dzinēja)	1 uz 6 izglītojamajiem
1.30.	Dzīvzoga šķēres	1 un 6 izglītojamajiem
1.31.	Elektro/Akumulatora instrumenti (komplekts)	1 uz 5 izglītojamajiem
1.32.	Elektro/iekšdedzes motorinstrumenti (komplekts)	2 uz grupu
1.33.	Elektroniskie sviri 0 - 3000 grami	1 uz 6 izglītojamajiem
1.34.	Filtrpapīrs	1 katram izglītojamajam
1.35.	Fotoalbums ar augu sēklu attēliem	1 uz 6 izglītojamajiem
1.36.	Fotoaparāts (informācijas fiksēšanai mācību ekskursiju laikā)	1 uz grupu
1.37.	Hidrauliskais pacēlājs uz riteņiem, rokas mehāniskā vadība	1 uz grupu
1.38.	Iekārtu augstspiediena mazgātājs	1 uz grupu
1.39.	Ierīču defektēšanas aprīkojums (komplekts)	1 uz grupu
1.40.	Kaplis	1 katram izglītojamajam
1.41.	Koka fiziskā stāvokļa novērtēšanas komplekts (gumijas āmurs, mērlentes 2 gab. (5 m un 20 m), tērauda apaļstienis Ø7 mm, l = 1 m ar T veida rokturi)	2 uz grupu

1.42.	Koku gāšanas paliginstrumentu komplekts (gāžamā lāpstīņa, ķīli, cirvis)	1 uz 2 izglītojamajiem
1.43.	Kompakts ekskavators - frontālais iekrāvējs ar aprīkojumu rakšanas un grunts planēšanas darbiem, augsnes apstrādei, ceļu un laukumu segumu kopšanai.	1 uz grupu
1.44.	Ķelle	1 uz 3 izglītojamajiem
1.45.	Ķerra	1 uz 3 izglītojamajiem
1.46.	Laistīšanas aprīkojums, stropes, palešu rati (komplekts)	2 uz izglītojamo grupu
1.47.	Lapu grābeklis	1 katram izglītojamajam
1.48.	Lapu pūtējs virs 35 cm ³	1 uz grupu
1.49.	Lauznis, 1,3-1,8 m	1 uz 3 izglītojamajiem
1.50.	Lāpsta	1 katram izglītojamajam
1.51.	Lāzera niveliera komplekts	1 uz grupu
1.52.	Lāzerlīmeņrāža komplekts	1 uz grupu
1.53.	Leņķa slīpmašīna ar griešanas aprīkojumu 125 mm	1 uz grupu
1.54.	Leņķa slīpmašīna, ar griešanas aprīkojumu 230 mm	1 uz grupu
1.55.	Liekšķerlāpsta	1 katram izglītojamajam
1.56.	Lupa	1 katram izglītojamajam
1.57.	Mazie augsnes apstrādes instrumenti - komplekts (stādāmā lāpstīņa, kaplītis, irdinātājs)	1 katram izglītojamajam
1.58.	Mācību kabinets aprīkots ar galdiem, krēsliem, interneta pieslēgumu darbstacijām, WiFi pieslēgumu, aprīkojumu - datoriem, multifunkcionālu printeri (A3, A4), skaņas pastiprinātājiem, multimediju projektoru, ekrānu (komplekts)	1 uz grupu
1.59.	Mācību poligons pamatnes sagatavošanai, apmaļu un segumu iebūvēšanai	1 uz grupu
1.60.	Metāla grābeklis	1 katram izglītojamajam
1.61.	Meteostacija laika apstākļu noteikšanai (komplekts)	1 uz grupu
1.62.	Mērinstrumenti (komplekts: dažāda garuma mērlentes, līmeņrādis)	1 katram izglītojamajam
1.63.	Mērinstrumenti asinājuma leņķa noteikšanai (komplekts)	4 uz grupu
1.64.	Mērtrauks	1 uz 2 izglītojamajiem
1.65.	Mietiņi, metāla, l = 40 - 100 cm (komplekts 20 gab.)	1 uz 3 izglītojamajiem
1.66.	Mobilā palīgtāfele uz statīva	1 uz grupu
1.67.	Motoķerra	1 uz 12 izglītojamajiem
1.68.	Motorzāģis	1 uz 6 izglītojamajiem
1.69.	Muguras miglotājs, 10 litri	1 uz grupu
1.70.	Multifunkcionālas alumīnija kāpnes	1 un 6 izglītojamajiem
1.71.	Mūrnieka aukla, l = 100 m	1 uz 3 izglītojamajiem
1.72.	Nestspējas/sablīvējuma mērītājs	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.73.	Optiskā niveliera komplekts	1 uz grupu
1.74.	Paklājzāliena ieklājējs	1 uz grupu
1.75.	Pārnēsājams smidzinātājs, 10 l	1 uz 2 izglītojamajiem
1.76.	Perifērijas ierīce, kas secīgi caurskata un lasa tekstus, attēlus un svītrkodus (Portatīvais skeneris)	1 uz grupu
1.77.	Pneimo pievadi, saspiesta gaisa pistoles (komplekts)	1 uz grupu

1.78.	Potēšanas komplekts - potnazis, potvasks, saites, asināšanas galoda)	1 katram izglītojamajam
1.79.	Respirators	1 katram izglītojamajam
1.80.	Rokas iridinātājs	1 katram izglītojamajam
1.81.	Rokas smidzinātājs/pulverizators	1 katram izglītojamajam
1.82.	Rokas zaru zāģītis	1 katram izglītojamajam
1.83.	Siets augsnes frakcionēšanai (komplekts)	2 uz grupu
1.84.	Skrūvgriežu komplekts	1 uz 3 izglītojamajiem
1.85.	Slīpmašīna griezējinstrumentu asināšanai	2 uz grupu
1.86.	Slota	1 katram izglītojamajam
1.87.	Spainis	1 katram izglītojamajam
1.88.	Spectērps miglošanai	1 katram izglītojamajam
1.89.	Spēka zāģis ar griešanas aprīkojumu	1 uz grupu
1.90.	Sporta laukumu pļaujmašīna (paraugs, atbilstoši iespējām)	1 uz grupu
1.91.	Stūrenis	1 uz 3 izglītojamajiem
1.92.	Teleskopiskais zaru zāģis	1 un 6 izglītojamajiem
1.93.	Teleskopiskās zaru šķēres	1 un 6 izglītojamajiem
1.94.	Transports mācību ekskursijām	1 uz grupu
1.95.	Trimmeris - krūmgriezis pāraugušas zāles un sīku krūmu pļaušanai	1 uz grupu
1.96.	Vadulas, min. 10 t.m. (komplekts)	1 uz 6 izglītojamajiem
1.97.	Vanna betona maisījuma jaukšanai (50 l)	1 uz 3 izglītojamajiem
1.98.	Veltnis	1 uz 3 izglītojamajiem
1.99.	Veseris	1 uz 3 izglītojamajiem
1.100.	Vibroplate 200-300 kg ar reversa vadību	1 uz grupu
1.101.	Vibroplate 70-130 kg komplektācijā ar paliktni saudzīgai virsmas blīvēšanai	1 uz grupu
1.102.	Virsmas līdzināšanas lata - 1 m, 2 m	1 uz 3 izglītojamajiem
1.103.	Virsmas nolīdzināšanas iekārta (planieris)	1 uz grupu
1.104.	Zaru smalcinātājs (šķeldotājs)	1 uz grupu
1.105.	Zāles pļāvējs (traktors un vai raideris)	1 uz grupu
1.106.	Zāliena pļaujmašīna	1 uz grupu
1.107.	Zāliena pļaujmašīna - robots	1 uz grupu
1.108.	Zāliena sējmašīna	1 uz grupu
1.109.	Zāliena tapu aerators	1 uz grupu
1.110.	Zāliena velēnas blīvuma testeris	1 uz grupu
1.111.	Zāliena vertikulieris	1 uz grupu
1.112.	Parauglaukumi vai demonstrēšanas laukumi	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.113.	Siltumnīcas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.Materiāli, palīgmateriāli u.tml.		
2.1.	Aptieciņa	1 uz grupu
2.2.	Auglīgais substrāts (m3) - laimiņu, eksteksīvais, intensīvais	1 no katra veida uz grupu
2.3.	Augsnes agroķīmiskās izpētes materiāli un meliorācijas sistēmu kartes (komplekts)	1 uz grupu
2.4.	Augsnes substrāti (augzne, kūdra, kūtsmēsli, augsnes aizstājēji, māls u.c.)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.5.	Augu aizsardzības līdzekļi (1 litra iepakojumā)	1 uz grupu
2.6.	Bentonītmālu hidroizolācija (1 m2 paraugs)	1 uz grupu
2.7.	Betona brauktuvju apmales (t. m.)	20 uz grupu
2.8.	Betona bruģakmens, dažāda veida (m2)	50 uz grupu
2.9.	Betona eko-bruģis (m2)	20 uz grupu
2.10.	Betona ietvju apmales (t. m.)	50 uz grupu
2.11.	Betona plāksnes (30×30×6 cm)	4 uz 2 izglītojamajiem
2.12.	Bioloģiskie augu aizsardzības līdzekļi (komplekts)	1 uz grupu
2.13.	Biopreparāti	5 uz grupu

2.14.	Birstes, otas, švammes, u.c.	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.15.	Būvkalumi (skrūves, naglas, u.c.)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.16.	Cauruļu savienojumi, līkumi, trejgabali, noslēgi (gab.)	100 uz 12 izglītojamajiem
2.17.	Cements (maiss (40 kg))	3 uz 20 izglītojamajiem
2.18.	Dažādas eļļas un smērvielas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.19.	Dažādi ķīmiskie tīrīšanas, mazgāšanas, skalošanas, attīrīšanas tehniskie šķidrumi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.20.	Dažādu veidu griezējasmeņi	2 uz grupu
2.21.	Degvielas un ķēžu eļļas kombikanna	1 uz 2 izglītojamajiem
2.22.	Dēļi (25 × 100 mm, l = 3 m)	10 uz grupu
2.23.	Dībeļi betonam	4 katram izglītojamajam
2.24.	Dolomīta sīkšķembas, frakcija 2-5 mm (m3)	20 uz grupu
2.25.	Dolomīta sīkšķembas, frakcija 2-8 mm (m3)	10 uz grupu
2.26.	Dolomīta šķembas, frakcija 20-40 mm (m3)	50 uz grupu
2.27.	Dolomīta šķembas, frakcija 30-70 mm (m3)	20 uz grupu
2.28.	Drenāžas lūka (gab.)	1 uz 2 izglītojamajiem
2.29.	Drenāžas kompozīts (m2)	1,5 uz 2 izglītojamajiem
2.30.	Elektroizolācijas līmītes, dažādu krāsu	2 uz 2 izglītojamajiem
2.31.	Eļļu, motoreļļu un smērvielu tehniskās instrukcijas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.32.	Enkurāķi	10 uz grupu
2.33.	Feromonu mājiņa	5 uz grupu
2.34.	Filca paklājs (m2)	1,5 uz 2 izglītojamajiem
2.35.	Fotoalbums ar augu attēliem	1 katram izglītojamajam
2.36.	Frakcionētas sīkšķembas, 4-8 mm (m3)	0,05 uz 2 izglītojamajiem
2.37.	Frakcionētas šķembas, 8-40 mm (m3)	0,15 uz 2 izglītojamajiem
2.38.	Gabions kastveida (50×50×100 cm) ar iekšējām atsaitēm (paraugs)	1 uz grupu
2.39.	Gabions matračveida	1 uz grupu
2.40.	Granīta bruģakmens (m2)	30 uz grupu
2.41.	Grants, nekalibrēta (m3)	10 uz grupu
2.42.	Gruntī instalējami rotācijas laistītāji	5 uz grupu
2.43.	Gruntī instalējami statiskie laistītāji (h = 10 cm)	5 uz grupu
2.44.	Gruntī instalējami statiskie laistītāji (h = 30 cm)	5 uz grupu
2.45.	Ģeokompozīta segums Secumat (1 m2 paraugs)	1 uz grupu
2.46.	Ģeomateriāli (komplekts)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.47.	Ģeošūnas (1 m2 paraugs)	1 uz grupu
2.48.	Ģeotekstili dažāda biezuma (1 m2 paraugs)	1 uz grupu
2.49.	Gumijas cimdi darbam ar ķīmikālijām	1 katram izglītojamajam
2.50.	HDPE ģeomebrāna dažādu biezumu (1 m2 paraugs)	1 uz grupu
2.51.	Herbāriju komplekti (t.sk. digitāli)	1 katram izglītojamajam
2.52.	Iekārtu un aprīkojuma rokasgrāmatas un tehniskās instrukcijas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.53.	Iekārtu un aprīkojuma tehniskās instrukcijas (katrai vienībai ražotāja/izplatītāja instrukcija)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.54.	Individuālie aizsardzības līdzekļi	Katram izglītojamajam
2.55.	Interaktīvā tāfele	1 uz mācību kabinetu
2.56.	Kalibrēšanas šķidrumi, 100 ml un 200 ml mērglāzes, 1 mol KCl šķīdums	1 katram izglītojamajam
2.57.	Kalkulators	1 katram izglītojamajam
2.58.	Kaļķojamo materiālu paraugi (komplekts)	1 uz grupu
2.59.	Kanalizācijas skatlūkas, revīzijas akas, paraugi (komplekts)	1 uz mācību poligonu

2.60.	Kancelejas piederumu komplekts	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.61.	Kaprna aukla ($\varnothing = 3 \text{ mm}$, 100 m)	2 uz grupu
2.62.	Koka lata $40 \times 40 \times 1500 \text{ mm}$	30 uz grupu
2.63.	Koka mietiņi ($30 \times 30 \text{ mm}$, $l = 50 \text{ cm}$)	50 uz grupu
2.64.	Koka stabs, $d = 100 \text{ mm}$, $l = 1 \text{ m}$	3 katram izglītojamajam
2.65.	Kokmateriāli (brusas, dēļi, līstes u.c.)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.66.	Kokosa - salmu paklājs (1 m^2 paraugs)	1 uz grupu
2.67.	Kokosa paklājs (1 m^2 paraugs)	1 uz grupu
2.68.	Kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi (komplekts)	1 uz 12 izglītojamajiem
2.69.	Krāsas, grunts materiāli	Dažādi komplekti uz katriem 2 izglītojamajiem
2.70.	Kukaiņu ķeramā lenta	5 uz grupu
2.71.	Ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi (komplekts)	1 uz 12 izglītojamajiem
2.72.	Laistīšanas sistēmas vadības bloks ar vismaz 3 līniju kontroli	1 uz 6 izglītojamajiem
2.73.	Laistīšanas sistēmas vadības bloku paraugi	Komplekts uz mācību laboratoriju
2.74.	Laminēšanas materiāli	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.75.	Lapu kokaugu sēklas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.76.	Latvijā izplatītāko augšņu monolīti (komplekts)	2 uz grupu
2.77.	Lubrikants cauruļu savienošanai (gab.)	1 uz 3 izglītojamajiem
2.78.	L-veida profils slāņu atdalīšanai (m)	1,5 uz 2 izglītojamajiem
2.79.	Maisiņš augsnes paraugiem (auduma, polietilēna), auklas aizsīšanai (komplekts)	1 katram izglītojamajam
2.80.	Malu nostiprināšanas profils (m)	1.5 m uz 2 izglītojamajiem
2.81.	Mācību grāmatas, periodika un normatīvie akti	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.82.	Mācību nodarbībai, grupu darba organizācijai nepieciešamie biroja materiāli (marķieri, krāsains papīrs, līmlapiņas, šķēres, papīra tāfele, zibatmiņa)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.83.	Mātesaugu – kokaugu kolekcijas stādījumi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.84.	Mātesaugu – ziemciešu kolekcijas stādījumi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.85.	Metāla stabiņš, $l = 1 \text{ m}$ ar pamatnes plāksni	3 katram izglītojamajam
2.86.	Mikrobioloģisko mēslojumu paraugi (komplekts)	1 uz grupu
2.87.	Minerālo mēslojumu paraugi (komplekts)	1 uz grupu
2.88.	Motorzāģa apkopes komplekts	1 uz 2 izglītojamajiem
2.89.	Mulčēšanas materiāli, dažādi veidi: priežu mizas mulča, koksnes šķelda, kūdra (l)	50l katra veida
2.90.	Norobežojošās lentas (sarkans ar baltu), 100 m	2 uz grupu
2.91.	Organisko mēslojumu paraugi (komplekts)	1 uz grupu
2.92.	Paklājzāliens	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.93.	Palīgmateriāli (komplekts: maisi, auklas, mietiņi, balsta mieti, enkuri u.c.)	1 katram izglītojamajam
2.94.	Papīrs A3, A2	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.95.	Papīrs mobilajām tāfelēm (bloks)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.96.	Papīrs A4 (iepakojušs 500 loksnes)	8 uz grupu
2.97.	Plastikāta eko-režģis (m^2)	30 uz grupu
2.98.	Plastmasas kanalizācijas caurules instalēšanai ārtelpā (m)	30 uz 12 izglītojamajiem
2.99.	Plastmasas kanalizācijas cauruļu savienojumi, līkumi, trejgabali, noslēgi (gab.)	30 uz 12 izglītojamajiem
2.100.	Plastmasas podiņi, kasetes, kastītes – dažādi izmēri, lielumi un materiāli	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.101.	Plastmasas un metāla apmaļu un stiprinājumu paraugu komplekts	1 uz grupu
2.102.	Portlandcements, 25 kg maiss (gab.)	30 uz grupu

2.103.	Potzari, potcelmi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.104.	Pretsakņu aizsardzības plēve (m2)	1,5 uz 2 izglītojamajiem
2.105.	Projekta materiāli	1 uz 2 izglītojamajiem
2.106.	Saplāksnis formu izgatavošanai 5m2, bambusa nūjas l=3m, D=30mm 10 gab.	2 uz grupu
2.107.	Skalota grants, frakcija 0-5 mm (m3)	30 uz grupu
2.108.	Skrūves	4 katram izglītojamajam
2.109.	Skrūves, 50 gab. (iepakojums)	2 uz grupu
2.110.	Skuju kokaugu sēklas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.111.	Smilšpapīri	Dažādi komplekti uz katriem 2 izglītojamajiem
2.112.	Smilts (m3)	0,3 uz 20 izglītojamajiem
2.113.	Smilts pabērumam, nekalibrēta (m3)	50 uz grupu
2.114.	Sporta laukumiem piemērotu zāliena sēklu paraugi (kg)	30 uz 12 izglītojamajiem
2.115.	Stādāmais materiāls (koku, krūmu, lakstaugu stādi, u.c.)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.116.	Stieple 50 m, Ø 6 mm (iepakojums)	1 uz grupu
2.117.	Stumbra aizsardzības palīgmateriāli (bojājumu nosedzošā atjaunojošā lenta, piemēram, Arbotape (GEFA), stumbru kalļojamais maisījums)	2 uz grupu
2.118.	Stūra, rādiusa, slīpuma apmaļu paraugu komplekts	1 uz grupu
2.119.	Tehnisko apkopju salvetes (tekstils/papīrs)	2 uz grupu
2.120.	Urbis betonam, metālam, kokam	1 katram izglītojamajam
2.121.	Uzņēmuma dibināšanas dokumentu veidlapas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.122.	Ūdens (l)	100 uz 20 izglītojamajiem
2.123.	Ūdens (tilpums 10 litri)	1 katram izglītojamajam
2.124.	Ūdens uzkrājošais panelis	1,5 uz 2 izglītojamajiem
2.125.	Ūdensvada plastmasas caurule, d = 25 mm(m)	100 uz 12 izglītojamajiem
2.126.	Ūdensvada plastmasas caurule, d = 32 mm (m)	100 uz 12 izglītojamajiem
2.127.	Vasaras puķu sēklas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.128.	Virpoti, impregnēti mieti (komplekts, 5 gab., garums 2.2m Ø 100mm)	1 un 2 izglītojamajiem
2.129.	Virsūdeņu savākšanas akas, grūžu uztvērēji, dažādi veidi (gab.)	12 uz 12 izglītojamajiem
2.130.	Virsūdeņu savākšanas lineārie elementi, dažādi veidi (gab.)	12 uz 12 izglītojamajiem
2.131.	Zaļmēslojumu paraugi (komplekts)	1 uz grupu
2.132.	Zālāja sēklas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.133.	Zāliena izbūves materiāli (zāliena, zālāja sēklas, paklājazāliens u.c.)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.134.	Zāliena sēklas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.135.	Ziemciešu sēklas	Atbilstoši programmas īstenošanai

DARBĪBAS PROGRAMMAS "IZAUGSME UN NODARBINĀTĪBA" VALSTS IZGLĪTĪBAS SATURA CENTRA ESF PROJEKTS "PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU EFEKTĪVA PĀRVALDĪBA UN PERSONĀLA KOMPETENCES PILNVEIDE" (VIENOŠANĀS NR. 8.5.3.0/16/I/001)

Aprobācijas koordinatore: Gunta Krastiņa